

Mål och budget Nacka kommun 2027

Förord

Nackalistan har genomfört ett bra val och gått framåt igen, precis som i alla tidigare val.

Nackamoderaterna och deras allianskollegor har på område efter område tagit efter vår politik och vi har uppenbarligen varit en blåslampa i baken på det moderatledda styret.

Våra hjärtefrågor är de frågor som vi vet prioriteras av Nackaborna. "Bygg inte sönder Nacka" har varit den slogan som vi fått mest positiv respons på under valrörelsen.

Nackaborna är trötta på bygg- och trafikkaoset som projektet *Nacka bygger stad* fört med sig. Vi arbetar också för att vi som bor i Nacka ska ha bra skolor och stöd till gamla och sjuka, nära till idrott, kultur och grönområden och en ansvarsfull hantering av skattebetalarnas pengar.

Vårt förslag till budget för Nacka kommun präglas av en prioritering av de frågor som Nackaborna tycker är viktiga och ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet.

Tunnelbaneavtalet kommer kommunen inte att kunna leva upp till och det kaotiska byggandet behöver avta och omvandlingen av vår kommun stoppas. Nu är det dags att bygga för kommunens invånare, utifrån de behov som vi som bor här har. Inte utifrån byggbolagens önskemål om att bygga mycket, snabbt och billigt.

Tack till dig som är medlem i vårt parti och som stöttar vårt arbete, du är en viktig pusselbit för Nackas framtid.

Innehållsförteckning

Inledande förord	3
Inledning.....	5
Nacka kommuns driftsbudget i korthet	6
Kommunstyrelsen	7
Val- och demokratinämnden.....	13
Nämnden för arbete och försörjning	14
Fritidsnämnden	16
Kulturnämnden	22
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	26
Natur och Trafiknämnden	30
Socialnämnden	37
Utbildningsnämnden.....	41
Äldrenämnden	45
Överförmyndarnämnden	51
Bilaga 1 Särskilda beslut.....	52
Bilaga 2 Resultaträkning och övergripande verksamhet	62
Bilaga 3 kommunala koncernföretag.....	64
Bilaga 4 Mål och indikatorer.....	68
Bilaga 5 Markförsäljning och gåvor	72
Bilaga 6 Förutsättningar inför 2027–2029.....	74
Bilaga 7 God ekonomisk hushållning - Finansiella mål	81
Bilaga 8 Investeringar.....	83
Bilaga 9. Klimat- och miljömålen samt Agenda 2030	84

Inledning

Nackalistan gick framåt i valet, som i tidigare val och ökade med drygt en procentenhet till 12,29%. Det innebär att vi behåller platsen som Nackas tredje största parti. Det ska vi vara stolta över!

Vi i Nackalistan anser att den moderatstyrda alliansen bygger sönder Nacka utan känsla för kommunens natur och kulturmiljö. Nackalistan prioriterar en balanserad och rättvis utveckling i hela Nacka. Vi vill särskilt stärka kommunens delområden där befolkningen ökar men där kommunala satsningar inte har följt med i samma takt. Dessa områden är viktiga att fokusera på i arbetet med att skapa ett Nacka där alla delar av kommunen får likvärdig service, kultur och infrastruktur.

Nackalistans skuggbudget 2027 avspeglar våra fem prioriteringar:

1. Bevara Nackas natur, kulturmiljöer och unika karaktär

Vårt parti vill minska takten i bostadsbyggandet och ge plats för idrott, kultur och natur. Att bygga på jungfrulig mark som t.ex. våtmarker eller mark med höga naturvärden är inte långsiktigt hållbart. Att bygga bort idrottsytor i centrala lägen är inte heller långsiktigt hållbart och drabbar dagens och framtida barns och ungdomars möjlighet till en aktiv fritid.

2. Bättre framkomlighet i trafiken

Oavsett om man väljer att åka kommunalt, med egen bil eller cykla måste vi ha hållbara trafiklösningar. Vi ska slippa sitta i köer som skapats av ogenomtänkt byggpolitik, vi ska ha bra cykelbanor och en välfungerande kollektivtrafik.

3. Ekonomiskt ansvarstagande

Den moderatledda alliansen satsar skattepengar på miljardprojekt som är så ogenomtänkta att t.o.m. kommunens egna konsulter höjer på ögonbrynen. Nackalistan arbetar för att varje skattekrona ska gå till kommunens kärnverksamhet. Nackalistan vill tillsätta en oberoende haverikommission som granskar projektet "Nacka bygger stad" för att klargöra orsakerna till de ekonomiska avvikelserna och bristerna i styrning. Även en extern revision av försäljningen av fastigheter till Hemsö och Rikshem bör ingå.

4. Utveckla familjernas Nacka

Vi vill att Nacka ska utvecklas till den bästa kommunen för familjen. Vi ska ha den bästa skolan, trygghet och livskvalitet för alla, idrott nära hemmet, och hög livskvalitet

för våra äldre. En jämn fördelningen mellan kommundelarna är avgörande för Nackas framtid. Satsningar och resurser ska fördelas efter befolkningens storlek, behov och tillgång till service. Boo, som står för en tredjedel av kommunens befolkning, behöver särskilt prioriteras inom kultur och infrastruktur.

5. Lokal demokrati och inflytande

Nackalistan anser att vår kommun håller på att utvecklas i en riktning som inte överensstämmer med hur vi som bor här vill ha det. Vem flyttade till Nacka för att bo i stad med byggkaos, trafikstockningar och skövlad natur? Vi som bor i kommunen måste få mer att säga till om när det gäller kommunens utveckling.

Nacka kommuns driftsbudget i korthet

Detta är en översiktlig bild av Nackalistans förslag på driftsbudget

Driftsbudget per nämnd	Nacka listans förslag 2027 (mkr)	Nacka kommun 2026 (Mkr)
Kommunstyrelsen (KS)	-479,0	-443,5
Nämnden för arbete och försörjning (NAF)	-160,2	-142,3
Fritidsnämnden (FRN)	-290,1	-247,8
Kulturnämnden (KUN)	-181,7	-166,9
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden (MSN)	-43,7	-37,0
Natur och trafikenämnden (NTN)	-611,0	-521,2
Socialnämnden (SOCN)	-1 147,8	-1 123,2
Utbildningsnämnden (UBN)	-3 674,1	-3 520,6
Äldrenämnden (ÄLN)	-1 264,5	-1 206,8
Överförmyndarnämnden (ÖFN)	-10,4	-9,1
	-7 862,6	-7 418,5

Den här tabellen visar Nackalistans övergripande driftsbudgetförslag jämfört med kommunens budget 2026.

Kostnader har ett minus framför sig.

En detaljerad resultaträkning finns i Bilaga 2.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är beredande och verkställande organ åt kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen leder, styr och samordnar planeringen och uppföljningen i nämnderna av kommunens ekonomi, mål, vision och verksamhet.

Nackalistan är kritisk till den centralisering av beslut som nu sker till kommunstyrelsen. Vi vill att fler beslut flyttas till facknämnderna där kunskap och kompetens finns.

Projektet *Konsten att skapa stad* anser vi bör flytta från Kommunstyrelsen till Kulturnämnden.

Inrätta en ny klimat- och miljönämnd

Nackalistan vill skapa en ny klimat- och miljönämnd som även hanterar miljötillsyn och får ansvar för kommunens Miljöenhet. Den nya nämnden får en egen miljö- och klimatdirektör och ersätter kommunstyrelsens miljöutskott. Den nuvarande Miljö- och stadsbyggnadsnämnden blir i stället en renodlad byggnadsnämnd. Nackalistan vill även att en stor del av ansvaret för översiktsplan, programplaner, områdesplaner och start-PM flyttas från kommunstyrelsen till Miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Nackalistans budgetförslag för Kommunstyrelsen	Budget (Mkr)
Summa Nackalistan 2027	-479,0
Budget Nacka kommun 2026	-443,5
Minskning PR-satsning och representation/resor och kommunikatörer	6,0
Utredning kring start av kommunalt fastighetsbolag	-0,2
Arbete för att bli försökskommun med kommunala poliser	-0,5
Lägg ned Centrala Nacka AB	3,0
Öppna nämndmöten	-0,5
Satsning på nämndsammanträden på distans	-0,2
Pris- och lönekomensation samt förstärkning av nämndens verksamhet	-15,0

Kommunen behöver göra bättre prognoser och ha bättre kostnadskontroll

Nackalistan anser att kommunens kostnader för PR, representation, kommunikation och tjänsteresor bör minska och resurserna i stället användas till kärnverksamhet.

Ekonomiska långtidsprognoser som uppdateras årligen krävs för att kommunens politiker ska kunna följa upp den långsiktiga kommunala ekonomin. Avsaknaden av prognoser under några år ledde till minskad förutsägbarhet och kontroll. Befolkningsprognoserna ska kvalitetssäkras av kommunens tjänstepersoner eftersom tidigare beräkningar visat stora fel.

Nackalistan vill tillsätta en oberoende haverikommission som granskar projektet "Nacka bygger stad" för att klargöra orsakerna till de ekonomiska avvikelserna och bristerna i styrning. Stora investeringar bör alltid föregås av samhällsekonomiska kalkyler som visar om nyttan av en investering är större än kostnaden. Om kostnaden av en investering är större än nyttan är det inte samhällsekonomiskt försvarbart att göra investeringen.

Kommunen har haft enorma s.k. förgäveskostnader för projekt som inte blivit av. Det gäller tex upphöjningen av Saltsjöbanan. Det är inte en bra användning av skattebetalarnas pengar.

Sänk byggtakten i Nacka

Se även kapitlet Miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Nackalistan anser att det moderatledda styret bygger sönder Nacka och vi vill i stället låta kommunen växa varsamt. Framkomligheten är under all kritik idag och måste prioriteras. Plats för idrott och gröna ytor måste prioriteras i planeringen i större utsträckning. Nybyggnation ska ske i en långsammare takt och med lägre exploateringsgrad än i dagens planer. Genom att minska byggtakten kan kommunen också bromsa ökningen av driftskostnader för välfärden.

Byggnad ska ske på ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart sätt med bevarande av kulturmiljöer och grönområden och med så liten klimatpåverkan som möjligt. Kommunens nuvarande styre planerar främst för bostäder och glömmer bort alla andra viktiga delar i ett samhälle. Vi vill skapa en attraktiv kommun där alla boende har närhet till natur, idrottsmöjligheter, service, arbetsplatser och välfärd.

En långsammare byggtakt ger tid att säkerställa skolplatser, kollektivtrafik, idrottsanläggningar och grönområden innan nya bostäder tas i bruk.

Nackalistan föreslår att tillstyrkan av översiktsplan, programplaner, områdesplaner, start-PM samt detaljplaner ska ske i den nya Miljö- och stadsbyggnadsnämnden innan dessa behandlas i kommunstyrelsen. Nackalistan vill ge nämnden ett utökat mandat för den övergripande stadsplaneringen.

Nackalistan granskar och lämnar synpunkter på samtliga detaljplaner. Vi motsätter oss den kraftiga exploatering som nu sker och vill se en lugnare utvecklingstakt där områdets karaktär bevaras. Vi säger nej till planerna i bland annat Birkaområdet, Trolldalen och Ryssbergen samt andra planer som hotar natur- och kulturvärden.

Nackalistan är för en bussterminal vid Nacka Forum med trygg och nära överstigning till tunnelbanan. Det är viktigt att det även efter att tunnelbanan öppnat för trafik i Nacka finns goda möjligheter att åka från östra Nacka och Boo direkt till Slussen. Detta för att resande ska få så kort resväg som möjligt.

.

Sälj inte ut kommunens tillgångar!

Mark är en långsiktig tillgång och ska hanteras ansvarsfullt med tanke på kommande generationer. Nackalistan vill att kommunen tar ett helhetsgrepp för sitt markäggande där alla större försäljningar föregås av konsekvensanalys och beslut i kommunfullmäktige. Vi vill att varje försäljning analyseras och jämförs med alternativet upplåtelse med tomträttsavgäld.

Kommunen har i rasande takt sålt kommunmark för att finansiera investeringar. Nackalistan vill stoppa försäljningen av mark och att byggande ska ske i första hand på redan ianspråktagen mark. Nackalistan vill bevara skogar, sjöar och friluftsområden och skydda minst 30 procent av kommunens

mark som natur- eller rekreationsområden. Vid all planering ska hänsyn tas till naturvärden, ekologiska artspridningsvägar och de s.k. gröna kilarna.

Vid framtida markförsäljningar måste kommunen ta hänsyn till kommundelarnas tidigare investeringar och behov. Boo har under lång tid bidragit ekonomiskt genom markförsäljningar utan att få motsvarande satsningar tillbaka. Nackalistan anser att ingen ytterligare kommunal mark i Boo bör säljas förrän investeringar i infrastruktur, kultur och service har kompenserats i proportion till befolkningens storlek.

Stoppa utförsäljningen av skolor, idrottshallar och välfärdsfastigheter

Nackalistan vill att kommunen stoppar utförsäljningen av skolor, idrottshallar och äldreboenden och återtar kontrollen över sina välfärdsfastigheter. Det är sedan länge känt att det är en katastrofalt dålig affär att sälja ut välfärdsfastigheter och sen hyra tillbaka dem.

Vi vill också att kommunen utreder hur hyresavtalen för kommunens välfärdsfastigheter påverkar driftsekonomi och inför ett gemensamt system för uppföljning och underhåll. Privata ägare lever inte alltid upp till avtal om drift och underhåll. Elever och brukare ska ha trygga och välsköta skolor och lokaler.

Fotbollsplaner och andra idrottsanläggningar

Se även kapitlet fritidsnämnden.

Idrottsanläggningen som planeras i Källtorp ligger i en mycket känslig miljö och med dålig tillgänglighet för unga utövare. Vi har därför varit negativa till den anläggningen och anser att det finns bättre alternativ, i första hand Sicklavallen.

Vi vill anlägga Sickla idrottspark med fullstor fotbollsplan och bevara och utveckla idrotten på Järlahöjden med simhall, ishall, fotbollsplaner och sporthallar.

Starta ett kommunalt fastighetsbolag

Olika boendeformer skapar mångfald. Människors ekonomi och behov kan variera under livet och bostäder av varierande storlek samt även hyresrätter behövs. Nackalistan vill att kommunen på sikt startar ett kommunalt fastighetsbolag för att kunna erbjuda fler hyresfastigheter och stärka kontrollen över sina fastigheter och bostadsrätter.

Kommunen behöver se över sina rutiner för inköp och försäljning av fastigheter och bostäder för att se till att skattemedel används på bästa sätt. Även rutiner för underhåll behöver ses över så att tillgångarna bevaras i gott skick och inte sjunker i värde. Vi vill underlätta tillskapandet av fler bostäder med rimliga hyror, samt senior- och studentboenden i alla delar av kommunen.

Återstarta kommundriven hemtjänst

Nacka bör liksom tidigare driva hemtjänst även i kommunal regi för att öka valfriheten för de äldre i kommunen. Vi ser gärna att man utökar den kommunala natt- och larmpatrullen genom att den även ges i uppdrag att erbjuda hemtjänst på dagtid. Den kommunala verksamheten ska finansieras på

samma sätt som den privata och konkurrensen mellan kommunala och enskilt drivna alternativ kan ge ökad kvalitet för de äldre.

Stimulera etablering av nya tjänsteföretag i kommunen

Nacka behöver en starkare bas av små och medelstora företag. Kommunen ska aktivt stödja lokala företagare, minska byråkratin och skapa bättre samverkan mellan kommun, företag och utbildningsaktörer. Nackalistan föreslår att kommunen tar fram en strategi för lokal företagsutveckling som uppmuntrar hållbara verksamheter och etableringar som bidrar till fler arbetstillfällen i Nacka.

Satsa mer för ett tryggt Nacka

Ett tryggt samhälle skapas genom sociala sammanhang, god skolgång och låg brottslighet. Nackalistan vill satsa på fältassistenter och kommunala poliser som arbetar nära invånarna. Kommunstyrelsen bör samordna arbetet mot välfärdsbrott tillsammans med Skatteverket, Polisen och Försäkringskassan.

Arbetet med att kontrollera leverantörer och entreprenörer bör vara en fast rutin för att förhindra fusk, arbetslivskriminalitet och oseriösa aktörer i kommunens upphandlingar.

Nacka kommun ska ha miljö och klimat högt på agendan

Miljö- och klimatfrågan är avgörande för vår framtid. Klimatförändringarna pågår och vi behöver en politik som innebär anpassning till ett nytt klimat, vid sidan av utsläppsminskningar. Vi vill att kommunens klimatmål kopplas till konkreta åtgärder och att utsläpp redovisas årligen, inklusive indirekta utsläpp från byggnation, inköp och transporter. Nacka bör ta fram en klimatifärdplan för att tydligt visa hur kommunen ska hålla sin koldioxidbudget och nå målen i klimat- och miljöprogrammet. Färdplanen gör målen mätbara, prioriterar åtgärder inom exempelvis byggande, transporter och energi, tydliggör ansvar mellan nämnder och bolag samt möjliggör regelbunden uppföljning så att utsläppen minskar i rätt takt. Nackalistan föreslår energibesparande åtgärder i alla kommunens fastigheter, installation av solceller där det är möjligt och fossilfri drift av kommunens verksamheter.

Vi vill att Nacka bidrar till att minska människors bilberoende genom att utveckla lokala centrum, trygga gång- och cykelvägar, god kollektivtrafik och att idrottsanläggningar ska finnas nära. Men det ska samtidigt vara möjligt att ta sig fram med egen bil för de som behöver bilen i sin vardag. Idag är både framkomlighet och parkering en utmaning på många håll. Kommunen ska arbeta mot målet att Nacka ska bli Sveriges mest hållbara kommun – i praktisk handling, inte bara i kommunens marknadsföring.

För att anpassa samhället till ett förändrat klimat är det avgörande att skydda de grönområden vi har kvar. Träd, våtmarker och växter tar upp koldioxid från luften och minskar klimatförändringarnas effekter, såsom skyfall och värmeböljor. Andelen hårdgjorda ytor i kommunen bör minska eftersom de utgör en översvämningsrisk vid kraftigt regn. Att anpassa kommunen till ett förändrat klimat innebär också att anpassa byggandet så att inte fastigheter riskerar att bli översvämmade vid kraftiga

skyfall. Ett minskat byggande och bevarande av träd och gröna ytor är viktigt för att hantera dagvatten

Buller en viktig folkhälsofråga

Buller är en viktig folkhälsofråga som påverkar människors sömn, hälsa och livskvalitet och det är av stor vikt att kommunen arbetar aktivt och långsiktigt för att minska bullret i kommunen. Vi tycker att kommunens arbete med bullerproblematiken bör intensifieras, särskilt längs de vägar där bullerproblemen är som störst, såsom Saltsjöbadsleden, Tyresöleden, Värmdövägen, Värmdöleden och Saltsjöbanan.

Barn och unga är särskilt känsliga för buller och en god ljudmiljö underlättar inläring och koncentration. Därför är det extra viktigt att fler skolor får åtgärder som minskar det skadliga bullret. Nackalistan biföll det *Åtgärdsprogram för buller* som antogs våren 2026 men hade gärna sett en prioriteringslista över de mest bullerutsatta områdena i kommunen med åtgärder och att en årlig uppföljning görs som redovisas för kommunstyrelsen där det blir tydligt vilken bullerreduktion som uppnåtts.

Nackalistans förslag till investeringar

Se även under bilaga 8 *Investeringsbudget*.

Nackalistan vill göra följande investeringar:

- Anlägga Sickla idrottspark inklusive en 11-spelar fotbollsplan.
- Bygga nytt kulturhus med bibliotek, möteslokaler, kulturlokaler på Kvarnholmen, Finnboda eller i Henriksdal.
- Upprusta kommunala torg.
- Bygga en hiss vid Danvikshem.

Nackalistans prioriteringar för Kommunstyrelsen

- Tillsätt en haverikommission som får analysera projektet "Nacka bygger stad".
- Flytta ansvaret för *konsten att skapa stad* från kommunstyrelsen till kulturnämnden.
- Tillstyrkan av översiktsplan, programplaner, områdesplaner, start-PM samt detaljplaner ska ske i miljö- och stadsbyggnadsnämnden.
- Minskning av PR-aktiviteter, kommunikation, representation och tjänsteresor.
- Bygg även bostäder som säljs till rimligare priser.
- Utred kommunalt fastighetsbolag.
- Minska utförsäljningen av kommunal mark.
- Stoppa utförsäljningen av kommunens välfärdsfastigheter.
- Minska exploateringen i Nacka.
 - Minskade investeringar och driftskostnader i välfärd genom minskat byggande.
 - Välfärdsfastigheter, idrottsanläggningar, kulturlokaler och naturområden ska planeras in i översiktsplanen.
 - 30% skyddad natur ska planeras in i översiktsplanen.
- Säkerställ en välfungerande omstigning mellan buss från Nackas östra delar och tunnelbana.
- Klargör tunnelbaneavtalets ekonomiska villkor för Nackas innevånare

- Tydliggör innebörden av tunnelbaneavtalets generalklausul om minskat bostadsbyggande.
- Utveckling av digitala verktyg som stöd för projekteringar och upphandlingar.
- Högre kvalitet vid avtalsskrivning samt uppföljning av avtal och upphandlingar.
- Anlägg Sickla idrottspark inklusive en 11-spelar fotbollsplan.
- Kommunen ska ta fram en klimatzfärdplan för att klimatpåverkande utsläpp ska minska.
- Skapa en klimat- och miljönämnd.
- Minska energianvändningen i kommunala fastigheter.
- Påbörja arbetet för att bli försökskommun med kommunala poliser
- Inför möjlighet att delta digitalt i flera av kommunens nämnder
- Beslutshandlingar ska vara allsidigt belysta och av god kvalitet, skickas ut i god tid och beslut behandlas i relevanta nämnder och utskott.
- Inför öppna nämndmöten och möjlighet att delta digitalt i fler nämnder

Kommunstyrelsen	Budget 2026 Netto	Prognos 2026 T2 Netto	Justering SLK 2027			Nackalistans satsningar 2027			Budget 2027		
mnkr						Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-443,5	-446,0	19,4	-47,5	-28,1			0,0	4 281,9	-4 753,5	-471,6
Minskning PR-satsning och representation/resor och kommunikatörer						0,0	6,0	6,0	0,0	6,0	6,0
Utredning kring start av kommunalt fastighetsbolag						0,0	-0,2	-0,2	0,0	-0,2	-0,2
Arbete för att bli försökskommun med kommunala poliser						0,0	-0,5	-0,5	0,0	-0,5	-0,5
Lägg ned Centrala Nacka AB						0,0	3,0	3,0	0,0	3,0	3,0
Öppna nämndmöten						0,0	-0,5	-0,5	0,0	-0,5	-0,5
Satsning på nämndsammanträden på distans						0,0	-0,2	-0,2	0,0	-0,2	-0,2
Pris- och lönekomensation samt förstärkning av nämndens verksamhet						0,0	-15,0	-15,0	0,0	-15,0	-15,0
								0,0	0,0	0,0	0,0
Summa nämnder	-443,5	-446,0	19,4	-47,5	-28,1	0,0	-7,4	-7,4	4 281,9	-4 760,9	-479,0

Val- och demokratinämnden

Nämndens budget presenteras under kapitlet Kommunstyrelsen. Särskilda beslut finns under avsnittet Kommunstyrelsen i kapitlet Särskilda beslut. Nämnden saknar egna mål och indikatorer.

Nämnden ska arbeta för ökad demokrati i kommunen

Val- och demokratinämnden bör arbeta mer med demokratifrågor, t.ex. hur man får fler Nackabor att välja att engagera sig politiskt samt får fler att rösta i kommun-, region-, och riksdagsvalen. Ett större fokus bör läggas på att öka den demokratiska insynen, transparensen och möjligheten för invånarna att påverka kommunens utveckling även mellan valen. Många beslut som rör oss som bor i kommunen fattas över våra huvuden. Nämnden ska arbeta för att invånarnas åsikter uppmärksammas i viktiga frågor så som exempelvis stadsbyggnationen i Nacka.

Nämnden bör lyfta frågan om hot och hat mot politiker.

Kommunens nämndmöten ska vara öppna för allmänheten

Nackalistan vill att Nacka, som t.ex. Värmdö och många andra kommuner, ska ha öppna nämndmöten där medborgare är välkomna. Undantaget ska vara sekretessbelagda ärenden men de allra flesta ärenden är inte sekretessbelagda. Öppna nämndmöten skulle ge invånarna en större insikt i hur politiker (såväl styrande som i opposition) diskuterar och argumenterar inför beslut. Oppositionen har i alla demokratier en viktig roll att spela och måste ha tillräckliga resurser för att kunna arbeta.

Inför möjlighet att delta digitalt i flera av kommunens nämnder

Idag finns möjlighet att delta digitalt i vissa nämnders sammanträden och det är upp till ordföranden att bestämma om möten ska vara helt fysiska eller om det är möjligt att som ledamot och ersättare kunna medverka via tex Teams. Att erbjuda fler ledamöter och ersättare möjlighet att delta digitalt skulle kunna få fler att ta på sig förtroendeuppdrag, framför allt personer som förvärvsarbetar och har familj. Det skulle kunna gynna en bredd bland ledamöter och ersättare, så att även yngre personer har möjlighet att delta i det demokratiska arbetet i kommunen.

Nämnden för arbete och försörjning

Nämnden för arbete och försörjning ansvarar för arbetsmarknadsinsatser, ekonomiskt bistånd, kommunal vuxenutbildning, SFI, flyktingmottagande inklusive ensamkommande barn och unga, kommunalt aktivitetsansvar för unga 16-19 år utanför gymnasiestudier, feriejobb samt budget- och skuldrådgivning.

Läge och utveckling

Arbetslösheten har sjunkit något i Sverige, men antalet långtidsarbetslösa är fortsatt högt.

Nacka har färre långtidsarbetslösa än övriga länet och riket, men även här är det svårare för de långtidsarbetslösa att komma i egen försörjning. Enligt de senaste siffrorna som nämnden fick i september är det också färre som går vidare till studier eller arbete efter avslutad arbetsmarknadsinsats, jämfört med andra kommuner.

Antalet Nackabor med ekonomiskt bistånd har minskat de senaste åren men samtidigt har andelen långvariga biståndsmottagare i Nacka ökat. Antalet barn i hushåll med ekonomiskt bistånd har minskat men fortfarande bor 239 barn i Nacka i hushåll med ekonomiskt bistånd.

Skapa medborgarcenter i Fisksätra och Orminge

Nackalistan vill inrätta medborgarcenter i Fisksätra och Orminge där t ex polis, socialtjänst, Försäkringskassan och föreningar kan samarbeta. Många boende i dessa områden har svårt att ta sig till Nacka stadshus och kan inte göra sig förstådda per telefon. Den nya socialtjänstlagen understryker vikten av att stödjande funktioner ska finnas nära invånaren.

Gör arbetsmarknadsinsatserna tillgängliga för fler

Nämndens arbetsmarknadsinsatser ges i huvudsak till personer som beviljats ekonomiskt bistånd - vilka sedan flera år minskat i antal. Samtidigt framkommer i tjänsteskrivelser att man skulle vilja nå fler sökanden tidigare med insatser. Nackalistan vill därför att nämnden undersöker hur arbetsmarknadsinsatserna kan tillgängliggöras för fler av våra invånare som riskerar att stå länge utan arbete.

Nämnden för arbete och försörjning	Nackalistans förslag (Mkr)
Summa Nackalistan 2027	-160,2
Budget Nacka kommun 2026	-142,3
Medborgarcenter Fisksätra/orminge	-3,0
Handläggarsöd för ansökning ekonomiskt bistånd	-0,5
Undersöka möjligheten för nyanlända familjer med barn i skolåldern att få boende i Nacka	-0,5
Breda målgruppen för arbetsmarknadsinsatser	-2,0
Pris- och lönekomensation samt förstärkning av nämndens verksamhet	-4,4

Översyn av ansökningsprocess för ekonomiskt bistånd

Ansökan om ekonomiskt bistånd i Nacka är komplicerad och ansökningshandlingen omfattar 14 sidor. Nämnden bör se över om det går att förenkla processen, vilket i bästa fall skulle kunna spara tid och resurser för såväl nämnden som medborgare. Nämnden behöver även en indikator för andelen överklagade beslut som ändras helt eller delvis efter prövning i rätten. Rättssäkerheten är A och O när konsekvenser av ett felaktigt beslut kan bli ödesdigra.

Undersök möjligheten för nyanlända familjer med barn i skolåldern att få förlängt boende i Nacka

Vi vill ge möjlighet för barnfamiljer att bo kvar längre än de två årens etablering som gäller nu. Många kommuner, t ex Stockholm, låter nyanlända bo kvar i 4-5 år.

Nackalistans prioriteringar i Nämnden för arbete och försörjning

- Medborgarcenter i Fisksätra och Orminge.
- Undersök hur arbetsmarknadsinsatserna kan göras tillgängliga för fler.
- Översyn av ansökningsprocess för ekonomiskt bistånd.
- Undersök möjligheten för nyanlända familjer med barn i skolåldern att få förlängt boende i Nacka.

Nämnden för arbete och försörjning	Budget 2026 Netto	Prognos 2026 T2 Netto	Justering SLK 2027			Nackalistans satsningar 2027			Budget 2027		
mnkr						Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-142,3	-138,6	-14,5	7,0	-7,5			0,0	56,4	-206,2	-149,8
Medborgarcenter Fisksätra/orminge						0,0	-3,0	-3,0	0,0	-3,0	-3,0
Handläggarsstöd för ansökning ekonomiskt bistånd						0,0	-0,5	-0,5	0,0	-0,5	-0,5
Undersöka möjligheten för nyanlända familjer med barn i skolåldern att få boende i Nacka						0,0	-0,5	-0,5	0,0	-0,5	-0,5
Breda målgruppen för arbetsmarknadsinsatser						0,0	-2,0	-2,0	0,0	-2,0	-2,0
Pris- och lönekomensation samt förstärkning av nämndens verksamhet						0,0	-4,4	-4,4	0,0	-4,4	-4,4
								0,0	0,0	0,0	0,0
								0,0	0,0	0,0	0,0
								0,0	0,0	0,0	0,0
								0,0	0,0	0,0	0,0
Summa nämnder	-142,3	-138,6	-14,5	7,0	-7,5	0,0	-10,4	-10,4	56,4	-216,6	-160,2

Fritidsnämnden

Nacka ska vara en kommun där barn, unga och vuxna har goda möjligheter till en aktiv fritid. Föreningslivet och fritidsgårdarna är centrala för gemenskap och hälsa.

Nackalistan vill att Nackas fritids- och idrottspolitik ska bygga på delaktighet och jämlikhet. Närheten till idrott- och fritidslokaler samt planer och idrottsplatser är viktigt för att fler ska vara aktiva och att de ska vara aktiva längre upp i åldrarna, det vinner hela samhället på. Vi värnar de ideella krafterna och vill att kommunens stöd till föreningar ska vara enkelt och förutsägbart. Alla barn ska ha råd att delta i en meningsfull fritid, oavsett familjens ekonomi.

Ökat öppethållande i kommunens fritidsgårdar

Fritidsnämnden	Nackalistans förslag (Mkr)
Summa Nackalistan 2027	-290,1
Budget Nacka kommun 2026	-247,8
Ökat öppethållande fritidsgårdar	-2,5
Fritidsklubbar i Orminge och Fisksätra samt i Henriksdal sommartid	-1,5
Pris- och lönekomensation samt förstärkning av nämndens verksamhet	-8,7

Fritidsverksamheten ska finnas nära människor och i alla kommundelar. Fritidsgårdar, sporthallar, idrottsplatser och mötesplatser ska vara tillgängliga, trygga och välskötta. Nackalistan vill säkerställa att det finns minst en fritidsgård i varje större kommundel, och att nya verksamheter etableras i växande områden som Kvarnholmen. Området växer snabbt och saknar i dag en naturlig samlingspunkt för ungdomar.

Vi vill att kommunen arbetar tillsammans med föreningslivet och fastighetsägare för att använda skolor och hallar mer effektivt på kvällar och helger. Kommunens lokaler ska nyttjas året runt, och kostnaden för lokalhyror ska inte vara ett hinder för barn och ungdomar att delta i idrott eller kultur.

Fritidsklubbar som riktar sig till barn i åldern där de är för gamla för fritids och för unga för fritidsgårdarna är viktigt att det utvecklas. Det är väsentligt att vi fångar upp barnen i denna ålder särskilt med tanke på den kriminalitet som kryper längre och längre ner i åldrarna.

Behoven av mötesplatser med fritidsverksamhet för unga från 18 år bör också utredas.

Fritidsgårdens roll och möjliga roller i lokalsamhället

Fritidsgårdarna är en viktig bricka i samverkan med skolor, polis, föreningar, församlingar, boendeföreningar, föräldrar, företag och fastighetsägare, drog- och brottsförebyggande arbete osv. När man uppnår ett gott samarbete finns en plattform för vidare utveckling. Nya verksamheter kan skapas som lokala arrangemang som ger stolthet, idrott i samarbete med lokala idrottsföreningar, nattvandring, lördagsöppet i sporthallen, studiemotiverande arbetslivsorientering, mediering, dans och teater mm.

En vägledande strategi är att kontinuerligt undersöka vilka behov som finns i ett område och vilka krafter man kan samarbeta med för att möta behoven. I grunden handlar det om ett entreprenöriellt förhållningssätt, att öka värdeskapandet genom att kombinera resurser på ett nytt sätt. Gagnar det samhället kan man kalla det för samhällsentreprenörskap. Ett sådant förhållningssätt består av omvärldsanalys av lokalsamhället, områdesarbete, nätverkande och sökande efter gemensamma intressen mm.

Eftersom samarbete bygger på uppbyggd tillit ifrågasätter vi en upphandling i konkurrens utan förordar direktupphandling som lägger stor vikt vid den lokala förankringen. Om fritidsgårdarna enbart skulle upphandlas i konkurrens kan det försvåra ett lokalt utvecklingsarbete.

Framtidens fritidsgård i Nacka

Nacka och vår omvärld befinner sig i en ständig förändring och utveckling liksom ungdomars behov och intressen. Vi tror dock att behoven av att mötas på en trygg plats, skapa, vara delaktig i ett sammanhang, roa sig, leka och spela, lära sig och inspireras, få råd av vuxna, dock kommer att bestå i framtiden.

Unga har alltmer blivit objekt för vuxnas omhändertagande istället för subjekt i sina egna liv. Nu tycker vi att det är dags att tänka i nygamla spår och istället se framtidens fritidsgård som ett utvecklingscentrum för ungas företagsamhet och utveckling där nyckelordet är samverkan med andra lokala krafter.

För att attrahera ungdomar i framtiden tror vi att det behöver finnas ett större resurscenter i varje kommunal del som var och en har tillgång till attraktiva lokaler, utrustning och kompetent personal. Därutöver ska finnas kvartersgårdar eller träffpunkter, gärna i föreningars regi.

De stora resurscentra ska vara ett:

ÖPPET HUS – för alla

Centret ska vara öppet för alla oavsett ålder, kön, bakgrund, härkomst, religion eller åsikt. Där ska alla kunna mötas och utbyta fria tankar och idéer runt kaffebord, i rådslag eller i debatter. Centret ska vara öppet för samverkan med föreningar, skolor, kommunen, församlingar, företag, nätverk och nya folkrörelser. Centret har en viktig roll som motor i en samverkande stadsdel och ska bidra till ungdomars utveckling genom demokrati, jämställdhet, engagemang, utbildning och gemenskap.

Centret ska särskilt samverka med idrotts- och kulturföreningar för att erbjuda kvalificerad verksamhet och öppethållande under helgkvällar.

Centret ska vara öppet minst sex kvällar i veckan och det ska alltid finnas ett center öppet fredag, lördag och söndag i Nacka.

VÄXTHUS – för kreativitet och entreprenörskap

Centret ska bidra till att ungdomar får möjlighet att växa, utvecklas, skapa, medverka och ta ansvar för verkliga egna idéer. Framtidens fritidsgård ska vara ett utvecklat resurscentrum för de unga som vill förverkliga sina idéer. Här ska finnas tillgång till mentorer och rådgivare från föreningsliv och arbetsliv. Här ska finnas uppslag på lämpliga lokaler att utnyttja, en handbok i hur man kan få saker att hända. Här ska finnas plats, tid och kompetent handledning för unga att utforska sin egen lust och

vilja för att sedan forma aktiviteter utifrån detta. Fritidsledarnas roll blir att i första hand vara inspiratörer och handledare så att ungdomarna själva kan hitta vägar att förverkliga sina idéer. På detta sätt kan fritidsgården bli en verklig resurs som stärker ungas entreprenörskraft och inflytande, men låter initiativet ligga kvar hos ungdomarna själva. Då behövs samhällsmedvetna och allmänbildade fritidsledare som blir jämställda med pedagogerna i skolan och tillsammans med dem en betydande utvecklingskraft i lokalsamhället.

KULTURHUS – ett centrum för dans, teater, musik, bild, film mm

Centret ska vara ett forum för en blomstrande kultur. Vi vill att ungdomar ska ha möjlighet att odla sitt eget skapande och ta del av andras skapande verksamhet. Ett forum för aktiviteter och upplevelser. Detta uppnås genom att centret anordnar kurser och öppna klasser i till exempel dans och bild, inbjuder till utställningar, uppsättningar, konserter samt erbjuder möjligheter till att spela musik.

LUSTHUS – för inspiration och glädje, nöjen och gemenskap

Centret ska verka för att möten mellan ungdomar och andra och nöjesarrangemang ska genomsyras av lust och glädje. Denna lust ska även prägla fester och arrangemang. Varje helg ska det finnas minst ett arrangemang i Nacka som vänder sig till och attraherar ungdomar.

Verksamhetsidé

Varje center ska kunna ha en egen profil likt biblioteken men den grundläggande verksamhetsidén är att vara *ett resurscenter för ungas behov, idéer, intressen och skapande av egen kraft*

Kännetecknen

Centret ska kännetecknas av:

Kreativitet – verksamhet ska uppfattas som idérik och nyskapande

Kompetens – ungdomar ska uppfatta att personalen har kompetens att möta deras behov av verksamhet, lärande, trygghet och utveckling.

Kvalité – ungdomarna ska vara nöjda med besök, verksamhet och rådgivning.

Känsla – ungdomarna ska uppleva att centret präglas av känsla och engagemang

Ett aktivt föreningsliv skapar trygghet

Föreningslivet skapar en grund för ett starkt samhälle. Nackalistan vill att stödet till föreningslivet prioriteras, särskilt i de områden där föreningsgraden är låg.

Kommunens föreningsbidrag ska fördelas efter behov, befolkning och aktivitet. Medel till fritidsgårdar och träffpunkter ska fördelas efter behov. Det lokala aktivitetsstödet bör ses över för att bättre motsvara dagens föreningsstruktur och aktivitetsnivåer

Alla barn och unga ska känna sig välkomna i Nackas fritidsliv. Fritidsgårdar och klubbar ska ha utbildad personal, tillräckliga öppettider och ett tydligt trygghetsuppdrag i samverkan med skola, socialtjänst och polis.

Trygghetsskapande verksamheter som nattvandring och föreningsdrivna ungdomsprojekt ska fortsätta utvecklas. Det är viktigt att fritidsgårdar har öppettider då andra aktiviteter för barn och

unga inte har det. Det är också viktigt att fritidsgårdarna fortsätter att utveckla sin verksamhet. När ungdomar i mindre utsträckning kommer till fritidsgårdarna måste gårdarna arbeta mer uppsökande och finnas där ungdomarna befinner sig.

Kommunen ska också stödja särskilda satsningar för att få in fler flickor i fritids- och föreningsverksamhet. En annan grupp som bör prioriteras är unga med funktionsvariationer.

Kommunens kapacitetsutredning bör kompletteras med en behovsutredning

Idrotten spelar en viktig roll i många Nackabors liv. Det ska vara enkelt att kombinera ett idrottande med skolgång och andra intressen och det är därför viktigt att idrottsplatser, planer och hallar planeras nära skolor och nära där barn och unga bor. Kommunens kapacitetsutredning som visar hur många barn och unga som kan idrotta i de anläggningar som finns idag bör kompletteras med en behovsutredning som tydligt visar var idrotts- och fritidsanläggningar saknas. En sådan kartläggning ska ligga till grund för framtida investeringar och prioriteringar så att idrottsplatser, fotbollsplaner och anläggningar planeras där de behövs som mest. Utredningen ska också redovisa förslag på lämpliga platser för nya idrottsanläggningar, särskilt i växande områden.

Kommunen bör formalisera samarbetet med föreningsledare och involvera dem i utredningar och planering av anläggningar. Föreningarna behöver långsiktiga villkor och tillgång till anläggningar som fungerar. Vi vill bygga ut och rusta upp befintliga idrottsanläggningar i takt med befolkningsökningen, energieffektivisera simhallar och ishallar, skapa fler ytor för spontanidrott som ex. parkour, skateboard och utegym.

Simkunnigheten bland barn och unga ska öka. Alla barn som inte når skolans mål i simning ska erbjudas möjlighet till extra undervisning som inte belastar familjens ekonomi. Kommunen ska säkerställa tillgången till bassänger för simundervisning.

Nackalistan vill också att planeringen för nya idrottsplatser ska ske tillsammans med föreningslivet och med fokus på god kollektivtrafik och trygga gång- och cykelanslutningar.

För att skapa ett jämlikt föreningsliv ska kommunen införa en rättvis modell för planhyror där barn- och ungdomsverksamhet prioriteras.

Kommunens Idrottsanläggningar ska vara miljömässigt hållbara

Fritidsnämnden har en viktig roll i Nackas miljöarbete. Idrottsanläggningar ska drivas hållbart med låg energiförbrukning och minskade utsläpp. Kommunen ska arbeta aktivt med återbruk, fossilfria transporter och hållbara materialval vid nybyggnationer och renoveringar. Nackalistan vill att alla nya anläggningar miljöklassas, att simhallar och ishallar energieffektiviseras, och att föreningar uppmuntras att arbeta med hållbarhet i sina verksamheter. Det är också viktigt att arbetet med att miljösäkra konstgräsplanerna håller en hög takt.

Fritidsaktiviteterna ska bidra till folkhälsa och jämlikhet

Fysisk aktivitet, delaktighet och gemenskap stärker både den fysiska och mentala hälsan. Fritidsnämnden ska bidra till jämlik folkhälsa genom att skapa förutsättningar för alla att delta i föreningsliv och rörelse.

Kommunen ska aktivt stödja låga avgifter, utrustningsbanker och avgiftsfria aktiviteter för barn och unga. Ingen ska stå utanför på grund av ekonomiska skäl.

Fritidsverksamheten ska även främja psykisk hälsa och bidra till trygghet och meningsfull sysselsättning efter skoltid. Fritidsgårdar och klubbar är en naturlig del av det förebyggande sociala arbetet.

Skapa fler kreativa mötesplatser

Kultur och fritid hänger ihop. Kommunens fritidsgårdar och träffpunkter ska också vara öppna för kulturverksamhet som musik, film, dans och skapande. Nackalistan vill att kommunen i samarbete med föreningar, studieförbund och unga själva utvecklar fler kreativa mötesplatser.

Lokala evenemang, som sommarfestivaler, konserter och familjedagar bidrar till gemenskap och stolthet i stadsdelarna. Vi tycker att det är viktigt att fritidsgårdarna aktivt är med och anordnar dessa evenemang. Ett exempel är Café Vy under sommartid på Henriksdalsberget.

Alla behöver en meningsfull fritid

En meningsfull fritid är viktig hela livet. Nackalistan vill att kommunen även stärker det organiserade fritidslivet för äldre och personer med funktionsvariation.

Samarbete med pensionärsföreningar, idrottsförbund och frivilligorganisationer ska ge fler möjlighet till rörelse och gemenskap. Här finns stor utvecklingspotential, många äldre i Nacka är aktiva och vill ha en meningsfull fritid. Nackalistan tycker att det är viktigt att fritids och idrottsutbudet stärks för vuxna och äldre där även folkhälsovinster kan bli stora.

Fritidsnämnden ska bidra till att alla invånare i Nacka har en aktiv fritid oavsett ålder och ekonomi.

Nackalistans prioriterade förslag för Fritidsnämnden

- Kommunens kapacitetsutredning bör kompletteras med en behovsutredning.
- Ta ett första steg för att utveckla framtidens fritidsgård i samband med upphandlingen av fritidsgårdarna.
- Utred möjligheterna till en fotbollshall centralt i Nacka.
- Utred om lokalt aktivitetsstöd kan effektiviseras för att bättre stödja föreningarna.
- Utred behoven av en ny fritidsgård i Henriksdal/Finnboda/Kvarnholmen.
- Prioritera mark och medel för idrotts- och kulturanläggningar nära de unga, skolor och kollektivtrafik.
- Idrottsplatser, hallar och lokaler ska planeras in tidigt i nya områden som ska utvecklas.
- Fördjupa kontakterna med föreningsledarna och dra nytta av deras kunskaper och anlita dem vid utredningar.
- Utveckla fritidsgårdarna till moderna och framtidsinriktade verksamheter med öppethållande på fredags- och lördagskvällar.
- Öka tillgången för föreningar till kommunens lokaler under helger och lov.
- Starta fritidsklubbar i Orminge och Fisksätra samt sommartid i Henriksdal.

Nackalistans förslag till investeringar kopplat till Fritidsnämndens verksamhet

Nackalistan vill bygga Sickla idrottspark. Det behövs en fullstor 11-spelarplan i det område som Sicklavallen ligger på idag. Med en fullstor fotbollsplan vid Sickla kan kostnaden för Källtorpsplanen tas bort. Nackalistan anser att det är en olämplig placering som inverkar negativt på kulturmiljön i området och att en plan vid Sicklavallen skulle vara bättre för idrottslivet i kommunen

Se bilaga 8 Investeringar, där Nackalistans investeringar för listas.

Fritidsnämnden	Budget	Prognos	Justering SLK			Nackalistans satsningar			Budget		
	2026	2026 T2	2027			2027			2027		
mnkr	Netto	Netto				Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-247,8	-244,8	0,0	-29,6	-29,6			0,0	27,5	-304,9	-277,4
Ökat öppethållande fritidsgårdar						0,0	-2,5	-2,5	0,0	-2,5	-2,5
Fritidsklubbar i Orminge och Fisksätra samt i Henriksdal sommartid						0,0	-1,5	-1,5	0,0	-1,5	-1,5
Pris- och lönekomensation samt förstärkning av nämndens verksamhet						0,0	-8,7	-8,7	0,0	-8,7	-8,7
								0,0	0,0	0,0	0,0
								0,0	0,0	0,0	0,0
								0,0	0,0	0,0	0,0
								0,0	0,0	0,0	0,0
								0,0	0,0	0,0	0,0
								0,0	0,0	0,0	0,0
Summa nämnder	-247,8	-244,8	0,0	-29,6	-29,6	0,0	-12,7	-12,7	27,5	-317,6	-290,1

Kulturnämnden

Kultur ska vara tillgänglig för alla Nackabor, oavsett var man bor eller hur mycket pengar man har. Bibliotek, kulturhus och föreningsliv är viktiga delar av ett levande lokalsamhälle. Nackalistan vill att barn och unga, äldre och personer med funktionsnedsättning ska ha goda möjligheter att ta del av kultur.

Nackalistan vill ge långsiktiga förutsättningar för fria kulturutövare, föreningar och kommunala kulturverksamheter. Det behövs fler mötesplatser där människor bor. Särskilt vill vi förbättra tillgången till bibliotek och kultur- och föreningslokaler i Boo, på västra Sicklaön och i de växande områdena Kvarnholmen, Finnboda och Henriksdal.

Vi behöver kulturhus och mötesplatser i alla kommundelar

Det ska finnas kultur- och möteslokaler i hela Nacka. Föreningar och fria kulturutövare behöver lokaler som går att använda utan orimliga hyror. Nackalistan vill gå vidare med planeringen av ett kulturhus med bibliotek och möteslokaler i Kvarnholmen, Finnboda eller Henriksdal och göra en tydlig behovs- och kostnadsbedömning innan beslut om byggstart. Lokaler som står tomma vissa tider ska kunna användas av föreningslivet.

Kulturnämnden	Nackalistans förslag (Mkr)
Summa Nackalistan 2027	-181,7
Budget Nacka kommun 2026	-166,9
Satsning minskad avgift kulturcheck från HT2027	-4,3
Pris- och lönekomensation samt förstärkning av nämndens verksamhet	-3,9
Projektering kulturhus västra sicklaön	-1,0
Lässatsning för unga	-0,5
Ökade medel för litteraturinköp	-2,0
Satsning kultur på äldreboenden	-1,0

Fisksätra behöver ett permanent kulturhus med plats för föreningar, barn och unga och ett brett kulturutbud. Kommunen har gått vidare med att utreda Villa Kaprifol som möjlig plats. Nackalistan vill att förstudien slutförs och att en långsiktig lösning tas fram i dialog med dem som använder huset.

Vi vill också att kulturnämnden tittar vidare på att få till kulturlokaler eller utescen i Tollare för att skapa bättre förutsättningar för lokala teatergrupper och andra kulturutövare.

Kulturhuset Älta öppnade i september 2026. Nu behöver kommunen se till att huset fylls med verksamhet för barn, unga, föreningar och äldre och att lokalerna går att använda även kvällar och helger.

Nacka Aula behöver utvecklas för att kunna användas mer till konserter och föreställningar.

Nackalistan vill förbättra tillgängligheten och den tekniska standarden. Vi ser också stora fördelar med att lokala föreningar får en tydlig roll i driften av kulturhus och mötesplatser. Det ger verksamheter som utgår från människorna i området

Halverad avgift för kulturcheckar

Nackalistan vill halvera avgiften för barn och unga som använder sina kulturcheckar från hösten 2027. Vårt mål är att fler ska kunna spela instrument, sjunga, dansa, måla, spela teater eller delta i andra kulturella aktiviteter oavsett familjens ekonomi. Kultur skapar och utvecklar barns kreativitet och självkänsla. Barn som ägnar sig åt musik, teater eller bild får bättre koncentration, samarbetsförmåga och språkutveckling. De lär sig uttrycka känslor och idéer på ett sätt som stärker både individen och samhället.

Genom att sänka avgiften gör vi kulturen mer tillgänglig och stärker jämlikheten mellan barn i olika delar av Nacka. Fler får chans att upptäcka sina talanger och utvecklas i trygga och inspirerande miljöer.

Utred möjligheten för nya bibliotek i Björknäs och på västra Sicklaön

Biblioteken är viktiga för läsning, bildning och möten mellan människor. De ska vara öppna och tillgängliga, och det ska vara gratis att låna böcker. Nackalistan vill utreda nya bibliotek i Björknäs och på västra Sicklaön, däribland Kvarnholmen, Finnroda och Henriksdal, och prioritera de platser där avståndet till ett bibliotek i dag är störst.

Barn och unga behöver få bättre möjligheter att upptäcka böcker och utveckla sitt språk. Vi vill genomföra en särskild lässatsning i områden där behoven är stora. Biblioteken ska samarbeta med skolor, förskolor och föreningar och erbjuda både läsfrämjande aktiviteter och lugna platser för studier.

Nackalistan vill öka anslagen till bokinköp. Biblioteken ska ha ett aktuellt utbud för både barn och vuxna, på svenska och på andra språk. Uppsökande biblioteksverksamhet är särskilt viktig för äldre och andra som har svårt att själva ta sig till ett bibliotek. Vi vill också värna studieförbundens folkbildning och kulturverksamhet.

Kulturlivet i Nacka ska rymma olika språk, traditioner och uttryck. Bidrag och lokaler ska vara tillgängliga även för mindre föreningar och nya kulturaktörer. Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning måste finnas med när lokaler, evenemang och digitala tjänster utvecklas.

Boo har en stor andel av Nackas barn och unga, men tillgången till bibliotek och kulturlokaler motsvarar inte alltid befolkningens behov. Nackalistan vill att kommunen tar fram en plan för ytterligare ett bibliotek i Boo och på sikt fler lokaler för kultur och föreningsliv. Orminge bibliotek behöver också få bättre möjligheter att växa och utveckla sin verksamhet.

Kommunen ska stimulera fria kulturaktörer

Ett levande kulturliv behöver fria kulturutövare som kan arbeta och nå sin publik i Nacka. Nackalistan vill inrätta en kulturlots som hjälper föreningar och kulturaktörer att hitta lokaler, söka stöd och samarbeta med kommunen och skolorna. Det ska vara enkelt att få kontakt med rätt person och gå från idé till genomförande. Satsningen behöver följas upp så att vi ser vilken nytta den gör.

Kultur ska också kunna ta plats på torg, i parker och i kommunens lokaler, inte bara på de stora scenerna. Kommunen ska förenkla bokningar och göra det lättare för föreningar att ordna evenemang. Digital teknik kan användas för information och tillgänglighet, men ska inte ersätta möten mellan människor.

Äldre på särskilda boenden ska regelbundet få möjlighet att ta del av musik, teater, litteratur och eget skapande. Nackalistan vill genomföra en riktad kultursatsning tillsammans med äldreomsorgen, med målet att varje boende ska erbjudas aktiviteter minst en gång i månaden. Det ska vara en kommunal prioritering och inte bero på vilken anordnare som driver boendet.

Nackas kulturarv behöver vårdas

Nackas kulturmiljöer måste tas på större allvar i planeringen. Saltsjöbanans stationshus, äldre villor och industrimiljöer är en del av kommunens historia och ska inte rivas eller förändras utan ordentliga konsekvensanalyser. Nackalistan vill särskilt värna Birkas villor, Hästholmens båtsällskap på Kvarnholmen och den tidigare chefsbostaden i Finnboda.

Kommunen behöver tydligare riktlinjer för hur kulturhistoriskt värdefulla byggnader ska skyddas och användas. Den kommunala konstsamlingen ska tas om hand och göras tillgänglig för fler, också digitalt.

Nyckelviken och andra äldre miljöer ska bevaras och utvecklas så att fler kan ta del av Nackas historia. Det ska ske med respekt för de kultur- och naturvärden som gör platserna särskilda.

Investeringar

Se bilaga 8 Investeringar där våra investeringar listas.

Nackalistans prioriteringar för kulturnämnden

- Utred hur Orminge bibliotek kan få större och mer ändamålsenliga lokaler.
- Genomför en lässatsning för barn och unga, särskilt där behoven är stora.
- Bevara Hästholmens båtsällskap på Kvarnholmen som en del av Nackas maritima kulturarv.
- Skapa fler tysta platser för studier och läsning på biblioteken.
- Öka litteraturinköpen med fokus på barn, olika språk och grupper med särskilda behov.
- Planera nya kultur- och möteslokaler samt bibliotek på västra Sicklaön.
- Fortsätt utreda Villa Kaprifol som möjlig permanent lösning för kulturhuset i Fisksätra.
- Stärk det lokala kulturlivet med fler scener, kulturprogram och möjligheter till framträdanden.
- Satsa på en halverad avgift för barn och ungdomar som använder kulturcheck från HT 2027
- Ge lokala föreningar bättre möjligheter att driva och använda kulturhusen.
- Bevara och skydda kulturhistoriska miljöer, bland annat Birkaområdet.
- Skapa fler möjligheter för elever att ta del av konserter, teater och annan kultur.

Kulturnämnden	Budget 2026	Prognos 2026 T2	Justering SLK 2027			Nackalistans satsningar 2027			Budget 2027		
mnkr	Netto	Netto				Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-166,9	-167,4	0,0	-2,1	-2,1			0,0	13,3	-182,3	-169,0
Satsning minskad avgift kulturcheck från HT2027						-3,2	-1,1	-4,3	-3,2	-1,1	-4,3
Pris- och lönekomensation samt förstärkning av nämndens verksamhet						0,0	-3,9	-3,9	0,0	-3,9	-3,9
Projektering kulturhus västra sicklaön						0,0	-1,0	-1,0	0,0	-1,0	-1,0
Lässatsning för unga						0,0	-0,5	-0,5	0,0	-0,5	-0,5
Ökade medel för litteraturinköp						0,0	-2,0	-2,0	0,0	-2,0	-2,0
Satsning kultur på äldreboenden						0,0	-1,0	-1,0	0,0	-1,0	-1,0
								0,0	0,0	0,0	0,0
Summa nämnder	-166,9	-167,4	0,0	-2,1	-2,1	-3,2	-9,5	-12,7	10,1	-191,8	-181,7

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Nackalistan vill minska nybyggnationen och bevara Nackas unika karaktär med kulturella miljöer och natur- och grönområden. Nybyggnation och exploatering måste anpassas efter respektive områdes karaktär.

Vid all byggnation ska hänsyn tas till klimatförändringar, energiförsörjning, beredskap, resmönster och behovet av långsiktigt hållbar markanvändning. Byggnation ska i första hand ske på redan ianspråktagen mark. Naturmark med höga värden ska bevaras, och vid all planering ska biologisk mångfald och ekosystemtjänster vägas in. Våtmarker ska skyddas och återställas, och gröna ytor ska bidra till renare luft, minskat buller och klimatanpassning. Stadsplaneringen ska utgå från både barn- och äldreperspektiv samt säkerställa ytor för skolor, idrott, kultur, möten och återvinning i hela kommunen.

Miljö och stadsbyggnadsnämnden	Nackalistans förslag (Mkr)
Summa Nackalistan 2027	-43,7
Budget Nacka kommun 2026	-37,0
Utredning och införande av ny detaljplaneprocess	-0,2
Satsning på att uppdatera "omoderna planer"	-1,0
Pris- och lönekomensation samt förstärkning av nämndens verksamhet	-0,9
Ökad tillsyn enligt PBL	-1,0

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ska ansvara för kommunens samtliga planprocesser

Nackalistan vill att samtliga start-PM, detaljplaner, planprogram, områdesplaner, och översiktsplan ska tillstyrkas i Miljö- och stadsbyggnadsnämnden (MSN). Även yttranden på regionala utvecklingsplaner och liknande remisser ska hanteras här eftersom nämndens anställda är de som har rätt kompetens och resurser för detta. Det ekonomiska ansvaret ska fortsatt ligga i kommunstyrelsen.

Invånarna ska ha ökad insyn och påverkansmöjligheter

Nackalistan vill att kommunens invånare i högre grad än nu i ett tidigt skede kan ta del och kunna påverka stadsbyggnadsplanerna. Nackalistan anser att en större andel samrådsmöten ska hållas fysiskt ute i kommundelarna, under perioder och tider som kan passa ett flertal, vilket skulle öka deltagandet och stärka demokratin.

Om kommunens invånare får reell möjlighet att tidigt kunna påverka planerna, vad gäller t ex vilka volymer, vad som byggs och övrig utformning kommer invånarnas kunskaper bättre att berika och förbättra exploateringsprocesserna och långdragna överklaganden att minska vilket Nacka är drabbat av. Det kommer att göra invånarna mer nöjda, och minskar risken för överklaganden vilket spar tid och pengar i planprocessen.

Relevanta underlag som artinventeringar ska vara tillgängliga under samråden så att kommuninvånare, föreningar och remissinstanser kan komma in med synpunkter.

Byggkaos och tillgänglighet

Många Nackabor upplever att byggprojekten i kommunen skapar stora svårigheter och otrivsel i vardagen. Kommunen måste ta större hänsyn till att underlätta för människors vardag när det byggs. I sydöstra Boo har det varit avsevärda svårigheter för trafiken att ta sig fram i stora omvägar och ännu större svårigheter för gångtrafikanter som har fått mycket långa sträckor till busshållplatser på vissa håll. Nackalistan vill att kommunen tillser att varje byggprojekt ska inkludera en kvalitetssäkrad plan för hur framkomlighet, buller, trygghet och tillgång till kollektivtrafik ska säkerställas under byggtiden.

Kommunen behöver ta fram nya programplaner och områdesplaner

Ett områdes särart och karaktär ska i högre grad beaktas vid planering så att inte avvikande höga hus eller stor förtätning får en negativ inverkan på helhetsbilden. Det finns exempel i Nacka där hus byggts orimligt tätt, med ingen eller mycket liten lektya och grönska. Det som byggs idag kommer att stå kvar och utgöra livsmiljöer för invånare under lång tid. Stränga krav på gestaltning bör därför ställas vid nybyggnation. Nackalistan vill inte bara bygga många lägenheter utan också levande och funktionella samhällen med närliggande service som matvarubutiker, näringsställen och möteslokaler av olika slag. Tollare- och Telegrafområdet i Boo är exempel på områden där man inte har planerat in behövlig övrig service. Dessutom saknas rekreationsytor för barn och bilparkeringar.

Områdesplaner eller programplaner kan tas fram som stöd i en detaljplaneprocess. Det bör finnas en tidplan så att det inte går många år innan en områdesplan eller programplan ersätts med en juridiskt bindande detaljplan eftersom en detaljplan ger ett ökat skydd.

Det är viktigt att vid all exploatering och i varje detaljplan se hur området i stort påverkas och vilka mervärden som tillförs området och de Nackabor som bor i närområdet. Jarlaberg är ett av Nackas mest tätbefolkade områden och påverkas starkt av planeringen i Östra skogen. Nackalistan vill att kommunen tar ett helhetsgrepp över utvecklingen i området och säkerställer bl.a. grönytor, trafiksäkerhet och kollektivtrafik. Det finns andra aktuella delområden i Nacka med behov av helhetsgrepp finns där viktiga samhällsfunktioner behöver vägas in liksom invånares trivsel. Det gäller till exempel Orminge Centrumområdet, Nacka strand, Gäddviken, Fisksätra och villaområden i södra och östra Boo.

Orminge Centrum

Nackalistan vill göra ett omtag i planeringen av Orminge centrum för att skapa en mer tillgänglig, trivsam och välfungerande centrumkärna. Planeringen idag lämnar mycket att önska; busstorg saknas och bussarna ska cirkulera genom centrum, cykelbanan upphör vid bussgatan och parkeringsmöjligheterna är begränsade. Utvecklingen ska utgå från de boendes, besökarnas och det lokala näringslivets behov. Kommunen ska därför inom ramen för det pågående stadsutvecklingsarbetet se över alternativa lösningar för centrumområdet. Särskilt ska möjligheten att bevara och utveckla det nuvarande busstorget undersökas, liksom förutsättningarna för att skapa fler parkeringsplatser för besökare och pendlare. Planeringen ska även pröva möjligheterna att skapa ett attraktivt och grönskande torg framför centrum, med plats för möten, torghandel och uteserveringar. Genom att se över befintliga planer och bättre samordna pågående projekt vill vi säkerställa att Orminge utvecklas till ett levande, trivsamt och tryggt centrum.

Nackas karaktär ska bevaras och kommunen utvecklas varsamt

Nackalistan vill minska nybyggnationen och exploateringen i Nacka. För en god utveckling behöver trafik, invånare och ny bebyggelse analyseras innan nya projekt drar igång. Hänsyn till befintliga byggnader, miljö och kulturarv samt estetiska värden ska i högre grad beaktas vid planering av nybyggnation. Stadsarkitektens roll är viktig i exploateringsprojekt och bör få ökat mandat att styra i önskad riktning. Kommunen ska våga vara visionär och ställa krav på byggföretagen så att det blir en önskad helhetslösning. En strävan efter hög kvalitet i funktion, gestaltning och materialval ska genomsyra verksamheten. Områden som nuvarande Birkaområdet ska värnas som den tillgång det är till historia, miljö, mångfald och arkitektur.

Solstrålning och ljusinsläpp, buller, vind, siktlinjer inklusive möjlighet att se grönska, träd och vatten ska vägas in vid planering av bostäder. Dagvattennätet ska klara ett 10-årsregn med låga utsläpp av orenat vatten. Skyfallshantering ska beaktas och ytor för detta avsättas. Förlust av ekosystemtjänster i samband med nybyggnation behöver kompenseras. Här kan konceptet grönytefaktor användas med varsamhet då förlorad natur aldrig kan kompenseras fullt ut.

Befintliga grusvägar och öppna diken ska bevaras där det är lämpligt för att få en naturlig dagvattenrening. Asfalterade och hårdgjorda ytor ska minimeras. Skyddsvärda träd ska pekas ut i nya detaljplaner och förses med planbestämmelse.

Tryggheten för de boende måste ständigt vara i fokus, för nämnden innebär det exempelvis detaljplaneplanering för en säker miljö med god belysning och arbete för att minska klotter, skräp, nedsmutsning och mörka vrår.

Vid tveksamhet om en plan medför betydande miljöpåverkan ska kommunen välja *utökad planförfarande* med miljökonsekvensbeskrivning för att få ett förbättrat faktaunderlag. Naturvärdesinventeringar ska ha *hög* intensitet i stället för *medel* som medför stora osäkerheter vilket kan leda till att invånare får göra egna naturinventeringar.

Även parker och grönområden kan detaljplaneras och förses med planbestämmelser. Offentliga ytor ska i regel vara allmänna platser med kommunalt huvudmannaskap.

Helhetsperspektiv och uppdaterade detaljplaner

Frimärksplaner, dvs detaljplan för en eller enstaka fastigheter, ska undvikas. Nackalistan anser att det är viktigt att se till helheten i ett område vid detaljpaneläggning och att viktiga aspekter riskerar att förloras vid frimärkesplanering.

De så kallade "omoderna planerna" är föråldrade detaljplaner som tillåter större och högre byggnation än vad som är lämpligt eller ens ursprungligen avsetts, alternativt saknar skyddsbestämmelser. Projektet *omoderna planer* innebär att en detaljplan tas fram eller ändras på initiativ och bekostnad av kommunen själv. Nackalistan föreslår en utökad budget för detta och vill att omoderna planer uppdateras i högre takt än idag.

Alla detaljplaner ska på sikt digitaliseras enligt en ny nationell standard.

Nackalistans prioriteringar för Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

- Verka för en varsam nybyggnation med god arkitektur som tar hänsyn till Nackas unika natur, miljö och kulturarv.
- Strängare krav ska ställas vid nybyggnation så att exploateringen skapar attraktiva livsmiljöer för nackaborna
- Motverka planering av bebyggelse på grönområden med höga naturvärden (klass 1 och 2) och på våtmarker. Bevara grönska genom att skydda träd i detaljplaner.
- Införa en utökad medborgardialog i planprocessen inklusive tidigt samråd, för att öka medborgarnas inflytande över planer.
- Kommunen ska ta större hänsyn till boendemiljön under byggtid. Framkomlighet och trygghet ska alltid säkerställas.
- Ökad tillsyn enligt PBL
- Planlägg ytor för idrott, kultur, handel och möten i samtliga kommundelar.
- Planlägg skol- och förskolegårdar med ytor enligt Boverkets rekommendationer.
- Säkerställ tillräckliga ytor för skapande av gator med god framkomlighet och säkerhet
- Verka för att kommunen åtgärdar frimärksplaner, föråldrade detaljplaner och oplanerade områden.
- Förebygg för effekterna av klimatförändringar (högre temperatur och skyfall) genom att lämna träd och annan grönska.
- Planera vackra utemiljöer i alla kommundelar med planteringar och fint utsmyckade rondeller.
- Satsa på bullerskydd för att öka invånarnas hälsa.
- Se över möjliga områden för gästhamnar med restaurang och cafémöjligheter.

Miljö och stadsbyggnadsnämnden	Budget 2026 Netto	Prognos 2026 T2 Netto	Justering SLK 2027			Nackalistans satsningar 2027			Budget 2027		
mnkr						Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-37,0	-34,0	0,0	-3,6	-3,6			0,0	95,0	-135,6	-40,6
Utredning och införande av ny detaljplaneprocess						0,0	-0,2	-0,2	0,0	-0,2	-0,2
Satsning på att uppdatera "omoderna planer"						0,0	-1,0	-1,0	0,0	-1,0	-1,0
Pris- och lönekomensation samt förstärkning av nämndens verksamhet						0,0	-0,9	-0,9	0,0	-0,9	-0,9
Ökad tillsyn enligt PBL						0,0	-1,0	-1,0	0,0	-1,0	-1,0
								0,0	0,0	0,0	0,0
								0,0	0,0	0,0	0,0
								0,0	0,0	0,0	0,0
								0,0	0,0	0,0	0,0
Summa nämnder	-37,0	-34,0	0,0	-3,6	-3,6	0,0	-3,1	-3,1	95,0	-138,7	-43,7

Natur- och Trafiknämnden

Nacka ska vara en kommun där naturen finns kvar nära människor och där trafiken fungerar i vardagen. Vägar, parker och badplatser ska skötas och underhållas i tid. Nackalistan vill att kommunen tar hand om det vi redan har innan nya stora projekt sätts i gång. Det är både ekonomiskt klokt och viktigt för Nackas karaktär.

Avfall och återbruk måste fungera nära invånarna. När nya områden planeras ska det finnas plats för bra avfallshantering från början. Kommunen behöver samarbeta med Nacka vatten och avfall, fastighetsägare och föreningsliv. Vi vill också pröva möjligheten att skapa en återbruksgalleria där saker kan repareras, säljas vidare och komma till användning igen.

Skapa attraktiva, trygga gator och torg

Gator och torg ska vara trygga och lättillgängliga oavsett om man går, cyklar, åker buss eller bil. Gångbanor och övergångsställen måste vara säkra. Det finns osäkra platser i kommunen där många barn rör sig som behöver åtgärdas. Träd och grönska ska ges plats även i tätbebyggda områden. Belysningen ska skapa trygghet och samtidigt ta hänsyn till naturen. Värdefulla stadsträd behöver skötas så att de kan finnas kvar länge.

Trafiksituationen i Björknäs och västra Boo är allvarlig och riskfylld för gående och trafikanter. Lokalgator används som genomfartsleder och nya mätningar hösten 2026 visar en kraftig ökning av trafiken genom Björknäs sedan avgiften på nya Skurubron infördes. Det har gjort vägarna otryggare, inte minst för barn som ska ta sig till skolan. Trafiksäkerheten måste komma först. Även trafiksituationen vid Järla skola är riskfylld och behöver förbättras.

Nackalistan vill att kommunen vidtar åtgärder som minskar genomfartstrafiken på bostadsgatorna och gör det säkrare att gå och cykla i Boo. Arbetet ska bland annat omfatta:

- En genomgång av trafikflöden, hastigheter och trafiksignaler på de mest belastade gatorna.
- Avgiften på nya Skurubron tas bort.
- Bättre kollektivtrafik och fler fungerande infartsparkeringar.
- Gemensam planering med Trafikverket och Region Stockholm, med tydlig uppföljning av trafiksäkerheten.

Natur- och trafiknämnden	Nackalistans förslag (Mkr)
Summa Nackalistan 2027	-611,0
Budget Nacka kommun 2026	-521,2
Utred Naturreservat Svindersvik	-0,3
Utred Vision Skutviken	-0,3
Utredning våtmarkspark Älta (västra delen)	-0,5
Utredning gångväg Saltsjöbanan - T-banestation Järla	-0,5
Genomför åtgärder för klimat-anpassning.	-2,0
Pris- och lönekomensation samt förstärkning av nämndens verksamhet	-13,5

Trafiksäkerheten i befintliga bostadsområden måste förbättras innan kommunen planerar för ytterligare stora trafikökningar. Åtgärderna behöver komma på plats i tid innan olyckor inträffar.

Det ska gå att ladda elbil i hela Nacka. Kommunen bör underlätta för fler laddplatser där det finns behov, bland annat i samarbete med fastighetsägare och privata aktörer.

Vi vill också rusta upp torgen i Finnboda, Finntorp och på Kvarnholmen med fler träd, planteringar och platser att stanna till vid.

I centrala Nacka behövs plats för torghandel. Gator, gångbanor och cykelvägar ska underhållas även under vintern. Viktiga cykelstråk ska hållas framkomliga med bra snöröjning och halkbekämpning.

Parker och offentliga miljöer ska vara tillgängliga för både barn, äldre och personer med funktionsnedsättning.

Boo behöver bättre kollektivtrafik och en långsiktig lösning för resandet genom Orminge. Vi vill att möjligheten till en bussterminal med väderskyddad väntplats i Orminge centrum utreds. Även frågan om en trafiklösning vid Dalkarlsområdet behöver prövas utifrån trafiksäkerhet, framkomlighet och påverkan på närmiljön.

Nackalistan vill förbättra möjligheten att ta sig mellan Danvikshem och Finnboda. En hiss skulle göra stor skillnad för många äldre och för personer med begränsad rörlighet. Vi vill också utreda en bättre förbindelse till Henriksdalsberget. Sådana lösningar behöver bedömas utifrån tillgänglighet, kostnad och hur de kan genomföras.

Skapa goda utemiljöer för lek och bad

Barn ska ha nära till säkra lekplatser, ytor för spontanidrott och andra platser där man kan vara ute tillsammans. Badplatser, utegym och hundrastgårdar ska underhållas och utvecklas där behoven är störst. Toaletter och tillgänglighetsanpassning är viktiga för att fler ska kunna använda våra bad och parker.

Offentliga toaletter behöver komma med tidigt när nya områden planeras. Parker och gångvägar ska vara trygga och lätta att nå från bostäder, skolor och kollektivtrafik.

Vi vill ta vara på de möjligheter som finns till stadsodling och förbättra parkerna i bland annat centrala Nacka och vid Kyrkviken. Förändringar ska utgå från platsens behov och de naturvärden som finns.

Bevara Nackas unika natur

Nackas skogar, sjöar och grönområden är en av kommunens största tillgångar. Många har valt att bo här just för närheten till naturen. Nackalistan vill skydda värdefulla miljöer och de gröna samband som gör att djur och växter kan sprida sig. Särskild hänsyn ska tas till äldre skog, ekmiljöer, våtmarker och kulturhistoriskt värdefulla platser.

Nackalistan vill att minst 30 procent av Nackas land- och vattenområden ska ha ett långsiktigt naturskydd. Vi vill utöka skyddet av Skuruparken och områdena kring Svindersviken samt pröva utvidgningar av bland annat Skarpnäs, Nyckelviken, Velamsund, Skogsö och Ryssbergen. Varje område ska bedömas utifrån sina naturvärden och förutsättningar.

I naturreservaten ska naturvärden och friluftsliv komma först. Nya anläggningar får inte tränga undan det som reservaten är till för. Vi vill också att kommunen utreder förutsättningarna för Naturskyddsföreningens vision för Skutviken och följer upp hur Nackaborna upplever skötseln av parker och naturmark.

Bootippen i Dalkarlsängen behöver få en långsiktigt hållbar lösning. Den äldre utredningen om sluttäckning bör ses över och kompletteras med aktuella bedömningar av miljörisker, kostnader och möjliga användningar av området. Vi vill pröva om marken i området kan göras mer användbar utan att natur eller människors hälsa äventyras.

Naturvård med betande djur, bland annat häst, är ett sätt att hålla marker öppna och gynna den biologiska mångfalden. Kommunen behöver också gå vidare från plan till konkreta klimatanpassningsåtgärder, till exempel restaurering av våtmarker, bättre dagvattenhantering och fler träd där de ger skugga och svalka.

Vatten, sjöar och dagvattendammar

Nackas sjöar och vattendrag ska ha god vattenkvalitet. Kommunen ska tillsammans med Nacka vatten och avfall och andra ansvariga kontinuerligt följa kvalitén i reservvattentäkterna för att säkra dricksvattenförsörjningen och beredskapen i kommunen. Åtgärder för värdefulla våtmarker behöver följas upp. Vi vill också att fler lämpliga platser för dagvattendammar utreds. Badvattnet ska kontrolleras regelbundet och brister åtgärdas.

Förbättra framkomligheten i trafiken

Nacka behöver en trafikplanering som utgår från hur människor faktiskt reser. Under flera år framåt kommer byggarbeten och nya trafikflöden att påverka vardagen. Trafiken ska följas upp tillsammans med Trafikverket och Region Stockholm. Vi vill ha återkommande analyser av både de närmaste årens trafik och utvecklingen på längre sikt, bland annat en samlad prognos för 2035.

Det måste vara enkelt att gå, cykla eller resa kollektivt, men också möjligt att använda bilen när den behövs. Trygga gångvägar och bra infartsparkeringar för cykel och bil gör det lättare att kombinera olika färd sätt.

De regionala cykelstråken behöver byggas ihop och de befintliga cykelvägarna skötas bättre. Vid de nya tunnelbanestationerna ska det finnas säkra och tillräckliga cykelparkeringar.

Bussarna måste fungera också för dem som bor längre från de stora trafikstråken. Nackalistan vill se bättre trafik till bland annat Danvikshem, Finnberget, Telegrafberget och Älta. Vi vill också att Region Stockholm utvecklar pendelbåtstrafiken och prövar nya förbindelser, bland annat i Skurusundet.

Större vägarbeten ska föregås av tydliga analyser av hur de påverkar framkomlighet, buller och trafiksäkerhet. Kommunen ska fortsätta driva frågan om att avskaffa avgiften på nya Skurubron. Under arbetena på Gamla Skurubron måste framkomligheten och säkerheten för gående, cyklister och kollektivtrafik bevakas.

Nackaborna ska kunna se vilka vägarbeten som planeras, varför de genomförs och när störningarna väntas vara över. Kommunens trafikinformation och digitala kartor behöver bli tydligare och lättare att använda.

Öka takten på digitaliseringen för ökad effektivitet

Ny teknik kan hjälpa kommunen att sköta vägar, belysning och parker bättre. Nackalistan vill att arbetet med att utveckla och använda nya verktyg för att hitta brister tidigt, planera åtgärder och få bättre kontroll på kostnaderna fortsätter.

Kommunen bör använda tillgängliga trafikdata bättre, så att köer och farliga trafikmiljöer kan upptäckas i tid. Informationen ska så långt det går vara öppen och möjlig att följa upp.

Öka underhållet för att långsiktigt minska kostnaderna

Det är billigare att sköta om det vi har än att låta vägar, broar och parker förfalla. Nackalistan vill ha ett planerat underhåll som minskar risken för dyra akuta åtgärder. Det ska vara tydligt vilka behov som finns och hur kommunen prioriterar mellan dem.

Beredskapen måste fungera också när oväder, översvämningar eller andra störningar drabbar kommunen. Viktiga vägar, broar och anläggningar ska ingå i kommunens risk- och beredskapsplanering.

Stora infrastrukturprojekt

Skurubron

Avgiften på nya Skurubron har fått stora konsekvenser för Björknäs och Eknäs. Trafiken på Värmdövägen och den gamla bron har ökat kraftigt med olägenhet för de boende som följd. Mätningar hösten 2026 visar att trafiken genom Björknäs mer än fördubblats jämfört med tiden före broavgiften. Det får negativa konsekvenser i form av minskad trygghet och säkerhet för de som bor längs vägen. Nackalistan vill att staten, Värmdö kommun och Nacka kommun inleder förhandlingar hur broavgiften kan tas bort.

Tunnelbanan

Tunnelbanan byggs nu till Sickla, Järla och centrala Nacka. Enligt den aktuella tidplanen beräknas trafiken starta 2032. Under byggtiden måste kommunen bevaka kostnaderna och arbeta för att störningarna för boende, företag och trafikanter blir så små som möjligt.

När tunnelbanan öppnar ska det vara lätt att byta mellan olika trafikslag. Nackalistan vill se trygga, tillgängliga förbindelser mellan bussar, tunnelbana och Saltsjöbanan. I Järla behöver kopplingen mellan Saltsjöbanans och tunnelbanans stationer få en långsiktigt fungerande lösning.

Även efter tunnelbanans öppnande ska boende i Boo och östra Nacka kunna resa smidigt till Slussen, utan onödigt många byten.

Saltsjöbanan

Nackalistan vill att Saltsjöbanan utvecklas med driftsäkra tåg, bra turtäthet och så små bullerstörningar som möjligt. Vi vill att Region Stockholm arbetar för tystare fordon och bra säkerhet vid stationer och passager. För oss är det också viktigt att utreda möjligheten att behålla Nacka station.

Parkeringsprogrammet

Nackalistan anser att det parkeringsprogram som infördes hösten 2025 som innebar fler avgiftsbelagda områden och förändrade taxor behöver ses över. Dyrare parkering kan påverka näringsidkare negativt och i villaområden som inte har problem med infartsparkering upplevs de nya reglerna som onödiga och orimliga. Vi föreslår en utredning för att se vilka effekter införande av gratis parkering i fyra timmar på utvalda och lämpliga platser i kommunen som idag är avgiftsbelagda kan innebära för tex tillgänglighet och belastning. Utredningen ska också se över om gator som idag inte är belastade kan undantas helt från parkeringsavgifter.

Bytesplats Nacka

Kommunfullmäktige har pausat projektet Mötesplats Nacka efter kraftigt ökade kostnader och stora genomföranderisker. Behovet av en bra bytespunkt mellan buss och tunnelbana finns däremot kvar. Därför behöver kommunen och regionen ta fram en ny, genomförbar lösning.

Den nya bytespunkten måste vara trygg, tillgänglig och enkel att använda. Den får inte skapa nya trafikproblem eller bullerproblem kring Nacka Forum eller försämra resorna för dem som kommer från östra Nacka och Boo. En fungerande lösning behöver finnas när tunnelbanan börjar gå, och kostnaderna måste hållas under kontroll.

Slussen

Den nya bussterminalen i Katarinaberget vid Slussen lämnades över till Region Stockholm hösten 2026. Den är ännu inte i trafik och regionen har inte meddelat något slutligt datum för trafikstart. Nackalistan vill att resenärerna från Nacka ska få bra anslutningar under övergångstiden och att så många som möjligt ska kunna resa direkt till Slussen. När tunnelbanan till Nacka öppnar väntas färre Nackabussar gå in i terminalen. Därför behöver framtidens busslinjer och byten planeras öppet och i god tid.

Östlig förbindelse

Östlig förbindelse är ett möjligt framtida vägprojekt mellan Södra länken och Norra länken som påverkar Nacka både när det gäller framkomlighet, miljö och markanvändning. Nackalistan har ännu inte tagit ställning till projektet eftersom underlag saknas om kostnader, trafiknytta, klimatpåverkan, intrång i natur- och kulturmiljöer och vilka följder projektet får för kommunen

Avfall och återbruk

Det ska vara enkelt att sortera rätt och lätt att lämna saker till återbruk. Mindre avfall ska gå till förbränning och mer ska kunna återanvändas eller materialåtervinnas. Informationen till hushållen måste vara tydlig och praktisk.

Nackas kretsloppscentraler och den mobila insamlingen är viktiga för servicen i hela kommunen. Från den 1 januari 2027 gäller krav på fastighetsnära insamling av förpackningar. Nacka vatten och avfall ansvarar för utbyggnaden, och kommunen behöver bidra till att systemet fungerar även där det är ont om plats.

Redan när nya bostadsområden planeras ska det finnas plats för avfallshantering och möjlighet att sortera nära hemmet. Kommunen ska ta upp frågorna i planeringen och samarbeta med fastighetsägare och Nacka vatten och avfall.

Kommunen ska föregå med gott exempel i sina egna verksamheter och följa upp hur sorteringen fungerar. Nackalistan vill också utreda förutsättningarna för en återbruksgalleria där fler saker kan repareras och användas igen.

Gator och grönområden ska hållas rena. Papperskorgar behöver tömmas i tid och klotter tas bort snabbt. En välskött utemiljö är en del av både tryggheten och omsorgen om Nackas natur.

Investeringar

Se också avsnittet om investeringar i Kommunstyrelsens kapitel, där bland annat förslagen om förbättrad tillgänglighet vid Danvikshem tas upp.

Nacklistans prioriteringar för Natur- och trafiknämnden

- Skydda minst 30 procent av Nackas natur- och vattenområden långsiktigt.
- Öka skyddet av Svindersvik samt pröva utvidgningar av Skarpnäs, Nyckelviken, Velamsund, Skogsö och Ryssbergen.
- Arbeta för att göra Skuruparken till ett naturskyddsområde där nuvarande stugbebyggelse bevaras men ingen nybyggnad sker
- Följ upp naturvårdsavtalen i Erstavik och fortsätt skydda värdefull skog.
- Utred förutsättningarna för visionen om Skutviken.
- Ta fram en trafikplan för västra Boo med konkreta trafiksäkerhetsåtgärder.
- Följ upp trafikflödena och ta fram en långsiktig trafikprognos för 2035.
- Verka för tätare buss- och pendelbåtstrafik, bland annat till Danvikshem, Jarlaberg, Finnberget, Telegrafberget och Älta.
- Ge Natur- och trafiknämnden (NTN) bättre insyn i trafikanordningsplaner som påverkar framkomligheten under längre tid.
- Bygg ihop cykelstråken, rusta upp befintliga cykelvägar och planera cykelparkeringar vid tunnelbanan.
- Utred en tillgänglig och permanent förbindelse mellan Saltsjöbanan och tunnelbanan i Järla.
- Genomför åtgärder för Nackas sjöar och våtmarker.
- Utred en miljömässigt hållbar lösning för Bootippen i Dalkarlsängen.
- Utred och genomför en tillgänglig förbindelse mellan Danvikshem och Finnboda.
- Se till att Bytespunkt Nacka blir trygg, tillgänglig och fungerar när tunnelbanan öppnar.

Natur och trafiknämnden	Budget 2026 Netto	Prognos 2026 T2 Netto	Justering SLK 2027			Nackalistans satsningar			Budget 2027		
						Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
mnkr											
SLK förslag	-521,2	-557,6	9,1	-81,8	-72,7			0,0	48,6	-642,5	-593,9
Utred Naturresevat Svindersvik						0,0	-0,3	-0,3	0,0	-0,3	-0,3
Utred Vision Skutviken						0,0	-0,3	-0,3	0,0	-0,3	-0,3
Utredning våtmarkspark Älta (västra delen						0,0	-0,5	-0,5	0,0	-0,5	-0,5
Utredning gångväg Saltsjöbanan - T-banestation Järla						0,0	-0,5	-0,5	0,0	-0,5	-0,5
Genomför åtgärder för klimat-anpassning.						0,0	-2,0	-2,0	0,0	-2,0	-2,0
Pris- och lönekomensation samt förstärkning av nämndens verksamhet						0,0	-13,5	-13,5	0,0	-13,5	-13,5
								0,0	0,0	0,0	0,0
								0,0	0,0	0,0	0,0
Summa nämnder	-521,2	-557,6	9,1	-81,8	-72,7	0,0	-17,1	-17,1	48,6	-659,6	-611,0

Socialnämnden

Nackalistan ser med oro på att barn och unga dras in i kriminalitet och att många mår psykiskt dåligt. Samtidigt finns familjer som behöver stöd långt innan problemen blivit akuta. Socialtjänsten måste vara lätt att nå, kunna arbeta uppsökande och ge hjälp i tid. Det handlar både om tryggheten i våra bostadsområden och om människors möjlighet att klara vardagen,

Höga boendekostnader och en osäker ekonomi slår särskilt hårt mot hushåll som redan har små marginaler. Vi ser också att ideella organisationer och föreningar får ta ett stort ansvar. Kommunen måste ha en socialtjänst som fungerar även när behoven förändras.

Nackalistan vill prioritera det förebyggande arbetet. Fler barn ska få stöd tidigt, föräldrar ska veta vart de kan vända sig och personer med psykisk ohälsa ska inte skickas runt mellan olika verksamheter. Skola, socialtjänst, vård och föreningsliv behöver arbeta närmare varandra.

Kommunen behöver planera för både dagens och morgondagens behov.

Nackalistan vill särskilt att kommunen följer upp hur många personer med beslut om LSS-insatser som kan få sitt stöd i Nacka och hur barn som är placerade i familjehem klarar skolan. Vi tycker också att det är viktigt att följa upp hur familjehemmen upplever förutsättningarna och stödet för att hantera sitt uppdrag.

Nackalistan vill att socialtjänsten ska vara tillgänglig, rättssäker och ge stöd i tid. De resurser som finns ska användas där de gör störst nytta, med särskild tyngd på barn, unga och familjer som behöver hjälp innan situationen blir allvarlig.

Socialnämnden	Nackalistans förslag (Mkr)
Summa Nackalistan 2027	-1 147,8
Budget Nacka kommun 2026	-1 123,2
Fältassistenter	-3,0
Utökad föräldrautbildning	-1,0
Utveckla arbetet mot droger, speciellt i ungdomsmiljöer	-1,0
Samordnare våld i nära relationer	-1,0
Pris- och lönekomensation samt förstärkning av nämndens verksamhet	-23,6

Kommunens arbete behöver anpassas till den nya socialtjänstlagen

Den nya socialtjänstlagen ställer tydligare krav på att socialtjänsten ska arbeta förebyggande, vara lätt tillgänglig och bygga på kunskap och beprövad erfarenhet. Under 2027 behöver Nacka fortsätta omsätta detta i det dagliga arbetet. Förändringen får inte stanna vid nya rutiner och dokument. Den ska märkas för de som behöver stöd.

Vi vill att samarbetet mellan socialtjänst, skola och hälso- och sjukvård fungerar även när en familj behöver hjälp från flera håll samtidigt. Samordnade insatser för unga med stora behov är särskilt viktiga. Digitala verktyg kan förenkla dokumentation och uppföljning, men de ska användas med höga krav på sekretess och säkerhet. Tiden som frigörs ska komma invånarna till del.

Barn ska inte behöva hamna i kriminalitet innan samhället reagerar. Nackalistan har länge drivit frågan om fler fältassistenter och ett nära samarbete mellan skola, socialtjänst, polis och fritid, så kallat SSPF. Insatserna behöver komma tidigt och finnas där barnen och ungdomarna faktiskt är.

Det förebyggande arbetet måste följas upp. Vi vill bland annat se hur skolnärvaro och trygghet förändras för barn som fått samordnat stöd. Skolan, fritidsgårdarna, kulturen och idrotten har en viktig roll. En meningsfull fritid och vuxna som ser barnen kan göra stor skillnad.

Nackalistan vill pröva möjligheten att Nacka blir försökskommun för kommunala poliser i nära samarbete med staten. En sådan försöksverksamhet kräver nationella beslut. Målet är fler närvarande vuxna med tydligt ansvar för trygghet och ett tätare samarbete med skola, socialtjänst och föreningar.

Att låta problemen växa är både dyrt och mänskligt kostsamt. Därför ska tidiga insatser prioriteras och följas upp långsiktigt. Nacka behöver också jämföra sina resultat med andra kommuner och använda den kunskap som finns om vilka arbetssätt som ger effekt.

Arbetet mot alkohol och narkotika behöver vara synligt i ungdomarnas vardag. Vi vill att skola, fritid och socialtjänst gemensamt arbetar för att upptäcka problem tidigt och erbjuder stöd till både unga och deras föräldrar.

Personal i skola, förskola och fritidsverksamhet ska få det stöd som behövs för att uppmärksamma och anmäla oro för barn som far illa. Den som gör en orosanmälan ska också veta vart den kan vända sig med frågor. Tröskeln för att agera ska vara låg.

Stötta föräldrar och barn

Barnkonventionen är svensk lag och ska märkas i de beslut som fattas. Barn ska bli lyssnade på att få information som de förstår. Nackalistan står fast vid vår nollvision: inga barn eller unga ska fara illa eller gå under i Nacka. På sikt vill vi också inrätta en kommunal barnombudsman som bevakar barnens rättigheter.

Fler föräldrar behöver få stöd innan problemen blivit stora. Nackalistan vill utveckla föräldrastödet och göra det tillgängligt också för nyanlända familjer, exempelvis i anslutning till SFI. Stödet ska ta upp sådant som psykisk hälsa, barns rättigheter och hur man kan upptäcka och motverka våld och hedersförtryck.

Alla barn har rätt till trygghet och skydd mot våld och övergrepp. Personal som möter barn behöver kunskap om hur oro upptäcks och anmäls. När barn placeras i familjehem, HVB eller på särskilda ungdomshem måste kommunen följa upp både säkerheten, skolgången och hur barnet själv har det.

Vi vill följa hur det går i skolan för barn som är placerade i familjehem. Kommunen ska inte nöja sig med att en placering fungerar praktiskt; barnen måste också få möjlighet att nå skolans mål.

Metoder som Skolfam kan ge stöd i det arbetet.

Ökad samverkan behövs för att öka kvaliteten i insatserna

Det ska vara enkelt att få kontakt med socialtjänsten. Digitala tjänster kan vara ett bra komplement, men får aldrig bli den enda vägen in. Den som behöver prata med en människa ska kunna göra det. Bemötandet ska vara respektfullt och det ska vara tydligt vilket stöd som finns.

Den som har beroendeproblematik eller psykisk ohälsa behöver ofta hjälp från både kommunen och vårdnaden. Nackalistan vill utveckla samarbetet med Region Stockholm så att insatserna hänger ihop och ingen faller mellan stolarna.

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld måste tas på största allvar. Vi vill ha tydlig samordning, bättre kunskap hos personalen och uppföljning av stödet till den som utsatts. Den som lämnar ett skyddat boende ska få hjälp att bygga upp en trygg vardag även efteråt.

Arbetet mot nyrekrytering till kriminalitet och våldsbejakande extremism måste vara långsiktigt. Kommunen kan söka statsbidrag, men viktiga insatser får inte upphöra bara för att ett tillfälligt bidrag tar slut.

Förbättra planeringen av boende för personer med funktionsnedsättning

Nacka behöver en långsiktig plan för att utveckla bostäder med särskild service och andra insatser enligt LSS. Personer med funktionsnedsättning ska inte behöva vänta orimligt länge på ett boende eller behöva flytta från Nacka för att få den hjälp de har rätt till.

Kommunen ska redovisa hur stor del av behoven som kan tillgodoses inom Nacka och planera för nya bostäder i god tid. Vi vill se regelbundna kvalitetsdialoger med utförarna och brukarundersökningar där synpunkterna tas till vara och leder till förbättringar.

Även sociala verksamheter ska bidra till kommunens miljöarbete. Det handlar bland annat om kloka inköp, energieffektiva lokaler och transporter med så liten klimatpåverkan som möjligt.

Satsa på kompetensutveckling av personalen i socialtjänsten

Personalen är socialtjänstens viktigaste resurs. Medarbetarna ska ha tillräcklig tid för att kunna arbeta med kvalitet och erbjudas fortbildning inom bland annat barn och unga i riskzon, våld i nära relationer och hedersförtryck. En rimlig arbetsbelastning och erfarna medarbetare är avgörande för kvaliteten.

Kompetensutveckling, sjukfrånvaro och personalomsättning ska följas upp. Vi vill också att personalens erfarenheter används när verksamheten utvecklas.

Nackalistans prioriterade arbetsområden för socialnämnden

- Säkerställ tillgången till bostäder för utsatta personer och familjer.
- Gör föräldrastödet mer tillgängligt, även för nyanlända familjer.
- Stärk samarbetet mellan socialtjänst, skola, vård och fritid.
- Utveckla det förebyggande arbetet med lokalt förankrade fältassistenter.
- Ge personalen återkommande utbildning om unga i riskzon för kriminalitet.
- Pröva förutsättningarna för en försöksverksamhet med kommunala poliser.
- Förbättra stödet till personer som utsätts för våld i nära relationer.
- Stärk det förebyggande arbetet mot alkohol och narkotika i ungdomsmiljöer.
- Planera fler LSS-bostäder utifrån behov och arbeta för att korta väntetiderna.
- Fånga upp barn i riskzon tidigt och följ upp att stödet ger resultat.

Socialnämnden	Budget	Prognos	Justering SLK			Nackalistans satsningar		
	2026	2026 T2	2027			2027		
mnkr	Netto	Netto				Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-1 123,2	-1 096,1	-2,9	7,9	5,0			0,0
Fältassistenter						0,0	-3,0	-3,0
Utökad föräldrautbildning						0,0	-1,0	-1,0
Utveckla arbetet mot droger, speciellt i ungdomsmiljöer						0,0	-1,0	-1,0
Samordnare våld i nära relationer						0,0	-1,0	-1,0
Pris- och lönekomensation samt förstärkning av nämndens verksamhet						0,0	-23,6	-23,6
								0,0
								0,0
								0,0
Summa nämnder	-1 123,2	-1 096,1	-2,9	7,9	5,0	0,0	-29,6	-29,6

Utbildningsnämnden

Medarbetarundersökningen har visat att skolpersonalen har en utsatt situation och personalen är pressad. Kommunen behöver adressera problemen och arbeta för att förbättra situationen för skolpersonalen.

Nackalistan vill också arbeta för att höja utbildningskvaliteten och öka likvärdigheten i hela Nackas skolväsende, från förskola till gymnasium. Vi vill se över finansieringssystemet i Nacka för att höja kvaliteten och säkerställa att alla barn har samma chans att lyckas, oavsett bakgrund eller vilken skola de går i.

Vi vill att politiska beslut fattas utifrån vad som ger lärare och skolpersonal bäst förutsättningar för att göra sitt jobb, snarare än att prioritera nyetableringar av skolor med vinstuttag.

Finansieringen av skolan behöver reformeras

Utbildningsnämnden	Nackalistans förslag (Mkr)
Summa Nackalistan 2027	-3 674,1
Budget Nacka kommun 2026	-3 520,6
Satsning på elevhälsovård, särskilt på psykologstöd	-4,0
Mindre barngrupper i förskolan	-5,0
Satsning på ökade checkbelopp	-91,2
Pris- och lönekomensation samt förstärkning av nämndens verksamhet	-10,0

För Nackalistan är den viktigaste skolfrågan att skolpengen ska användas till utbildade lärare och undervisning, inte primärt till hyror och vinster till privata aktörer. Vi vill utreda hur checkbeloppen kan bli mer likvärdiga i skola och förskola trots stora skillnader i hyror och förutsättningar. Ersättningsmodellen ska ses över så att det blir ekonomiskt möjligt att driva även mindre förskole- och skolenheter, vilka bidrar till mångfald och närhet.

Hyreskostnaden ska inte ingå i beräkningsunderlaget för skolpengen utan hanteras separat genom kommunens centrala lokalkostnadsansvar. Detta ska ge alla skolor likvärdiga ekonomiska villkor, oavsett byggår, så att de inte straffas för ny- eller ombyggnationer. Det är inte rimligt att hyreskostnader kan påverka kvaliteten på undervisningen.

Momskompensationen den generella momskompensationen ska lyftas ut ur checkbeloppet för både skola och förskola och istället skall man ersätta för verklig momskostnad.

Minska gruppstorlekarna i både förskola, fritidshem och grundskola

För att förbättra kvalitet och arbetsmiljö vill Nackalistan minska gruppstorlekarna i både förskola, fritidshem och grundskola.

Förskola: Vi vill se en satsning på minskade barngrupper eftersom forskning visar att det ger bättre förutsättningar för barns utveckling. Checksystemet för förskolan ska ändras för att tydligt premiera mindre grupper.

Grundskola: En reglering av undervisningstiden träder i kraft nästa läsår och kommer under detta läsår vara det som skolledare och huvudmän försöker pussla ihop för att täcka den ökade kostnaden. Detta är en bra reform för att öka undervisningens kvalitet men viktigt att skolorna kompenseras i skolcheken för de ökade kostnaderna detta medför. Nacka

Fritidshem: Gruppstorlekarna i fritidshemmen, som idag ofta är för stora, ska minskas och andelen utbildad personal ska höjas. Fritidshemmen ska vara en plats för lek, lärande och gemenskap, inte förvaring. Fritidshemmen ska kunna erbjuda lärläsningsstöd till elever som saknar hjälp hemifrån.

Gymnasiet: Kommunen måste noggrant följa upp elever som inte blir behöriga till gymnasiet eller de som lämnar gymnasiet utan fullständiga betyg, samt snabbt koppla in det kommunala aktivitetsansvaret.

Alla skolmiljöer måste vara trygga

Det är viktigt med trygga, inspirerande och funktionella miljöer, både inne och ute:

- Kommunen ska säkerställa att alla skolor har utemiljöer och lokaler av hög standard, oavsett huvudman.
- Skolgårdar ska följa Boverkets rekommendationer och vara gröna, trygga och tillräckligt stora.
- Vi säger nej till exploatering och utförsäljning av skolnära naturmark, då dessa grönområden är en resurs för lärande och fritid.
- Hyresmodellen bör ses över för att göra det ekonomiskt lönsamt att dela lokaler och resurser, till exempel specialsalar för kemi och slöjd, mellan stora och små skolor.

Öka insatserna för en trygg miljö för barn och personal

Hälsa och Trygghet: Vi vill se ökade satsningar på elevhälsovården (t.ex. skolkurator, psykolog) för att förebygga psykisk ohälsa och öka välbefinnandet. Skolorna måste arbeta aktivt mot mobbning och kränkande behandling. Kommunen ska aktivt informera skolor om tillgängliga resurser, stödinstanser och myndighetskontakter kopplade till trygghetsarbetet.

Personal och Kompetens: Vi vill utarbeta rekryteringsplaner för lärare, fritidspedagoger och förskollärare i samarbete med högskolor och gymnasieskolor. Vi vill även stärka läraryrket genom att underlätta rekrytering, kompetensutveckling och samarbete med universitet.

Insyn och Styrning: Beslut gällande kvalitet, resurser och uppföljning måste återföras till utbildningsnämnden för att säkerställa att förtroendevalda har verklig insyn och ansvar. Med tydliga incitament, krav på huvudmän och systematisk uppföljning kan kommunen styra resurser för att skapa hållbara villkor för lärare att göra sitt jobb och därmed säkra kvalitet och likvärdighet för alla elever

Skolbiblioteken kan spela en större roll i elevernas skoldag

Skolbiblioteken ska vara en trygg och kreativ miljö då de är en central del av elevernas utbildning. Nacka ska vara en förebild genom att säkerställa att alla skolor har välutrustade skolbibliotek med kompetent personal och ett brett utbud. Bibliotekarierna ska vara en aktiv del av skolans pedagogiska verksamhet och främja läslust och kritiskt tänkande. Rektorerna ser skolbiblioteken som viktiga för elevernas läslust och läsförmåga. Bemanning och kompetens är de största utmaningarna ungefär hälften av skolorna uppger att de behöver stärka sin kompetens. Även med tanke på att bibliotekslagen också ska bidra till det demokratiska samhällets utveckling, där ett starkt psykologiskt försvar är centralt så anser Nackalistan att det är angeläget att stödja skolorna så att de kan uppfylla skollagens intentioner med skolbiblioteken.

Nackalistan prioriteringar för Utbildningsnämnden

- Medarbetarundersökningens resultat behöver följas upp med konkreta åtgärder för att förbättra skolpersonalens arbetssituation.
- Följ kontinuerligt gruppstorleken i förskolan och säkerställ att den minskar.
- Ändra förskolans checkbeloppsmodell så att den tydligt premierar mindre barngrupper.
- Utred hur checkbeloppen i skola och förskola kan bli mer likvärdigt trots stora hyresskillnader och förutsättningar.
- Hyreskostnaden ska inte ingå i beräkningsunderlaget för skolpengen, utan hanteras separat genom kommunens centrala lokalkostnadsansvar.
- Lyft ut den generella momsen ur checkbeloppet för skola och förskola och ersätt för momsens reella kostnader.
- Se över nuvarande ersättningsmodell och organisation så att det blir möjligt att driva även mindre förskole- och skolenheter.
- Utred hur små skolor kan ge fullvärdig utbildning i specialämnena med specialklassrum.
- Följ kontinuerligt klasstorlekarna i grundskolan och säkerställ att de inte ökar.
- Säkerställ en fortsatt god kunskapsnivå för alla Nackas elever; Nacka kommun ska ha de 10% bästa meritvärden i åk 9.
- Satsa på barns och elevers psykiska hälsa genom mer pengar till elevhälsovården. (skolkurator, skolpsykolog, skolläkare)
- Sprid goda exempel som motverkar den ökande segregationen inom skolområdet. kommunen ska informera alla skolor om tillgängliga resurser och myndighetskontakter i trygghetsarbetet
- Tillse att nya skol- och förskolegårdar är tillräckligt stora enligt Boverkets rekommendationer.

- Tillse att skolmaten som serveras på skolorna är av hög kvalitet och att eleverna ges bra förutsättningar för att äta i lugn och ro.
- Öka insynen i skolors och förskolors verksamhet och användning av skattemedel med hjälp av Jämföraren
- Tydliggör att nolltolerans mot våld och kränkande behandling och näthat råder i alla skolor.
- Stärk lärarna på fritidshemmen och övrig fritidspersonals profession och minska grupperna på fritidshem.
- Satsa på skolornas inne- och utemiljö, stoppa exploatering av naturmark i direkt anslutning till skolor och förskolor.
- Satsa på skolornas inne- och utemiljö, stoppa exploatering av naturmark i direkt anslutning till skolor och förskolor.

Utbildningsnämnden mnkr	Prognos 2026 T2 Netto	Justering SLK 2027			Nackalistans satsningar 2027			Budget 2027		
					Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-3 516,1	-25,5	-17,8	-43,3			0,0	243,6	-3 807,5	-3 563,9
Satsning på elevhälsovård, särskilt på psykologstöd					0,0	-4,0	-4,0	0,0	-4,0	-4,0
Mindre barngrupper i förskolan					0,0	-5,0	-5,0	0,0	-5,0	-5,0
Satsning på ökade checkbelopp					0,0	-91,2	-91,2	0,0	-91,2	-91,2
Pris- och lönekomensation samt förstärkning av nämndens verksamhet					0,0	-10,0	-10,0	0,0	-10,0	-10,0
							0,0	0,0	0,0	0,0
							0,0	0,0	0,0	0,0
							0,0	0,0	0,0	0,0
							0,0	0,0	0,0	0,0
							0,0	0,0	0,0	0,0
Summa nämnder	-3 516,1	-25,5	-17,8	-43,3	0,0	-110,2	-110,2	243,6	-3 917,7	-3 674,1

Äldrenämnden

Nacka ska vara en kommun där man kan bli gammal med trygghet och värdighet. Äldreomsorgen ska hålla hög kvalitet, vara lätt att få kontakt med och ge den äldre inflytande över sin vardag. Vi vill att äldre ska kunna välja omsorg och samtidigt ha möjlighet till gemenskap, aktiviteter och ett självständigt liv.

Nackalistan vill höja kvaliteten i både kommunalt och privat driven omsorg. Den som behöver hjälp ska få möta personal som har tid, rätt kompetens och möjlighet att lära känna den äldre. Kontinuitet, gott bemötande och trygga arbetsvillkor är avgörande för att omsorgen ska fungera

Vi vill återinföra kommunalt driven hemtjänst som ett alternativ till de privata utförarna. Kommunen behöver därför ta fram en plan för organisation, ekonomi och uppstart. En kommunal utförare kan öka valfriheten och ge kommunen bättre möjligheter att följa upp kostnader, arbetsvillkor och kvalitet.

Tidiga insatser och samverkan gör skillnad

Äldrenämnden	Nackalistas förslag (Mkr)
Summa Nackalistan 2027	-1 264,5
Budget Nacka kommun 2026	-1 206,8
Äldreombudsman	-1,0
Öppna träffpunkter i alla kommundelar	-1,5
Checkökningar	-30,0
Uppstart Äldrekollo	-2,0
Förstärkning av nämndens verksamhet	-8,9

Äldre är ingen enhetlig grupp. En del lever aktiva liv långt upp i åren, andra behöver omfattande stöd. Det är därför den enskildes behov och önskemål som ska styra insatserna, inte färdiga mallar. Det ska vara enkelt att få hjälp i tid och möjligt att påverka hur hjälpen ges.

När en äldre person skrivs ut från sjukhus ska övergången mellan Region Stockholm, kommunen och hemtjänsten fungera utan glapp. Nacka behöver följa upp om insatserna kommer på plats i tid och se till att det finns tillräckligt med korttidsplatser. Planeringen måste också ta hänsyn till hur äldre vill bo och hur behoven skiljer sig mellan kommundelarna.

Det ska gå att hålla sig frisk och aktiv även på äldre dagar. Fallförebyggande arbete, bra mat, fysisk aktivitet och social gemenskap behöver få större plats i kommunens arbete. Nackalistan vill utveckla de förebyggande hembesöken till äldre, särskilt till personer över 75 år som ännu inte har omfattande omsorgsinsatser.

Närmiljön har stor betydelse för äldres möjlighet att klara sig själva. Jämna gångvägar, sittplatser, god belysning och säkra övergångsställen gör att fler vågar gå ut. Parker och grönområden ska vara tillgängliga även för den som använder rollator eller rullstol. Vi vill att äldre personers behov finns med från början när kommunen planerar gator, torg och nya bostadsområden.

Maten är en viktig del av äldreomsorgen. Den ska vara näringsrik, smaka gott och serveras på ett sätt som skapar matlust. Nackalistan vill att fler måltider ska kunna lagas nära de äldre och att måltidsmiljön och risken för undernäring följs upp regelbundet.

Digitala hjälpmedel kan göra vardagen enklare och frigöra tid för personalen, men de får inte ersätta mänsklig kontakt när den behövs. Ny teknik ska införas utifrån den äldres behov och alltid följas upp så att trygghet, integritet och tillgänglighet värnas.

Den nya socialtjänstlagen trädde i kraft den 1 juli 2025 och ställer högre krav på förebyggande arbete, tillgänglighet och kunskapsbaserade insatser. Nackalistan vill att äldreomsorgen anpassar arbetet efter detta och stärker samarbetet med Region Stockholm, vårdgivare och föreningsliv. Målet är att stöd ska kunna ges tidigare, innan problemen har blivit stora.

Våra årsrika ska ha ett rikt liv

Föreningslivet, pensionärsorganisationerna och andra ideella krafter gör stor nytta för Nackas äldre. Kommunen ska underlätta deras arbete och se till att det finns lokaler i alla kommundelar. Samarbetet med föreningar och samfund är också viktigt för personer som är sjuka, ensamma eller befinner sig i livets slutskede.

Öppna träffpunkter fyller en viktig funktion för att motverka ensamhet. Nackalistan vill att det ska finnas en mötesplats för äldre i varje kommundel och att resurserna fördelas efter behov. Det ska vara lätt att hitta information om aktiviteter och enkelt att ta sig dit även för den som har svårt att förflytta sig.

Inrätta en äldreombudsman i kommunen

Nackalistan vill inrätta en äldreombudsman som företräder de äldres intressen och gör det lättare att få gehör för synpunkter på kommunens verksamheter. Många äldre och anhöriga har svårt att veta vart de ska vända sig med frågor och klagomål. Ombudsmannen ska kunna hjälpa till att föra frågorna vidare, utan att ta över myndigheternas ansvar.

Äldreombudsmannen ska vara en självständig röst i kommunens planering och kvalitetsarbete. Funktionen bör kunna lämna synpunkter på bland annat bostäder, trafik, offentliga miljöer och äldreomsorg samt föra en löpande dialog med pensionärsorganisationerna och kommunens seniorråd. Verksamheten ska redovisa återkommande vilka brister och förbättringsbehov som lyfts fram.

Ålderism måste motverkas. Äldre ska inte behandlas som en belastning utan som människor med erfarenhet, kunskap och rätt att påverka. Det gäller både i omsorgen och i kommunens övriga beslut. Nackalistan avsätter medel för en äldreombudsmannafunktion. Vid införandet kan kommunen även pröva samarbete med en närliggande kommun, om det går att göra utan att tillgängligheten och det lokala uppdraget försämrats.

Personalen behöver också omsorg

En bra äldreomsorg förutsätter att personalen har rätt utbildning, tid för de äldre och en rimlig arbetsmiljö. Nackalistan vill förbättra möjligheterna till vidareutbildning, handledning och språkutveckling. Kommunen ska använda statliga utbildningssatsningar när de finns och ställa tydliga kvalitetskrav på alla utförare, oavsett driftsform.

För att äldre ska få god omsorg måste personalen orka med arbetet. Hög sjukfrånvaro och stor personalomsättning försämrar kontinuiteten för den äldre. Nacka bör därför följa upp arbetsbelastning, bemanning och möjligheter till återhämtning hos utförarna. Arbetstidsmodeller och scheman som minskar stress och gör det lättare att behålla erfaren personal behöver prövas där det är lämpligt.

Det måste finnas tillräckligt med personal på särskilda boenden, också på kvällar och nätter. Erfarenheterna från pandemin visade hur sårbar omsorgen blir när marginalerna är för små. Beredskap inför kriser ska därför vara en självklar del av kvalitetsarbetet.

Personalen måste ha tillräckliga kunskaper i svenska för att kunna ge säker omsorg och förstå den äldres behov. Samtidigt är språkkunskaper i andra språk en tillgång för många av Nackas äldre. Kompetens och bemötande ska väga tungt när kvaliteten följs upp.

Hemtjänsten i Nacka ska bidra till trygg miljö för de äldre

Trygghet i äldreomsorgen handlar om att få hjälp när den behövs och av människor man känner igen. Den som bor hemma ska kunna känna förtroende för hemtjänsten, få ett gott bemötande och veta vem som ansvarar för insatserna.

Hemtjänsten ska göra det möjligt att bo kvar hemma så länge man själv önskar och det fungerar på ett tryggt sätt. Personalen behöver rätt utbildning, bra arbetsledning och rutiner som säkerställer hygien och patientsäkerhet.

Nacka införde ramtid i hemtjänsten 2026. Det ger den äldre större möjlighet att tillsammans med personalen påverka hur och när vissa beviljade insatser utförs. Nackalistan har länge efterfrågat mindre detaljstyrning och välkomnar förändringen. Vi vill nu att kommunen följer upp om ramtiden verkligen leder till bättre inflytande och personalkontinuitet.

Ramtid omfattar bland annat personlig omvårdnad men inte alla hemtjänstinsatser. Den beviljade tiden ändras inte. För oss är det viktigt att flexibiliteten används till att möta den äldres behov och inte blir ett sätt att pressa personalens schema.

När planeringen fungerar bättre kan personalen få större ansvar och den äldre möta färre olika personer. Det förutsätter rimliga arbetsvillkor, fungerande kontakt med biståndshandläggarna och tid för personalen att planera tillsammans med den som får hjälp.

Hemtjänstens avgifter får inte göra att äldre avstår från stöd de behöver. Nackalistan vill följa upp avgifternas betydelse, särskilt för äldre med små ekonomiska marginaler, och utreda möjligheten att sänka dem

En översyn av hemtjänstchecken behöver göras

Hemtjänstchecken behöver ses över så att den ger förutsättningar för god kvalitet i hela kommunen. I dag betalas ersättning för faktiskt utförd tid hos kunden, medan ersättningsnivån även ska täcka restid och annat arbete runt besöken. Modellen kan ändå slå olika för utförare med långa resvägar, glesare kundunderlag eller svåra vinterförhållanden.

Nackalistan vill att kommunen redovisar hur ersättningen fungerar i praktiken och om det behövs en tydligare kompensation för resor och andra nödvändiga arbetsmoment. Checksystemet måste ge rimliga villkor för både personal, utförare och äldre, oavsett var i Nacka man bor eller utför tjänster.

Nacka ska vara bästa kommunen att bli gammal i

Nacka ska vara en bra kommun att leva i under hela livet. Äldre måste kunna ta sig till butiker, vård, kollektivtrafik och kultur utan onödiga hinder. När nya områden planeras eller vägar byggs om ska äldreperspektivet vara med från början. Nackalistan vill dämpa byggtakten och ställa högre krav på tillgänglighet och fungerande kommunikationer under byggtiden. Seniorrådet och äldreföreningarna ska ges verkliga möjligheter att påverka planeringen.

En hiss mellan Danvikshem och Finnboda skulle göra stor skillnad för många äldre som i dag har svårt att ta sig till buss, båt, service och mötesplatser. Nackalistan har drivit frågan under lång tid och vill att kommunen går vidare med planeringen och redovisar kostnader och genomförande.

Träffpunkter, äldreboenden och lokaler för pensionärsföreningar behövs i alla kommundelar. Nackalistan vill att kommunen redovisar var behoven är störst och hur befintliga lokaler kan användas bättre. Även Finntorp och andra områden utan tydliga mötesplatser bör omfattas av kartläggningen

Vi behöver öka kvaliteten i de särskilda boendena

Kvaliteten på särskilda boenden behöver följas upp noggrant och brister måste få konsekvenser. Nackalistan vill att resultaten från brukarundersökningar redovisas öppet och att kommunen undersöker orsakerna när nöjdheten sjunker. De äldres och anhörigas synpunkter ska tas på allvar.

God och näringsrik mat ska vara en självklarhet. Vi vill se mer mat som lagas på eller nära boendena, måltider som äldre ser fram emot och bättre uppföljning av undernäring. Det ska finnas tillräckligt med personal även nattetid. Den som bor på ett demensboende ska få hjälp att komma ut regelbundet, helst varje dag när hälsa och väder tillåter.

Äldre på särskilda boenden ska ha möjlighet att ta del av kultur. Nackalistan vill att kulturnämnden får ett tydligt uppdrag att samordna kulturprogram och skapande verksamhet på boendena, så att

tillgången inte beror på vilket boende man bor på.

Det kan handla om musik, teater, besök från föreningslivet eller gemensamma utflykter. Kultur och gemenskap ska vara en naturlig del av äldreomsorgen.

Nackalistan vill också pröva äldrekollo under sommaren. Några dagars vistelse i skärgården eller vid en sjö kan ge både miljöombyte och nya kontakter. Ett äldrekollo ska utformas så att även den som behöver stöd i vardagen kan delta. Syftet är att bryta ensamhet och ge fler äldre möjlighet till en meningsfull sommar.

Vård i hemmet ska ha jämn och hög kvalitet

Vård och omsorg i hemmet ska hålla en jämn och hög kvalitet. Kommunen behöver följa upp resultat, trygghet och kontinuitet och stärka samarbetet med Region Stockholm. Digitala hjälpmedel ska användas där de förbättrar omsorgen, men aldrig ersätta nödvändiga besök. Även anhöriga och föreningsliv är viktiga i arbetet mot ensamhet.

Det måste finnas korttidsplatser för äldre som behöver rehabilitering, återhämtning eller avlastning för anhöriga. Kommunen ska ha en plan för behovet i olika delar av Nacka och följa upp kostnaderna för platser som köps utanför kommunen.

Den palliativa vården, vården i livets slutskede, ska hålla hög kvalitet. Ingen som önskar sällskap ska behöva vara ensam den sista tiden. Nackalistan vill att bemanning, samverkan med vården och stöd till anhöriga följs upp särskilt

Nackalistans prioriteringar för Äldrenämnden

- Planera för att återinföra kommunal hemtjänst som ett alternativ till privata utförare.
- Säkerställ att det finns äldreboenden av hög kvalitet i alla fyra kommundelar.
- Inrätta en äldreombudsmannafunktion med ett tydligt och självständigt uppdrag.
- Öka kontinuiteten och äldres inflytande över hur hemtjänsten utförs.
- Följ upp och se över hur resurserna till träffpunkter fördelas mellan kommundelarna.
- Ställ krav på god, näringsrik mat och en trivsamt måltidsmiljö på samtliga boenden.
- Starta en försöksverksamhet med äldrekollo.
- Utveckla öppna träffpunkter för äldre i alla kommundelar.
- Stärk samarbetet med föreningar och samfund, även i vården i livets slutskede.
- Utred hur hemtjänstavgiften styr brukarnas användning och hur avgiften kan sänkas utan att kvaliteten försämras.

Äldrenämnden	Utfall 2025 Netto	Budget 2026 Netto	Prognos 2026 T2 Netto	Justering SLK 2027			Nackalistans satsningar 2027			Budget 2027		
mnkr							Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-1 123,0	-1 206,8	-1 183,0	8,4	-22,7	-14,3			0,0	179,2	-1 400,3	-1 221,1
Äldreombudsman							0,0	-1,0	-1,0	0,0	-1,0	-1,0
Öppna träffpunkter i alla kommundelar							0,0	-1,5	-1,5	0,0	-1,5	-1,5
Checkökningar							0,0	-30,0	-30,0	0,0	-30,0	-30,0
Uppstart Äldrekollo							0,0	-2,0	-2,0	0,0	-2,0	-2,0
Förstärkning av nämndens verksamhet							0,0	-8,9	-8,9	0,0	-8,9	-8,9
									0,0	0,0	0,0	0,0
									0,0	0,0	0,0	0,0
									0,0	0,0	0,0	0,0
									0,0	0,0	0,0	0,0
Summa nämnder	-1 123,0	-1 206,8	-1 183,0	8,4	-22,7	-14,3	0,0	-43,4	-43,4	179,2	-1 443,7	-1 264,5

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämndens främsta uppdrag är att se till att Nackabor som inte själva kan ta tillvara sin rätt på grund av sjukdom och liknande förhållande ges samma rätt som alla andra och inte missgynnas ekonomiskt eller rättsligt. De personer som behöver det stödet får hjälp av en god man eller förvaltare. En viktig del av överförmyndarnämndens verksamhet är att rekrytera kompetenta gode män och förvaltare till dessa personer och sedan genom tillsyn kontrollera att deras uppdrag utförs till de hjälpbehövandes bästa.

Överförmyndar-nämnden	Nackalistans förslag (Mkr)
Summa Nackalistan 2027	-10,4
Budget Nacka kommun 2026	-9,1

Ett viktigt och komplext uppdrag

Ökad komplexitet i ärendena kräver mer handläggaresurser. I förlängningen ställs krav på en annan professionalitet både hos den gode mannen och handläggarna. Det i sin tur kan öka behovet av att öka ersättningarna för att kunna attrahera mer kvalificerade medarbetare på överförmyndarenheten. Det kan också kräva ökade satsningar på kompetensutveckling av ställföreträdare och höjning av vissa arvoden.

Nackalistans prioriteringar för Överförmyndarnämnden

- Få till ett ökat användande av de digitala tjänsterna genom fler kommunikations- och informationsinsatser och aktiviteter som öppet hus för ställföreträdare.
- Satsa på kunskapsutbyte och utbildningsinsatser för ställföreträdare i syfte att både öka kunskapsnivån och göra godmanskapet mer attraktivt.
- Genomföra en genomlysning av arvoden och utreda behov av höjning av vissa/alla arvoden.
- Undersök nya sätt att rekrytera och behålla gode män för att möta framtida behov.

Överförmyndarnämnden	Utfall 2025 Netto	Budget 2026 Netto	Prognos 2026 T2 Netto	Justering SLK 2027			Nackalistans satsningar 2027			Budget 2027		
mnkr							Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
SLK förslag	-8,7	-9,1	-9,1	0,6	-1,9	-1,3			0,0	6,5	-16,9	-10,4
									0,0	0,0	0,0	0,0
Summa nämnder	-8,7	-9,1	-9,1	0,6	-1,9	-1,3	0,0	0,0	0,0	6,5	-16,9	-10,4

Bilaga 1 Särskilda beslut

Kommunövergripande

1. Skattesatsen för år 2027 fastställs till 17,78
2. Kommunfullmäktige fastställer följande finansiella mål; att resultatandelen ska uppgå till minst 2 procent i ordinarie verksamheten på en rullande fyraårsperiod. Övriga investeringar ska årligen vara självfinansierade till minst 60% och soliditeten ska uppgå till minst 40%.
3. Kommunfullmäktige fastställer internräntan till 2,75 procent.
4. Fastställande av budget för exploateringsverksamhet och investeringsprojekt för kommunstyrelsen år 2027 enligt Nackalistans förslag. Kommunens ekonomiska satsningar ska ske varsamt med social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.
5. Personalomkostnadspålägget fastställs enligt tabell i bilaga 6
6. För Nacka Energi AB fastställer kommunfullmäktige kravet på utdelning för räkenskapsår 2027 till 6,4 miljoner kronor.
7. För Nacka vatten och avfall AB fastställer kommunfullmäktige ersättningen för koncerngemensamma kostnader till 2 miljoner kronor.
8. Kommunfullmäktige fastställer ett lånetak på 6 336 miljoner kronor för koncernen i helhet. Fördelat enligt följande:
 - a. Lånetak för kommunen på 4 240 miljoner kronor, varav 2 930 miljoner för egen del och 1 310 miljoner avser kvarvarande vidareutlåning till bolagen. Det sistnämnda inryms i respektive bolags lånetak.
 - b. Lånetak (inklusive checkkredit) för Nacka vatten och avfall AB på 2 190 miljoner kronor
 - c. Lånetak (inklusive checkkredit) för Nacka Energi AB på 460 miljoner kronor.
 - d. Lånetak (inklusive checkkredit) för Nacka Energi Försäljning AB på 40 miljoner kronor.
 - e. Lånetak (inklusive checkkredit) för Nacka Sicklaön 359:1 AB på 14 miljoner kronor.
 - f. Lånetak (inklusive checkkredit) för Centrala Nacka marknadsbolag AB på 2 miljoner kronor.
9. Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld, ingå borgen för låneförpliktelser upp till sammanlagt 2 094 miljoner för koncernen i sin helhet. Fördelat enligt följande:
 - a. Borgenstak för Nacka vatten och avfall AB på 1690 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
 - b. Borgenstak för Nacka Energi AB på 375 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
 - c. Borgenstak för Nacka Energi Försäljning AB på 15 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
 - d. Borgenstak för Nacka Sicklaön 359:1 AB på 14 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
10. Kommunfullmäktige fastställer följande låneramsavgift, att betala till kommunen:
 - a. För Nacka vatten och avfall AB 169 000 kronor.
 - b. För Nacka Energi AB 31 000 kronor.
 - c. För Nacka Energi Försäljning AB 3 000 kronor.
 - d. För Nacka Sicklaön 359:1 AB 1 000 kronor

11. Kommunfullmäktige fastställer för respektive bolag ett räntepåslag på lån som bolaget upptar hos kommunen, enligt följande:
 - a. För Nacka vatten och avfall AB ett räntepåslag på 59 punkter (0,59 procentenheter).
 - b. För Nacka Energi AB ett räntepåslag på 28 punkter (0,28 procentenheter).
 - c. För Nacka Energi Försäljning AB ett räntepåslag på 28 punkter (0,28 procentenheter).
 - d. För Nacka Sicklaön 359:1 AB ett räntepåslag på 28 punkter (0,28 procentenheter).
12. Kommunfullmäktige fastställer för respektive bolag en borgensavgift på lån som bolaget upptar med hjälp av kommunal borgen. Borgensavgiften fastställs vid tecknade av borgen och är oförändrad under lånets löptid. För lån tecknade under 2027 gäller följande borgensavgift:
 - a. För Nacka vatten och avfall AB ett påslag på 59 punkter (0,59 procentenheter).
 - b. För Nacka Energi AB ett påslag på 28 punkter (0,28 procentenheter).
 - c. För Nacka Energi Försäljning AB ett räntepåslag på 28 punkter (0,28 procentenheter).
 - d. För Nacka Sicklaön 359:1 AB ett påslag på 28 punkter (0,28 procentenheter).
13. Kommunfullmäktige fastställer den av Nacka vatten och avfall AB föreslagna VA-taxan
14. Kommunfullmäktige fastställer den av Nacka vatten och avfall AB föreslagna Prislistan för tjänster som inte omfattas av taxan för vatten och avlopp
15. Kommunfullmäktige fastställer den av Nacka vatten och avfall AB föreslagna avfallstaxan
16. Kommunfullmäktige fastställer den av Nacka vatten och avfall AB föreslagna Prislistan för tjänster som inte omfattas av avfallstaxan
17. Kommunfullmäktige fastställer den av Nacka Energi AB föreslagna nätavgifter
18. Kommunfullmäktige beslutar att se över avgifterna för de kommunala bolagens lån, såsom borgensavgifter och låneramsavgifter
19. Nämndstrukturen bör ses över och fler beslut fattas i facknämnderna istället för Kommunstyrelsen. T.ex. ska start-PM, detaljplaner och översiktsplaner först tillstyrkas i nämnden innan beslut i KS.

Kommunstyrelsen

20. Kommunfullmäktige fastställer driftsbudget och nämndens fokusområden för 2027 enligt Nackalistans förslag till mål och budget, kommunstyrelsen.
21. Kommunfullmäktige fastställer investeringar enligt Nackalistans investeringsbudget bilaga 8
22. Kommunstyrelsen ska flytta ansvaret för konsten att skapa stad från kommunstyrelsen till kulturnämnden.
23. Kommunfullmäktige fastställer resultatkrav för Valfärd skola till 1 miljoner kronor och för Valfärd samhällsservice till 1 miljoner kronor.
24. Kommunfullmäktige fastställer resultatkrav för fastighetsverksamheten på 1 miljon kronor.
25. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att avveckla bolaget Centrala Nacka och återföra satsat kapital till kommunen.
26. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att arbeta för inrättandet av kommunala poliser.

27. Kommunen ska verka för ett varierande utbud av bostäder som hyresrätter, små lägenheter och andra upplåtelseformer som även personer med sämre ekonomi har råd med.
28. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda en start av ett kommunalt fastighetsbolag.
29. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att starta upp kommunal hemtjänst. I uppdraget ska det utredas om den kommunala larm- och nattpatrullen kan få utökat uppdrag genom att erbjuda hemtjänst dagtid.
30. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att för samtliga start-PM under 2027 göra en bedömning om det är lämpligt att genomföra en tidig medborgardialog för respektive plan
31. De gröna kilarna ska bevaras för den biologiska mångfaldens skull.
32. Grönområdet Trolldalen på berget öster om Henriksdalsbacken ska bevaras som grönområde i sin helhet.
33. Valfärden ska vara god och utvecklas positivt med hjälp av kompetent personal och digitala verktyg. Valfärden ska bedrivas med både offentliga och privata aktörer.
34. Användning av solceller, laddstolpar, miljövänlig betong och byggande av trähus och miljövänliga energialternativ ska öka.
35. Kommunen ska mäta och redovisa egna utsläpp av klimatpåverkande ämnen inom utsläppsbudgeten.
36. Kommunen avbryter detaljplanearbetet för området Birka i centrala Nacka och i stället inleder ett arbete med att skydda detta kulturhistoriska område.
37. Kommunen ska mäta sina egna lokalers energianvändning och analysera samt införa åtgärder för energibesparing. Exempel är sänkt temperatur, installation av bergvärme och byte av belysning till LED.
38. En översyn av rutiner och arbetssätt för bättre underhåll av kommunägda fastigheter och bostadsrätter samt den interna försäljningsprocessen för dessa ska genomföras, så att fastighetsvärdet bibehålls och de boende har en acceptabel standard.
39. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en genomlysning av de största stadsbyggnadsprojekten för att utreda varför kostnaderna skenat så.
40. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att avbryta projektet Mötesplats Nacka och redovisa alla projekthandlingar och kostnader.
41. Kommunen ska sträva efter att äga sina egna välfärdsfastigheter och sluta sälja ut befintligt fastighetsbestånd.
42. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att avbryta det nuvarande inriktningen för sydvästra Plania och i stället starta ett arbete med att ta fram en detaljplan för Sickla idrottspark.
43. Samtliga nämnders beslutsunderlag, inklusive tjänstehandlingar, ska vara tydliga, objektiva och ta med kända och relevanta fakta för eller emot ett beslut. Eventuella synpunkter från revisionen ska beaktas. Beslutsunderlag ska finnas tillgängliga i god tid före nämnd- och utskottssammanträden.
44. Nämndernas sammanträden ska vara öppna för medborgarna, med undantag för ärenden med sekretess.

45. Alla nämnder, utom de nämnder som har sekretessärenden, ska ge ledamöter och ersättare möjlighet att delta digitalt

Nämnden för arbete och försörjning

46. Kommunfullmäktige fastställer budget och prioriterade arbetsområden för 2027 enligt Nackalistans förslag för nämnden för arbete och försörjning.
47. Kommunfullmäktige ger Nämnden för arbete och försörjning i uppdrag att utreda hur man kan underlätta möjligheten för nyanlända familjer med barn i skolåldern att få förlängt boende i Nacka.
48. Kommunfullmäktige ger Nämnden för arbete och försörjning i uppdrag att öka handläggarsöd för ansökning ekonomiskt bistånd.
49. Kommunfullmäktige ger Nämnden för arbete och försörjning i uppdrag att utreda möjligheterna och förutsättningarna till att inrätta ett medborgarcenter i Fisksätra och Orminge.

Fritidsnämnden

50. Kommunfullmäktige fastställer budget och prioriterade arbetsområden för 2027 enligt Nackalistans förslag för Fritidsnämnden.
51. Simkunnigheten ska öka procentuellt. Alla barn som inte uppnår skolans mål i simkunnighet ska erbjudas undervisning oavsett ekonomi.
52. Antalet idrottsanläggningar som ligger nära skolor och bostadsområden ska öka.
53. Kommunfullmäktige ger fritidsnämnden i uppdrag att göra en behovsutredning och återkomma med en lista på lämpliga platser för idrottsplatser i Nacka och speciellt i Sicklaområdet utifrån de behov som finns.
54. Kommunfullmäktige ger fritidsnämnden i uppdrag att starta fritidsklubbar i Orminge och Fisksätra samt sommartid i Henriksdal.
55. Öppethållandet i Nackas fritidsgårdar ska öka
56. Stora och medelstora fritidsgårdar ska hålla öppet även på fredagskvällar och lördagskvällar.

Kulturnämnden

57. Kommunfullmäktige fastställer budget och Prioriterade arbetsområden för 2027 enligt Nackalistans förslag för kulturnämnden.
58. Kommunfullmäktige ger kulturnämnden i uppdrag att utifrån de ramar som presenteras i Nackalistans budget för 2027 återkomma med förslag till checkbelopp, kulturpeng, taxor, entréavgifter och andra avgifter inom kulturnämndens område. Förslaget ska behandlas på fullmäktige i december 2026.

59. Det ska finnas ett kulturhus i varje kommundel, i relation till det växande befolkningstalet och med anslag till driften och till programverksamhet och med en yta i relation till ett ökande befolkningstal.
60. Kommunfullmäktige ger kulturnämnden i uppdrag att utreda hur lokala aktörer kan ges rätt förutsättningar att driva kulturlokaler i kommunen.
61. Nackas bibliotek ska ha media- och litteraturanslag i nivå med eller över genomsnittet i riket per invånare. Barns och ungdomars läsbehov ska särskilt uppmärksammas och andelen ny litteratur/media ska öka.
62. Kommunen ska öka stödet till och samarbetet med föreningar, skolor och kulturverksamheter för bättre effektivitet och utnyttjande av resurser.
63. Kommunfullmäktige ger kulturnämnden i uppdrag att göra en särskild satsning för kultur för äldre boendes på särskilda boenden i kommunen.
64. Kommunfullmäktige ger kulturnämnden i uppdrag att införa en halvering av avgiften för kulturchecken från HT-2027
65. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att projektera och öppna ett kulturhus med bibliotek, möteslokaler, kulturlokaler på Kvarnholmen, Finnboda eller i Henriksdal.
66. Kommunfullmäktige ger kulturnämnden i uppdrag att undersöka möjligheterna till att öppna kultur- och möteslokaler i Tollare.
67. Kommunfullmäktige ger kulturnämnden i uppdrag att tillse att det ska finnas tysta läsrum i samtliga bibliotek.
68. Kommunfullmäktige ger kulturnämnden i uppdrag att återkomma med förslag på hur man kan underlätta för ideella föreningar att hyra lokaler till nolltaxa.
69. En satsning på läsning för barn och unga ska göras i utsatta områden.
70. Kommunen ska stödja studieförbunden i deras folkbildningsinsatser och kulturverksamhet.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

71. Kommunfullmäktige fastställer budget och Prioriterade arbetsområden enligt Nackalistans förslag till mål- och budget 2027 för miljö- och stadsbyggnadsnämnden.
72. Kommunfullmäktige ger Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att genomföra en satsning på "omoderna planer".
73. Kommunen verkar för bevarande av större och mindre skogsområden, för miljövänligt byggande, för lokalisering nära grönområden och med stora, ljusa gårdar till gagn för barns och vuxnas hälsa, lek och välbefinnande.
74. Uppdatera planprogrammen för Centrala Nacka, Sickla, Nacka Strand, Henriksdal, Kvarnholmen, Saltsjöbadens Centrum, Orminge Centrum, Fisksätra centrum, Ektorps centrum och Älta Centrum.
75. Ytor för idrott, kultur, lekplatser, idrott, föreningsverksamhet, skolor, förskolor, äldreboenden och handel ska planeras in på ett tidigt stadium i översiktsplan, planprogram och detaljplan.
76. Planlägg för skol- och förskolegårdar med ytor enligt Boverkets rekommendationer.

77. Hänsyn till trafik ska tas vid beslut om nybyggnation. Funktionella och attraktiva lösningar för gatumiljö samt kollektiv-, cykel-, gång- och biltrafik ska planeras in på ett tidigt stadium i översiktsplan, planprogram och detaljplan.
78. Byggnation ska ske miljömässigt hållbart, med kvalitet och med ett hundraårsperspektiv.
79. Byggnation ska ske med arkitektonisk kvalitet och med hänsyn till befintlig byggnation samt omgivande natur- och kulturmiljö.
80. Nackas grönområden med höga naturvärden ska bevaras. Byggnation ska så långt som möjligt ske på ianspråktagen mark.
81. Grusvägar ska bevaras om möjligt, för naturlig dagvattenrening och bevarande av områdets karaktär.
82. Tillsyn av Skuruparken ska förbättras. Eventuella brister ska påtalas och åtgärdas.
83. Tillsyn av fotbollsplaner med konstgräs ska ske för att upptäcka eventuella utsläpp av mikroplaster till vattendrag och natur.
84. Samtliga beslut om samråd för detaljplan och planprogram ska tas i nämnden och inte på delegation till tjänsteperson.
85. Möjligheten till påverkan, inflytande och öppenhet för medborgare ska öka. Andel överprövade ärenden ska vara låg.
86. Medborgarna ska ha ett stort inflytande över bebyggelseplaneringen i ett tidigt skede.

Natur- och trafiknämnden

87. Kommunfullmäktige fastställer budget och Prioriterade arbetsområden enligt Nackalistans förslag för natur- och trafiknämnden.
88. Kommunen ska analysera resmönster och framkomligheten i trafiken på kort och på lång sikt. En trafikprognos för 2035 ska göras.
89. Kommunfullmäktige utreder vilka effekterna blir av att införa gratis parkering i fyra timmar på utvalda och lämpliga platser i kommunen som idag är avgiftsbelagda
90. Kommunen ska genom samarbete med Region Stockholm verka för att öka turtätheten på busslinjer till Danvikshem, Finnberget, Telegrafberget samt Älta, som även har behov av direktbuss till Stockholm city.
91. Kommunen ska genom samarbete med Region Stockholm verka för att öka turtätheten på befintliga pendelbåtslinjer.
92. Kommunen ska genom samarbete med Region Stockholm verka för att på sikt införa en ny pendelbåtslinje till Skurusundet och Lännersta.
93. Kommunen ska samverka med Region Stockholm för att få nya fordon som är tystare, har bättre bromsar, luftkonditionering och kamerabevakning på Saltsjöbanan.
94. Kommunen ska verka för ökad andel resenärer i kollektivtrafiken. Kommunen ska bibehålla målet från 2022 för resande med kollektivtrafik.
95. Kommunen ska utöka antalet infartsparkeringar för bil i förhållande till befolkningen. Kommunen ska återinföra och uppdatera målet för infartsparkeringar (som ströks 2022).
96. Kommunen ska rusta upp torg i Finnboda och Kvarnholmen och förse dem med träd, grönska och planteringar. En dialog ska även föras med fastighetsägaren för Finntorps torg om detta.

97. En permanent tillgänglighetsanpassad gångväg mellan Saltsjöbanans och tunnelbanans stationer i Järla ska utredas, i samverkan med Region Stockholm.
98. En hiss upp till Henriksdalsberget nedifrån Henriksdal ska utredas.
99. De regionala cykelstråken ska rustas upp i enlighet med Nackas cykelstrategi.
100. En hiss ska byggas i Finnboda i anslutning till seniorboendet Danvikshem.
101. Infartscykelparkering ska anläggas på Sicklaön, nära stationen för tunnelbana, saltsjöbanan och tvärbana.
102. Blomsterprogrammet ska fortsätta med bibehållen eller ökad ambition.
103. Papperskorgar/soptunnor på allmän plats ska finnas i tillräcklig mängd, på rätt platser, vara fågelsäkra och tömmas regelbundet. Med en ökande befolkning krävs ökade insatser för att minska nedskräpning särskilt vid populära promenadstråk, badstränder och allmänna platser.
104. Tillgänglighetsanpassade badplatser med toaletter ska fortsatt finnas i alla kommunelar.
105. Offentliga toaletter bör byggas på strategiska platser i kommunen.
106. Anmält klotter ska saneras inom ett dygn.
107. 30% av all mark i Nacka kommun ska skyddas.
108. Ett naturreservat ska instiftas i Skuruparken.
109. Den bussterminal som ska byggas i Centrala Nacka ska ge en gen, säker övergång mellan trafikslagen samt en trygg, inbjudande och bullerfri miljö.
110. Naturreservaten *Nyckelviken*, *Velamsund* och *Ryssbergen* ska utökas.
111. Ett naturreservat ska utredas i och kring *Svinderviken* (Östra Vikdalen, Marinstaden, Ryssviken, kring Svindersberg, Trolldalen, södra Finnberget och Östra Kvarnholmen samt Ryssbergen).
112. Vision *Skutviken* i Skarpö naturreservat ska utredas.
113. All kommunal mark med nyckelbiotoper ska bevaras.
114. Kommunen ska sköta om sina naturområden. Kommunen ska återinföra ett mål för kundnöjdhet med naturskötsel.
115. Möjligheten till skötsel av naturmark med hjälp av häst ska även fortsättningsvis undersökas vid upphandling av skötsel av naturmark och parkmark.
116. Förbättrad status i Nackas vatten ska uppnås. Nacka ska långsiktigt verka för att EU:s Vattendirektiv ska uppfyllas för sjöar och vattendrag som klassas som Vattenförekomster.
117. Åtgärder enligt klimatanpassningsplanen ska genomföras.
118. Våtmarker i Nacka ska restaureras och åtgärdas enligt Nackas egen våtmarksinventering samt andra utredningar. Detta kan ske med ekonomiskt stöd från framtidsfonder och Naturvårdsverket.
119. Kommunen ska följa upp naturvårdsavtalen i Erstavik och fortsatt skydda värdefull skog
120. Kommunens återvinningsstationer ska tömmas och städas regelbundet.
121. Natur- och trafiknämnden ska verka för ökad information till hushåll och företag om nyttan med att minska på avfall. Informera om möjligheten med att dela, hyra, låna och reparera produkter. Nämnden ska utvärdera om märkningen "Miljönärvänlig" (framtagen av Avfall Sverige) har potential för att vägleda invånarna till mer hållbar konsumtion, och behov av marknadsföring av detta.

Socialnämnden

122. Kommunfullmäktige fastställer budget och prioriterade arbetsområden för 2027 enligt Nackalistans förslag för socialnämnden.
123. Ökade satsningar på förebyggande insatser för barn och unga ska ske och lokalt verksamma socialsekreterare/ fältassistenter ska finnas ute i samhället.
124. En utredning ska göras om kommunala poliser som samverkar med andra yrkesgrupper kring problembilder i olika delar av Nacka.
125. Socialnämnden ska arbeta aktivt mot alkohol- och droganvändning bland barn och unga.
126. Socialtjänsten utvecklar sitt samarbete med föreningslivet och civilsamhället.
127. Våldsutsatta barn ska snarast utredas och få en huvudansvarig kontakt. Barn och ungdomar ska kunna påverka och vara aktivt delaktiga i olika åtgärder som berör dem.
128. Personer med funktionsvariation och deras anhöriga ska få stöd och råd för att uppnå en hög grad av självständighet och likvärdigt liv.
129. Kommunfullmäktige ger socialnämnden i särskilt uppdrag att starta ett aktivt förebyggande arbete med fältassistenter som komplement till nuvarande polarverksamhet.

Utbildningsnämnden

130. Kommunfullmäktige fastställer budget och Prioriterade arbetsområden för 2027 enligt Nackalistans förslag för utbildningsnämnden.
131. Kommunfullmäktige ger utbildningsnämnden i uppdrag att utifrån de ramar som vi presenterar i vår budget återkomma med förslag till checkbelopp för skola, förskola och pedagogisk omsorg. Förslaget ska behandlas på fullmäktige i december 2026.
132. Arbetet mot våld, kränkande behandling och nätmobbning i skola på samtliga stadier intensifieras och ett projekt sätts i gång för att utveckla arbetet.
133. Kommunfullmäktige ger utbildningsnämnden i särskilt uppdrag att arbeta fram en handlingsplan för att minska antalet barn i barngrupperna i förskolan. I handlingsplanen skall en översyn av gällande checksystem göras.
134. Specialinsatser ska sättas in för alla elever i behov av det redan i lågstadiet. Särskilt fokus ska ägnas läskunnigheten från lågstadiet och uppåt.
135. Hyreskostnaden ska inte ingå i beräkningsunderlaget för skolpengen, utan hanteras separat genom kommunens centrala lokalkostnadsansvar.
136. Kommunfullmäktige ger Utbildningsnämnden i uppdrag att följa upp att elever har tillgång till skolbibliotek bemannade av adekvat utbildad personal.
137. Kommunfullmäktige ger utbildningsnämnden i uppdrag att genomföra en översyn över hur fritidshemmen fungerar och i synnerhet tillse hur elever med ringa eller inget stöd hemifrån kan få hjälp med läxläsning på fritidshemmen.
138. Kommunfullmäktige ger utbildningsnämnden i uppdrag att tillse att samtliga elever går i skolor med bra inomhus- och utomhusmiljö, med yta i enlighet med Boverkets

rekommendationer samt med hela och rena toaletter, välstädade och trygga omklädningsrum, fungerande inomhusklimat och ventilation och ljusinsläpp i lokalerna.

139. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att se över hyresmodellen för att öka möjligheterna för mindre skolor att hyra in sig i specialsalar på större skolor samt att ersättning för detta förbättras.
140. Kommunen ska anslå budget till en ökad satsning på elevhälsovård, med pengar särskilt till psykologstöd.
141. Kommunfullmäktige ger utbildningsnämnden i uppdrag att utreda och implementera ett system där verksamheterna får ersättning för faktiska momsutlägg i stället för ett schablonbelopp.

Äldrenämnden

142. Kommunfullmäktige fastställer budget och Prioriterade arbetsområden för 2027 enligt Nackalistans förslag för äldrenämnden.
143. Kommunfullmäktige uppdrar åt äldrenämnden att utifrån ramarna i vårt budgetförslag utarbeta checkbelopp. Dessa skall presenteras och beslutas av kommunfullmäktige i december 2026.
144. Kommunfullmäktige ger äldrenämnden i uppdrag att utreda möjligheterna till sänkt avgift för hemtjänst.
145. Föreningslivet för äldre är en viktig friskfaktor och bidrar till ett rikare socialt liv i kommundelarna. Medel till träffpunkter ska fördelas i enlighet med antal äldre personer i respektive kommundel.
146. Alla äldre på demensboenden ska kunna komma ut och få en promenad minst en gång i veckan. Det ska finnas personal med olika språkkompetens och tillräckligt med nattpersonal.
147. En enkät ska göras som visar på äldres reella bostadsbehov i nuläget och i framtiden.
148. Olika boendeformer ska etableras, erbjudas och öka i antal i takt med att antalet äldre i kommunen ökar. Det kan vara seniorboende, co-living för äldre eller annan boendeform. Centrala lokaliseringar av boende är viktiga ur kollektivtrafiksynpunkt.
149. För att stadsplaneringen ska bli äldrevänlig ska seniorråd och andra äldreföreningar informeras, vara remissorgan och bjudas in till samråd. Äldre ska kunna få tillföra sina erfarenheter och kunskaper om god planering både för interna och externa miljöer.
150. En äldreombudsman ska tillsättas.
151. En översyn av ersättningen till hemtjänstanordnare ska göras för att utreda möjligheten att inkludera restiden i checkbeloppet.

Överförmyndarnämnden

152. Kommunfullmäktige fastställer budget och Prioriterade arbetsområden för 2027 enligt Nackalistans förslag för överförmyndarnämnden.
153. Tillsynsverksamheten i överförmyndarnämnden ska vara fortsatt hög och rättssäker.

154. Nämnden ska undersöka nya sätt att rekrytera och behålla gode män för att möta framtida behov.

Bilaga 2 Resultaträkning och övergripande verksamhet

Resultaträkning mnkr	Utfall 2025	Budget 2026	Prognos T2 2026	Budget 2027
Verksamhetens intäkter	1 578,1	1 407,9	1 510,4	1 444,4
Jämförelsestörande intäkter	518,7	475,2	509,3	659,7
Verksamhetens kostnader	-7 802,8	-8 117,5	-8 105,2	-8 504,4
Jämförelsestörande kostnader	-364,2	-116,7	-221,7	-105,6
Avskrivningar	-486,4	-510,2	-550,4	-550,5
Verksamhetens nettokostnader	-6 556,7	-6 861,4	-6 857,6	-7 056,4
Skatteintäkter (inkl avräkning)	7 506,7	8 003,1	7 968,9	8 385,4
Inkomstutjämnning	-1 000,0	-1 173,6	-1 182,3	-1 173,6
Kostnadsutjämnning	272,7	314,8	293,3	309,6
Införandebidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Regleringsavgift/bidrag	295,9	317,6	317,9	292,2
LSS-utjämnning	-160,0	-173,3	-173,7	-176,2
Övriga generella statsbidrag	6,9	0,0	4,0	0,0
Fastighetsavgift	197,2	200,8	204,6	215,4
Skattenetto	7 119,4	7 489,6	7 432,6	7 852,8
Finansiella intäkter	74,6	72,0	79,9	62,7
Jämförelsestörande finansiella intäkter	25,9	2,5	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-235,8	-191,8	-175,1	-197,5
Jämförelsestörande finansiella kostnader	-23,7	0,0	0,0	0,0
Finansnetto	-159,0	-117,3	-95,2	-134,8
Resultat efter finansiella poster	403,7	510,9	479,8	661,5
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	403,7	510,9	479,8	661,5
Jämförelsestörande poster	156,7	361,0	287,6	554,1
Resultat exklusive jämförelsestörande poster	247,0	150,0	192,2	107,4

Verksamhetens intäkter och kostnader	Utfall 2025 Netto	Budget 2026 Netto	Prognos 2026 T2 Netto	Justering SLK			Nackalistans satsningar 2027			Budget 2027		
mnkr							Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunstyrelsen	-340,7	-443,5	-446,0	19,4	-47,5	-28,1	0,0	-7,4	-7,4	4 281,9	-4 760,9	-479,0
Nämnden för arbete och försörjning	-139,9	-142,3	-138,6	-14,5	7,0	-7,5	0,0	-10,4	-10,4	56,4	-216,6	-160,2
Fritidsnämnden	0,0	-247,8	-244,8	0,0	-29,6	-29,6	0,0	-12,7	-12,7	27,5	-317,6	-290,1
Kulturnämnden	0,0	-166,9	-167,4	0,0	-2,1	-2,1	-3,2	-9,5	-12,7	10,1	-191,8	-181,7
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-35,7	-37,0	-34,0	0,0	-3,6	-3,6	0,0	-3,1	-3,1	95,0	-138,7	-43,7
Natur- och trafiknämnden	-477,2	-521,2	-557,6	9,1	-81,8	-72,7	0,0	-17,1	-17,1	48,6	-659,6	-611,0
Socialnämnden	-1 073,0	-1 123,2	-1 096,1	-2,9	7,9	5,0	0,0	-29,6	-29,6	66,8	-1 214,6	-1 147,8
Utbildningsnämnden	-3 374,8	-3 520,6	-3 516,1	-25,5	-17,8	-43,3	0,0	-110,2	-110,2	243,6	-3 917,7	-3 674,1
Äldrenämnden	-1 123,0	-1 206,8	-1 183,0	8,4	-22,7	-14,3	0,0	-43,4	-43,4	179,2	-1 443,7	-1 264,5
Överförmyndarnämnden	-8,7	-9,1	-9,1	0,6	-1,9	-1,3	0,0	0,0	0,0	6,5	-16,9	-10,4
Summa nämnder	-6 573,0	-7 418,5	-7 392,7	-5,4	-192,1	-197,5	-3,2	-243,4	-246,6	5 015,6	-12 878,2	-7 862,6
varav ränta för finansiell leasing (redovisas som finansiell kostnad)		42,5									41,0	41,0
Oförutsett	-1,1	-22,0	-22,0	0,0	0,0	0,0		7,0	7,0	0,0	-15,0	-15,0
Övergripande verksamhet	29,1	178,2	269,5						0,0	343,9	-117,9	226,0
Jämförelsestörande övergripande verksamhet	-217,8	358,5	287,6						0,0	659,7	-105,6	554,1
Verksamhetens nettokostnader	-6 762,8	-6 861,4	-6 857,6	-5,4	-192,1	-197,5	-3,2	-236,4	-239,6	6 019,2	-13 075,7	-7 056,5

Övergripande verksamhet

**Budget
2027**

Statsbidrag som inte ingår i de generella	93,2
Försäljning tomträtt	0,0
Internränta anläggningstillgångar	248,7
Pensioner (utöver det som påförs nämnderna)	-105,2
Övriga intäkter	2,0
Övriga kostnader	-12,7

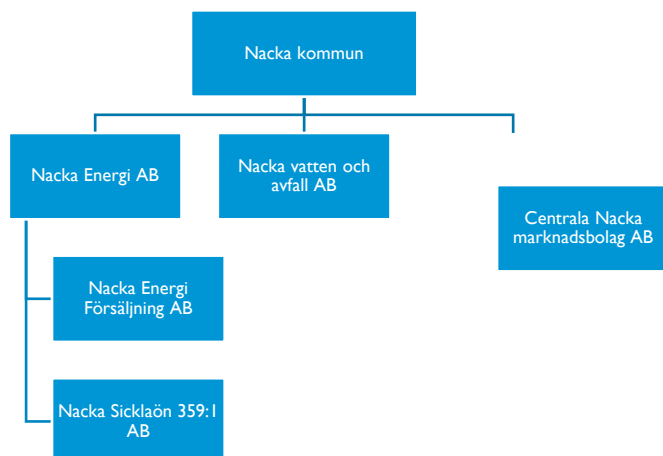
Jämförelsestörande poster

Upplösning reavinst sale-and-leaseback	15,1
Försäljning mark och fastighet	105,6
Kostnad såld mark och fastighet	-49,0
Gatukostnadsersättningar	0,0
Exploateringsersättningar	145,1
Gåvor	393,9
Provisorier/Evakuerings	-35,6
Saneringar	0,0
Rivningar	0,0
Utrangeringar/restvärde	-6,0
Utvecklings-/Förgäveskostnader	0,0
Övriga driftskostnader	0,0
Framtidsfonder	-15,0

Summa	780,1
--------------	--------------

Bilaga 3 kommunala koncernföretag

Nacka kommun äger samtliga aktier i Nacka Energi AB, Nacka vatten och avfall AB och Centrala Nacka marknadsbolag AB. Nacka Energi AB äger i sin tur Nacka Energi Försäljning AB och Nacka Sicklaön 359:1 AB.

Figur 33 Nacka kommuns helägda bolag

De kommunala aktiebolagen följer samma regler och styrande dokument som nämnderna och verksamheterna i Nacka kommun. Bolagen ska bidra till kommunens vision om öppenhet och mångfald, god ekonomisk hushållning samt att kommunens övergripande mål nås. Hur respektive bolag ska bidra fastställs av bolagens respektive styrelse i samband med att styrelserna fastställer bolagens affärsplan för kommande år. I samband med affärsplanen kan bolagens respektive budget komma att justeras.

Nacka vatten och avfall AB

Nacka vatten och avfall AB ansvarar för vatten, omhändertagande av spillvatten och dagvatten samt avfall och bedriver verksamhet för två taxekollektiv, VA- och avfallsverksamhet. Tjänsterna levereras till abonnenter inom avfallskollektivet enligt miljöbalken och till abonnenter inom VA-kollektivet enligt vattentjänstlagen. Respektive taxekollektivs verksamhet ska särredovisas eftersom resultat-överskott och underskott, så kallat över/underuttag, enligt lag ska återställas till respektive taxekollektiv.

För 2027 budgeterar bolaget sammantaget ett resultat inklusive underuttag, efter finansiella poster på 6,6 miljoner kronor, varav 608,4 miljoner i intäkter, 534,2 miljoner i kostnader och 67,6 miljoner i finansiella nettokostnader.

I både avfalls- och VA-kollektiven finns i dagsläget en skuld till kollektiven avseende överuttag från tidigare år vilket ska återbetalas till respektive kollektiv. För att åstadkomma detta föreslås en budget och taxa för 2027 som resulterar i ett underskott för respektive kollektiv. För VA-kollektivet uppgår underuttaget till 6,5 miljoner kronor och för avfallskollektivet uppgår underuttaget till 1,3 miljoner kronor. Ingående skuld till kollektiven 2026 var totalt 48,5 miljoner kronor för VA-kollektivet och 6,6 miljoner kronor för avfallskollektivet. Hösten 2026 återbetalas överuttag motsvarande 60 miljoner kronor, inkluderande 11,5 miljoner kronor av resultatet 2026, till VA-kollektivet.

Bolagets investeringar för 2027 budgeteras till 204,1 miljoner kronor. Bolaget ska under 2027 och kommande år investera i nya anläggningar och reinvestera i befintligt ledningsnät för att säkerställa att anläggningarna fortsättningsvis kommer att ha en hög standard. Av den totala nettoinvesteringen på 204,1 miljoner kronor avser 110,0 miljoner kronor investeringar i förnyelse VA-anläggningar och ledningsnät. 200,0 miljoner kronor avser exploateringsprojekt utförda inom stadsbyggnadsavdelningen i samverkan med kommunens planering. Avfallskollektivet investerar årligen cirka 5 miljoner kronor som avser kärbyte och åtgärder på kretsloppscentralerna.

För att möjliggöra bolagets investeringar föreslås ett lånetak för 2027 på 2 190 miljoner kronor (inklusive checkkredit), vilket är en utökad låneram på 20 miljoner kronor jämfört med 2026 års budget.

VA-verksamheten budgeterar ett positivt resultat för 2027 på 6,2 miljoner kronor efter finansiella poster. Resultatet inkluderar ett underuttag på 6,5 miljoner.

Bolagets driftkostnader för VA-verksamheten förväntas under 2027 öka. Kostnadsökningen beror på ökade driftskostnader, främst höjda avgifter för vatten och avloppsrening.

Med anledning av bolagets kostnadsökningar föreslås VA-taxan för 2027 höjas avseende bruksavgifterna (en periodisk avgift som ska täcka VA-verksamhetens driftkostnader) med i snitt 3 procent för 2027, se ytterligare taxeförändringar i bilaga 4 Taxor och avgifter.

Avfallsverksamheten budgeterar ett positivt resultat för 2027 på 0,4 miljoner kronor efter finansiella poster, vilket inkluderar ett underuttag på 1,3 miljoner hos taxekollektivet.

Avfallskollektivets kostnader förväntas minska under 2027 främst avseende el, sug- och spolbil samt avskrivningar. Från och augusti 2026 kommer verksamheter som besöker kretsloppscentraler i en företagsregistrerad lätt lastbil eller skåpbil att debiteras. Det säkerställer att kostnader för verksamhetsavfall belastar verksamheterna - inte Nackaborna. Det minskar de kostnader som finansieras med taxan.

Inför 2027 föreslås oförändrade taxorna.

Nacka Energi AB

Nacka Energi-koncernen består av Nacka Energi AB med dess dotterbolag, Nacka försäljning AB och Nacka Sicklaön 359:1 AB.

Nacka Energi AB budgeterar ett positivt resultat efter finansiella poster för 2027 på 80,3 miljoner kronor, varav 282,5 miljoner i intäkter, 190,8 miljoner i kostnader och 11,4 miljoner i finansiella nettokostnader.

Omsättningen består i huvudsak av elnätsintäkter. Intäkterna regleras i en intäktsram som beslutas av Energimarknadsinspektionen.

Taxan för nätavgifterna föreslås för 2027 öka med i genomsnitt cirka 6 procent. Taxan ryms inom den av Energimarknadsinspektionen beslutade intäktsramen. Höjningen innebär cirka 13 miljoner högre intäkter. Höjningen 2027 motiveras delvis av de kommande årens ökade investeringar, exploatering och ökade reinvesteringsbehov för att säkerställa framtida kapacitet.

Investeringsvolymen för 2027 budgeteras till 101,1 miljoner kronor och består i huvudsak av elnätsinvesteringar. Investeringsverksamheten arbetar för att få bort flaskhalsar i elnätet, byta ut gammal kabel och fortsatt reinvestering i fördelningsstationer. Den lägre nivån på investeringar är en del i bolagets arbete med att förbättra kassaflödet och ett aktivt prioriterande i investeringsportföljen samt förskjutning av investeringar som man bedömt kan skjutas på framtiden.

För 2027 föreslås ett lånetak (inklusive checkkredit) på 460,0 miljoner kronor vilket är 10 miljoner kronor lägre än 2026 års budget.

Nacka Energi Försäljning AB

Nacka Energi Försäljning AB erbjuder administrativa tjänster för elhandelsbolag samt energitjänster i form av laddningsinfrastruktur och energilager.

Bolaget budgeterar för 2027 ett resultat efter finansiella poster på 1,0 miljoner kronor, varav 20,5 miljoner i intäkter, 19,5 miljoner i kostnader. Med ökade intäkter för både energitjänster och Mälarenergiuppdraget kommer bolaget att generera ett positivt resultat.

Investeringsvolymen för 2027 budgeteras till 8 miljoner kronor för att sedan trappa ned under 2028 och 2029. Investeringar kommer fortsatt att ske primärt inom publik laddning samt batterier.

För 2027 föreslås ett lånetak på 40,0 miljoner kronor (inklusive checkkredit) vilket är oförändrat jämfört med 2026.

Nacka Sicklaön 359:1 AB

Nacka Sicklaön 359:1 AB innefattar en verksamhet för uthyrning av lokaler i en hyresfastighet. Avsikten är att stycka fastigheten, bygga en fördelningsstation på en del av fastigheten och avyttra resterande del. Förvärvet av bolaget är en del av Nacka Energi AB:s långsiktiga strategi för att säkerställa ett robust elnät för Nacka kommuns invånare.

Bolaget budgeterar för 2027 ett resultat efter finansiella poster på 0,5 miljoner kronor, varav 3,0 miljoner i intäkter, 2,2 miljoner i kostnader och 0,3 miljoner i finansiella nettokostnader. Bolaget planerar inte att göra investeringar under perioden 2027-2029.

För 2027 föreslås ett lånetak på 14,0 miljoner kronor (inklusive checkkredit) vilket är oförändrat jämfört med 2026.

Centrala Nacka marknadsbolag AB

Centrala Nacka marknadsbolag AB (CNAB) stödjer arbetet med att utveckla och koordinera marknadsföringsinsatser av Centrala Nacka för att skapa större attraktivitet. Bolaget samordnar och utvecklar ett långsiktigt samarbete mellan de fastighetsaktörer som är verksamma i området.

CNAB budgeterar 2027 med ett nollresultat efter finansiella poster. Intäktsbudgeten uppgår till 3,4 miljoner kronor och avser partnerskapsavgifter från kommunen och fastighetsägare. Kostnadsbudgeten uppgår till 3,4 miljoner kronor för bland annat marknadsaktiviteter, projektledning och kommunikationsplattform.

Nackalistan vill under 2027 avveckla bolaget då vi inte anser att det är en kommunal kärnuppgift

Samverkan med andra

Nacka kommun äger även mindre delar av ett fåtal aktiebolag samt är medlem i två kommunalförbund, Käppalaförbundet och Storstockholms brandförsvarsförbund.

Enligt gällande regelverk ingår endast Käppalaförbundet i Nacka kommuns koncernföretag. Käppalaförbundet Nacka kommun är tillsammans med tio andra kommuner i Stockholmsregionen medlemmar i kommunalförbundet Käppalaförbundet. Käppalaförbundet renar avloppsvatten från över en halv miljon människor i Stockholmsregionen. Reningen sker i Käppalaverket på Lidingö. Reningen sker på ett sätt så att näring och energi som finns i avloppsvattnet tas tillvara och återför slam, biogas och värme till kretsloppet. Verksamheten finansieras genom avgifter. Nacka kommuns andel i förbundet uppgick vid årsskiftet 2025/2026 till 6,6 procent.

mnkr	Bokslut 2025	Budget 2026	Prognos 2026	Budget 2027
Nacka Energi AB	63,2	66,9	70,6	80,3
Nacka Energi Försäljning AB	-1,6	0,2	1,0	1,0
Nacka Sicklaön AB	0,6	1,4	0,9	0,5
Nacka vatten och avfall AB	5,5	6,6	6,5	6,6
Varav resultat exklusive över och underuttag till taxekollektivet	15,9	-2,3	9,0	-1,3
Centrala Nacka marknadsbolag AB	0,0	0,0	0,0	0,0

Tabell 34 Resultat efter finansiella poster i kommunens helägda bolag 2025-2029 (miljoner kronor)

mnkr	Bokslut 2025	Budget 2026	Prognos 2026	Budget 2027
Nacka Energi AB	118,5	103,1	109,0	101,1
Nacka Energi Försäljning AB	10,3	12,2	8,5	8,0
Nacka Vatten och Avfall AB	217,4	302,1	235,6	204,1
Summa	346,2	417,4	353,1	313,2

Tabell 35 Investeringar kommunens helägda bolag 2025-2029 (miljoner kronor)

Bilaga 4 Mål och indikatorer

Övergripande mål - Maximalt värde för skattepengarna

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Mål 2026	Mål 2027	Mål 2028	Mål 2029
Kostnadseffektivitet - låg kostnad per invånare jämfört med andra kommuner på alla områden. (Kommunstyrelsen)	Låg Skattesats utifrån var i rankningen vi ligger bland "lägsta skatt bland kommunerna" (Kommunstyrelsen)	1,7 %	1,7 %	10 %	10 %	10 %	10 %
	Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%), Utifrån var i rankningen vi ligger (Kommunstyrelsen)	17 %	17,9 %	10 %	10 %	10 %	10 %
Kommunens resurser ska användas effektivt och med hög kostnadsmedvetenhet. Genom tydlig styrning, god planering och kontinuerlig uppföljning ska verksamheter, investeringar och insatser genomföras inom beslutade ekonomiska ramar. Målet är en långsiktigt hållbar ekonomi där kvalitet och effektivitet säkerställs i hela organisationen. (Kommunstyrelsen)	Nöjd-Upphandlings-Index NUI (Kommunstyrelsen)	-	60 %	66 %	68 %	70 %	70 %
Digitalisering som gör att kommunen är smart, enkel, öppen och tillgänglig för medborgarna. (Kommunstyrelsen)	Digitaliseringsindex (Kommunstyrelsen)	8,1	8,2	8	8	8	8
Utveckla ett dynamiskt företagsklimat i toppklass som främjar innovation, entreprenörskap och hållbar tillväxt, samt säkerställa en väl fungerande och effektiv process för etablering av nya företag. (Kommunstyrelsen)	Svenskt näringslivs företagsranking (Kommunstyrelsen)	42	23	5	15	5	1
Kommunen skapar förutsättningar för hållbar egen försörjning genom individanpassat stöd och insatser mot arbete, eget företagande eller utbildning. (Nämnden för arbete och försörjning)	Långtidsarbetslösa i befolkningen, 25-65 år, andel (%) (Kolada, Agenda 2030, Mål 8) (Nämnden för arbete och försörjning)	2,2 %	2,5 %	2,3 %	2,5 %	2,3 %	2,2 %
Fritidsanläggningarna är välbesökta. Våra lokaler och anläggningar är långsiktigt kostnadseffektiva, flexibla och samutnyttjade. (Fritidsnämnden)	Nyttjandegrad idrottsanläggningar medelvärde (%) (Fritidsnämnden)	-	63 %	-	64 %	65 %	65 %
Kulturverksamheterna håller hög kvalitet. Avgifter och utbud är anpassat utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar. Lokaler och anläggningar är flexibla, tillgängliga för alla och samutnyttjas. (Kulturnämnden)	Nyttjandegrad kulturlokaler (Kulturnämnden)	38 %	33 %	50 %	50 %	50 %	50 %
Skötsel och investeringar genomförs i rätt tid till rätt kostnad. (Natur- och trafikinämnden)	Andel projekt med investeringsbeslut >5 mnkr som följer beslutad budget (Natur- och trafikinämnden)	-	-	85 %	85 %	85 %	85 %
	Andel projekt med investeringsbeslut >5 mnkr som följer beslutad tidsplan (Natur- och trafikinämnden)	-	-	85 %	85 %	85 %	85 %
	Andel projekt med investeringsbeslut >5 mnkr som följer beslutad produkt (Natur- och trafikinämnden)	-	-	85 %	85 %	85 %	85 %
Nackaborna har tillgång till lätt tillgängliga, förebyggande, kostnadseffektiva och kunskapsbaserade insatser. Handläggningen utgår från kunden och är rättssäker, smidig och effektiv (Socialnämnden)	Andel kunder som fått en förbättrad situation med stöd från socialtjänsten (IFO) (Socialnämnden)	82 %	85 %	85 %	85 %	85 %	85 %
	Nettokostnadsavvikelse LSS % (Socialnämnden)	4,9 %	1,8 %	0 %	-1 %	-2 %	-2 %
	Företagens nöjdhet med Nackas hantering av serveringstillstånd (Socialnämnden)	92	93	-	100	100	100

Alla elever klarar skolan inom avsedd tid (Utbildningsnämnden)	Andel elever som når kunskapskraven i alla ämnen i åk 9 – Grundskola (Agenda 2030) (Utbildningsnämnden)	88 %	88 %	90 %	90 %	90 %	90 %
Nackas äldreomsorg är i kvalitetstoppen jämfört med andra kommuner. Vår handläggning är effektiv och anpassas utifrån kundens behov. Insatserna är av god kvalitet och följs upp regelbundet. Det finns välutvecklade digitala verktyg och tjänster som förenklar för våra kunder. (Äldrenämnden)	Effektivitetsindex äldreomsorg (Äldrenämnden)	100	93	100	100	100	100
Rätt från början och i rätt tid (Överförmyndarnämnden)	Andel redovisningar fullständigt granskade per 30/9 (Överförmyndarnämnden)	98 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Övergripande mål - Bästa utveckling för alla

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Mål 2026	Mål 2027	Mål 2028	Mål 2029
Kommunens verksamhet ska drivas med hög kvalitet, ständiga förbättringar och ligga i framkant inom sitt område. Attraktiv arbetsgivare med kompetenta, motiverade, stolta och friska medarbetare. (Kommunstyrelsen)	Hållbart medarbetarengagemang HME (Kommunstyrelsen)	81 %	81 %	83 %	82 %	83 %	83 %
	Nöjd kundindex NKI, för hyresgäster i kommunens lokaler och anläggningar (Kommunstyrelsen)	-	72	66	72	72	72
Individanpassade insatser leder till arbete och utbildning som skapar förutsättningar för egen hållbar försörjning. (Nämnden för arbete och försörjning)	Andel kursdeltagare inom sfi som har avslutat kurs med godkänt betyg (Nämnden för arbete och försörjning)	59 %	64 %	60 %	66 %	68 %	70 %
	Andel kursdeltagare i komvux på gymnasial nivå som har avslutat kurs med godkänt betyg (Nämnden för arbete och försörjning)	70 %	70 %	76 %	76 %	77 %	78 %
	Biståndsmottagare, ekonomiskt bistånd, 18+ år, andel (%) av befolkningen (Nämnden för arbete och försörjning)	0,7 %	0,7 %	0,6 %	0,5 %	0,5 %	0,4 %
Fritidsutbudet ska stimulera till fysisk aktivitet för alla. Utbudet utvecklas genom medborgarnas, föreningslivets och fritidsverksamheternas delaktighet. (Fritidsnämnden)	Andelen barn i åldersgruppen 7-20 år som deltar i en LOK-stödberättigad föreningsaktivitet (kommunalt LOK-stöd) (Fritidsnämnden)	79 %	79 %	80 %	80 %	80 %	80 %
Kulturutbudet är attraktivt och tillgängligt för alla. Kulturutbudet utvecklas genom att stödja Nackabornas egna engagemang och genom delaktighet utifrån deras förutsättningar och intressen. Biblioteken stimulerar och bidrar till läslust, bildning och livslångt lärande. (Kulturnämnden)	Nöjdukundindex för bibliotek, kulturskola, kulturhus och kulturarv (Kulturnämnden)	-	-	-	-	-	-
Nacka ska utvecklas med hög kvalitet och stor variation. Utvecklingen sker tillsammans med Nackaborna genom delaktighet och dialog. Detaljplaner ska stödja ett hållbart och levande Nacka med områden som har väl utbyggd infrastruktur och en bra blandning av bostäder, välfärd, kommersiella verksamheter och grönområden. (Miljö- och stadsbyggnadsnämnden)	Mediantid bygglovsärenden (Miljö- och stadsbyggnadsnämnden)	5 veckor	5 veckor	5 veckor	5 veckor	5 veckor	5 veckor
Myndighetsutövningen är rättssäker, effektiv, serviceinriktad och kundorienterad. (Miljö- och stadsbyggnadsnämnden)	NKI Bygglov (Miljö- och stadsbyggnadsnämnden)	77	78	82	82	82	82
	NKI Miljö- och hälsoskydd (Miljö- och stadsbyggnadsnämnden)	78	80	84	80	80	80
	NKI Livsmedelstillsyn (Miljö- och stadsbyggnadsnämnden)	82	79	84	84	84	84
	NKI KLM Lantmäteriförrättningar (Miljö- och stadsbyggnadsnämnden)	68	65	80	80	80	80

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Mål 2026	Mål 2027	Mål 2028	Mål 2029
Barn och vuxna får behovsanpassat stöd och skydd av god kvalitet. Insatserna utformas tillsammans med individen, följs upp regelbundet och bidrar till trygghet, delaktighet och självbestämmande. (Socialnämnden)	Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får bestämma om saker som är viktiga i sin dagliga verksamhet (Socialnämnden)	80 %	85 %	90 %	90 %	90 %	90 %
Alla barn och elever utvecklas maximalt (Utbildningsnämnden)	Andel barn 3-5 år inskrivna i förskola den 15 oktober (Agenda 2030) (Utbildningsnämnden)	-	95 %	-	96 %	96 %	97 %
	Andel avgångselever som får gymnasieexamen – Gymnasieskola (Agenda 2030) (Utbildningsnämnden)	96 %	94 %	97 %	97 %	97 %	97 %
Seniorer och deras anhöriga är trygga, delaktiga och nöjda med det stöd de får samt har stora möjligheter vid val av insatser. (Äldrenämnden)	Hemtjänstindex, Nackas placering nationellt (Äldrenämnden)	20	9	14	14	14	14

Övergripande mål - Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Mål 2026	Mål 2027	Mål 2028	Mål 2029
Tillhandahålla ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler, bostäder och anläggningar med högt nyttjande, låg energiförbrukning i giftfria och trygga miljöer. (Kommunstyrelsen)	Energianvändning i kommunens egna byggnader (kWh/kvm) (Kommunstyrelsen)	105	101	95	98	96	95
Hålla hög takt i arbetet för att minska klimatpåverkan, möta klimatförändringarna och skydda Nackas livs- och naturmiljöer. Säkerställa att minst halva Nacka är grönt och att invånare har nära till olika grönområden och vatten.	Växthusgasutsläpp från kommunens organisation (scope 1-2) (Kommunstyrelsen)	-19%	-19%	-12%	-12%	-12%	-12%
	Växthusgasutsläpp från kommunens geografiska område (Kommunstyrelsen)	-	-5%	-12%	-12%	-12%	-12%
Nacka ska vara en trygg och säker plats att leva, verka och bo i. Vi ska ha en robust och förberedd organisation som säkerställer att samhällsviktig verksamhet fungerar även under extraordinära händelser och höjd beredskap (Kommunstyrelsen)	Trygghetsindex (Kommunstyrelsen)	1,3	1,16	1,3	1,3	1,3	1,3
Fritidsanläggningarna är lättillgängliga, välskötta och ska medge ett rikt utbud av organiserad, spontan och egna fritidsaktiviteter. Skötsel och utformningen av anläggningarna bidrar till låg klimatpåverkan och en giftfri miljö. (Fritidsnämnden)	Fritidsverksamhetsaktörers uppfattning om de är nöjda med anläggningarnas tillgänglighet, drift och skötsel (Fritidsnämnden)	-	72 %	-	73 %	74 %	74 %
Bibliotek, kulturhus, museer och kulturella arenor är öppna mötesplatser som bidrar till ett levande och hållbart samhälle. Kulturarvet och den offentliga konsten utvecklas, bevaras och berikar. Kulturverksamheterna bidrar till låg klimat- och miljöpåverkan. (Kulturnämnden)	Antal besök per invånare och år på kulturanläggningar (Kulturnämnden)	-	-	-	-	-	-
Attraktiva och trygga miljöer/platser som underhålls och utvecklas. Friska sjöar och ett rikt växt- och djurliv (Natur- och trafiknämnden)	Nackas sjöar har balanserade näringshalter (Natur- och trafiknämnden)	85 %	81 %	85 %	85 %	87 %	89 %
Personer med funktionsnedsättning ska ha tillgång till trygga, anpassade boendeformer av god kvalitet i alla delar av kommunen, samt ges förutsättningar att delta i samhällslivet på lika villkor. (Socialnämnden)	Verkställda vräkningar/avhysningar som berör barn, antal barn/100 000 inv. (Socialnämnden)	4,5	3,5	0	0	0	0

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Mål 2026	Mål 2027	Mål 2028	Mål 2029
Alla förskolor och skolor i Nacka håller hög kvalitet (Utbildningsnämnden)	Andel förskolor som har minst 30 procent förskollärare – Förskola (Agenda 2030) (Utbildningsnämnden)	-	-	-	65 %	67 %	70 %
Alla förskolor och skolor är goda miljöer för utveckling och lärande (Utbildningsnämnden)	Andel elever som är trygga i skolan – Grundskola (Utbildningsnämnden)	88 %	89 %	95 %	95 %	95 %	95 %
Nacka är en äldrevänlig kommun som ger goda förutsättningar för hälsosamt åldrande. Seniorer har möjlighet att välja mellan attraktiva särskilda boenden. (Äldrenämnden)	Andel kunder som sammantaget är nöjda med sitt äldreboende (Äldrenämnden)	78 %	81 %	80 %	82 %	84 %	86 %
Socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart utförande av uppdrag (Överförmyndarnämnden)	Andel redovisningar som lämnas in via digital tjänst (Överförmyndarnämnden)	53 %	56 %	65 %	70 %	75 %	70 %
	Andel ansökningar från ställföreträdare som lämnar in via e-tjänst. (Överförmyndarnämnden)	72 %	72 %	75 %	75 %	75 %	75 %

Övergripande mål - Stark och balanserad tillväxt

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Mål 2026	Mål 2027	Mål 2028	Mål 2029
Resultatöverskott ska ligga på långsiktigt hållbar nivå. Soliditet ska öka över tid. Nya bostäder och nya arbetsplatser färdigställs enligt målen och är attraktiva över tid. (Kommunstyrelsen)	Färdigställda bostäder (Kommunstyrelsen)	840	970	600	600	600	600
	Resultat exkl. jämförelsestörande / Skatteintäkter och statsbidrag (Kommunstyrelsen)	3,4 %	3,5 %	2 %	2 %	2 %	2 %
	Soliditeten ska överstiga 40% (Kommunstyrelsen)	41,1 %	41,3 %	>40 %	>40 %	>40 %	>40 %
	Självinfinansieringsgraden av investeringar (Kommunstyrelsen)	0 %	50 %	70 %	81 %	85 %	85 %
Kommunen skapar förutsättningar för arbetssökande att matcha arbetsgivarnas behov av kompetens. (Nämnden för arbete och försörjning)	Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) (Kolada, Agenda 2030, Mål 8) (Nämnden för arbete och försörjning)	5,3 %	-	3,2 %	3,1 %	3,0 %	3,0 %
Fritidsverksamheternas aktörer är flexibla, innovativa, inkluderande och utvecklas i takt med ny och ökad efterfrågan av aktiviteter. Bidrag till föreningsliv och fritidsverksamheter ska stimulera till bredd och nytänkande. (Fritidsnämnden)	Bredd i utbudet i jämförelse med andra kommuner (Fritidsnämnden)	50	46	-	-	-	-
Innovation och mångfald ska leda till att kulturverksamheter startas och utvecklas i takt med efterfrågan. För kulturutbudets utveckling ska samverkan ske lokalt, regionalt och nationellt. Kulturen bidrar till tillväxt och utveckling. (Kulturnämnden)	Andel barn och unga som deltar i den kulturskola/verksamhet som de vill (Kulturnämnden)	98 %	97 %	95 %	90 %	90 %	90 %
	Elever i musik- eller kulturskola, 7–19 år, andel (%) (Kulturnämnden)	-	-	-	-	-	-
Det är attraktivt för anordnare att verka i Nacka. Valfärden för Nackas seniorer utvecklas i nära samarbete mellan kunder, anordnare, hälso- och sjukvård samt civilsamhället. (Äldrenämnden)	Genomsnittligt antal slutenvårdstillfällen till följd av fallolyckor 65+ per hundra tusen invånare (KF) Agenda 2030 (Äldrenämnden)	4 615	4 594	4 400	4 200	4 000	3 800
Alla huvudmän har en kompetent god man (Överförmyndarnämnden)	Andel huvudmän som får god man inom två månader. (Överförmyndarnämnden)	88 %	96 %	95 %	95 %	95 %	95 %

Bilaga 5 Markförsäljning och gåvor

Försäljning mark och fastighet, uppskattad/prognos	2027
87103500 - KM Område W (Lännersta 2)	4,0
87103520 - KM Bågvägen-Åbroddsvägen	6,3
87103531 - KM Ältakilen	0,0
87103552 - KM Södra Kanholmsvägen	0,0
87103574 - KM Sydvästra Stensö	0,0
87103644 - KM Kummelbergets verksamhetsområde	1,8
87103650 - KM Amperen	72,0
87103659 - KM Ältabergs verksamhetsområde	6,4
87103748 - KM Henriksdalsbacken	0,0
87103784 - KM Nya Nacka Forum	0,0
87103864 - KM Järla Stationsområde syd	0,0
87104608 - KM Agaten	0,0
87106900 - KM Norra Nobelberget	0,0
Delsumma	90,5

Försäljningsintäkter fastigheter

Värmdövägen 197, villa/verksamhetslokal NAF	15,0
Lagårn - kulturbyggnad i Duvnäs	
Delsumma	15,0

Summa uppsk/prognos försäljningar 105,5

Försäljning mark och fastighet, avtalad	2027
87103644 - KM Kummelbergets verksamhetsområde	0,0
87103760 - KM Jarlaberg Enspännarvägen	0,0
87103863 - KM Järla Stationsområde norr	0,0

Summa avtalade försäljningar 0,0

Summa markförsäljning 105,6

Kostnad såld mark	2027
Uppskattning 10% av försäljning mark	-9,1
87103500 - KM Område W (Lännersta 2)	-0,4
87103520 - KM Bågvägen-Åbroddsvägen	-2,5
87103531 - KM Ältakilen	0,0
87103552 - KM Södra Kanholmsvägen	0,0
87103574 - KM Sydvästra Stensö	0,0
87103644 - KM Kummelbergets verksamhetsområde	-0,9
87103650 - KM Amperen	-0,7
87103748 - KM Henriksdalsbacken	0,0
87103863 - KM Järla Stationsområde norr	0,0
87103932 - KM Kraftledning Norra Boo samordning	-33,4
87104608 - KM Agaten	0,0
Delsumma	-47,0
Kostnader inför försäljning fastigheter	-2,0
Delsumma	-2,0

Summa kostnad såld mark -49,0

Gåvor	2027
97103537 - AA Saltängen Fasanvägen	0,0
97103637 - AA Fisksätra entré	0,0
97103668 - AA Telegrafberget	10,0
97103683 - AA Allm.anläggningar Saltsjöqvarn	42,9
97103727 - AA Finnboda Varv	183,0
97103761 - AA Jarlaberg Enspännarvägen	0,0
97103766 - AA Kvarnholmen 1	156,5
97103774 - AA Nacka strand, norra branten 1	0,0
97103775 - AA Nacka strand, norra branten 2	1,5
97103777 - AA Nobelberget Sicklaön 83:33	0,0
97103785 - AA Nya Nacka Forum	0,0
Summa	393,9

Bilaga 6 Förutsättningar inför 2027–2029

Kommunens ekonomi påverkas starkt av yttre faktorer såsom världsekonomi, inflation, sysselsättning och ränteläge. Svensk ekonomi befinner sig i en konjunkturåterhämtning efter flera år av svag tillväxt. Hushållens köpkraft stärks av stigande reallöner, låg inflation och en gradvis förbättrad arbetsmarknad, vilket bidrar till ökad konsumtion och högre ekonomisk aktivitet. BNP-tillväxten väntas vara relativt stark under 2026 och 2027 för att därefter gradvis återgå till mer långsiktigt hållbara nivåer. Samtidigt kvarstår en betydande osäkerhet i omvärlden. Geopolitiska konflikter, förändrade handelsförutsättningar och en fortsatt svag utveckling i flera av Sveriges viktigaste exportländer kan påverka tillväxten.

Även Nacka kommun och Nackaborna påverkas av det ekonomiska läget genom bland annat fortsatt dämpad byggkonjunktur, osäkerhet på arbetsmarknaden och en långsammare befolkningstillväxt. Förutsättningarna bedöms dock successivt förbättras under planperioden.

Nyckeltal svensk ekonomi (tillväxttakt om inget annat anges)	2025	2026	2027	2028	2029
BNP	1,6	2,8	2,6	1,8	1,7
Arbetade timmar	-0,3	0,6	1,9	0,8	0,4
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	8,8	8,6	8,0	7,4	7,4
Befolkning, 15-74 år	0,4	0,2	0,1	0,3	0,3
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	3,5	4,3	5,3	4,6	4,0
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,7	3,6	3,4	3,5	3,5
Timlön, Konjunktur- lönestatistiken	3,6	3,5	3,4	3,5	3,5
Konsumentprisindex med fast ränta, KPIF	2,6	1,6	2,2	2,5	2,0
Konsumentprisindex, KPI	0,7	1,0	2,8	3,2	2,8
Styrränta vid årets slut	1,75	2,00	2,00	2,25	2,50

Tabell 4 Finansiella nyckeltal svensk ekonomi 2025-2029, Källa: SKR oktober 2026

Samhällsekonomi

Svensk ekonomi befinner sig i en konjunkturåterhämtning och BNP-tillväxten väntas vara relativt stark under 2026 och 2027. Återhämtningen drivs främst av hushållens konsumtion och ökade investeringar. Hushållens ekonomi stärks genom stigande reallöner, låg inflation och en successivt förbättrad arbetsmarknad, samtidigt som investeringar inom bland annat infrastruktur, energiomställning och försvar bidrar till den ekonomiska utvecklingen. Samtidigt präglas omvärlden fortsatt av betydande osäkerhet. Geopolitiska konflikter, handelskonflikter, stigande energipriser och en svag konjunkturutveckling i flera av Sveriges viktigaste exportländer innebär att återhämtningen är sårbar och får begränsad draghjälp utifrån. Flera G7-länder, exempelvis Frankrike och USA befinner sig på en ohållbar finanspolitisk bana med rekordhöga skuldnivåer, stora underskott och stigande räntekostnader med de risker detta medför. Trots detta bedöms svensk BNP växa med 2,8 procent 2026 och 2,6 procent 2027.

Inflationen, mätt som KPIF, väntas uppgå till 1,6 procent 2026 för att därefter stiga till 2,2 procent 2027. Uppgången förklaras bland annat av att tillfälliga finanspolitiska åtgärder successivt fasas ut. Styrräntan väntas uppgå till 2,0 procent vid utgången av både 2026 och 2027. Arbetsmarknaden förbättras successivt med stigande sysselsättning och fler arbetade timmar. Arbetslösheten väntas sjunka från 8,6 procent 2026 till 8,0 procent 2027 och vidare till 7,4 procent 2028. Den förbättrade arbetsmarknaden väntas leda till fler arbetade timmar under de kommande åren, vilket stärker kommunernas skatteunderlag.

Kommunernas ekonomi

Kommunsektorns ekonomiska förutsättningar förbättras successivt under prognosperioden. Under 2025 förbättrades resultaten i kommunsektorn. Detta förklaras främst av en starkare utveckling av skatteintäkterna samtidigt som kostnadsutvecklingen stabiliserades jämfört med föregående år. Efter de senaste årens pressade resultat stärks nu skatteunderlagstillväxten i takt med att arbetsmarknaden återhämtar sig samt att arbetade timmar och lönesumman ökar. Samtidigt kvarstår utmaningar kopplade till stora investeringsbehov, ökande låneskulder och en demografisk utveckling där andelen äldre ökar snabbare än andelen personer i arbetsför ålder. Detta ställer höga krav på kommunernas långsiktiga planering, kompetensförsörjning och ekonomiska prioriteringar.

Pensionskostnaderna har minskat sedan toppnivåerna 2024 till följd av att inflationen stabiliserats. För 2027 väntas kostnaderna minska något ytterligare genom en begränsad ökning av prisbasbeloppet. Från och med 2028 bedöms pensionskostnaderna åter öka i takt med högre prisbasbelopp och ökade finansiella kostnader.

Den långsiktiga demografiska utvecklingen fortsätter att påverka kommunsektorn. Ett fortsatt lågt barnafödande och en åldrande befolkning innebär att behovet av välfärdstjänster förändras över tid. Samtidigt medför detta utmaningar för kompetensförsörjningen, särskilt inom äldreomsorgen, och ställer krav på omställning och effektiv resursanvändning. Med dagens personaltäthet kan det bli svårt, för att inte säga omöjligt att bemanna äldreomsorgen i en del kommuner. Enligt SCB väntas nettoinvandringen vara relativt låg under de kommande åren för att på längre sikt stabiliseras på cirka 30 000-35 000 personer per år. Sammantaget innebär utvecklingen en mer dämpad befolkningstillväxt än tidigare, vilket kommer prägla kommunsektorn och påverka planering samt resursfördelning.

Skatteunderlaget

	2025	2026	2027	2028	2029
Faktiskt skatteunderlag	3,6	3,7	5,0	4,2	4,0
Regelförändringar	-0,3	-0,4	0,0	0,0	0,0
Underliggande skatteunderlag	3,9	4,1	5,0	4,2	4,0
Prisutveckling	-0,3	2,6	2,6	3,5	3,3
Realt skatteunderlag	4,2	1,5	2,3	0,7	0,7

Tabell 5 Skatteunderlagstillväxt 2025-2029

Källa: SKR oktober 2026

Skatteunderlagets utveckling bedöms vara relativt stark under kommande år. Efter en ökning med 3,7 procent 2026 väntas skatteunderlaget växa med 5,0 procent 2027, främst till följd av en ökning av antalet arbetade timmar och en starkare utveckling av lönesumman. Därefter väntas tillväxttakten uppgå till 4,2 procent 2028 och omkring 4 procent per år under 2029 och 2030.

Den underliggande utvecklingen i skatteunderlaget är starkare än den faktiska tillväxten under 2025 och 2026 eftersom regelförändringar, bland annat förändringar i skattesystemet, påverkar skatteintäkterna negativt. I reala termer väntas skatteunderlaget öka med 1,5 procent 2026 och 2,3 procent 2027. Därefter dämpas den reala tillväxten till följd av högre kostnadsökningar i kommunsektorn.

Kommunsektorns köpkraft har stärkts sedan 2025 efter den urholkning som präglade åren 2023 och 2024. Sammantaget ger utvecklingen av skatteunderlaget förutsättningar för en gradvis förbättring av kommunernas ekonomi, även om fortsatt god ekonomisk hushållning och prioritering av resurser kommer att vara nödvändig under hela planeringsperioden.

Hur omvärldsekonomin påverkar Nackas ekonomi

Nackas ekonomi påverkas av yttre faktorer såsom världsekonomi, inflation, sysselsättning, befolkningsutvecklingen och ränteläge. Den svenska arbetsmarknaden har varit motståndskraftig genom flera år av ekonomisk osäkerhet, men sedan våren 2023 har arbetslösheten ökat både nationellt och i Nacka. Sedan hösten 2025 då arbetslösheten nådde

sin högsta punkt har arbetslösheten minskat något, men ligger fortfarande på en högre nivå än före konjunkturnedgången. En svagare arbetsmarknad påverkar kommunens skatteintäkter genom lägre sysselsättning och färre arbetade timmar. Hur Nacka förhåller sig ekonomiskt och demografiskt jämfört med övriga kommuner får också effekter på Nackas bidragsdel till det kommunala utjämnningssystemet.

Bostadsbyggande

Efterfrågan på bostäder har sjunkit de senaste åren och det tillsammans med högre bygg- och finansieringskostnader har gjort att framdriften av fler bostäder och kontor gått långsammare både i Nacka och hela riket. Bedömningen är fortsatt att den långsammare takten kommer gälla fram till åtminstone år 2030. Detta hänger också samman med fallande nationella och regionala prognoser för befolkning, bostäder och arbetsplatser. Enligt den regionala utvecklingsplanen (RUF 2050) betraktas Nacka som en del av den centrala regionkärnan. Denna position ger kommunen särskilda möjligheter och potential som en del av storstaden. Trots en generell avtagande befolkningstillväxt i Stockholmsregionen, vilket bidrar till en dämpad efterfrågan på bostadsmarknaden och andra faktorer som påverkar förutsättningarna för nyproduktion, förväntas Nacka även framöver vara en attraktiv kommun som fortsätter locka såväl exploatörer som privatpersoner att etablera sig i kommunen. Bostadsefterfrågan och marknadsmässiga förutsättningar för byggande över tid är generellt sett goda i hela kommunen. Utbyggnaden av tunnelbanan är en strategisk satsning som stärker hela kommunen, men särskilt utvecklingen av centrala Nacka på västra Sicklaön där ett stort antal bostäder och många arbetsplatser kommer att utvecklas och etableras under den kommande 20-årsperioden.

År 2024 gjordes en stor revidering av bostadsbyggnadsprognosen med anledning av de förändrade marknadsförutsättningarna. Den senaste prognosen, som gjordes i augusti 2026, visar inga större skillnader jämfört med de två tidigare åren. Bedömningen i bostadsprognosen uppskattar antalet tillkommande bostäder till drygt 10 000 till och med 2040 i en takt av cirka 700 nyproducerade bostäder per år. Detta är i linje med den föregående prognosen.

Befolkningsutveckling

Nackas befolkning är grunden till hela kommunens verksamhet och hur den utvecklas är en viktig byggsten i kommunens budgetarbete. Hur antalet invånare och ålderssammansättningen utvecklas påverkar skatteintäkter och kostnader för förskola, skola, äldreomsorg och annan service.

Befolkningsprognosen är framtagen i augusti 2026 och är baserad på faktiska siffror från 2025 och en fortsatt ökning av Nackas befolkning men i en lägre takt än tidigare, till följd av att bostadsbyggandet och efterfrågan på bostäder förväntas vara lägre kommande år. Invandringen ligger på betydligt lägre nivåer än åren runt 2015 då de stora flyktingströmmarna från mellanöstern anlände. Migrationsverkets bedömer ingen större ökning i närtid. Enligt SCB väntas nettoinvandringen vara relativt låg under de kommande åren. Invandringsöverskottet beräknas uppgå till omkring 9 000 personer per år under 2026-2028, med ett tillfälligt lägre utfall 2027 till följd av antaganden om ökad utvandring. På längre sikt bedöms nettoinvandringen stabiliseras på cirka 30 000-35 000 personer per år, vilket är i linje med genomsnittet för perioden 1970-2023. Prognosen för 2027 baseras dock på att massflyktsdirektivet upphör, vilket därefter har ändrats genom en förlängning till den 4 mars 2028. Även demografiska faktorer såsom minskat barnafödande och åldrande befolkning har förändrats vilket påverkar såväl hela Sverige som Nacka. Under en längre tid har det genomsnittliga antalet barn (fertiliteten) en person skaffar minskat. Mycket tyder på att fertiliteten kommer ligga på lägre nivåer framöver än tidigare generationers. Exakt vad det beror på är osäkert men liknande trend syns i hela västvärlden. SCB beräknar att i framtiden kommer det finnas år med fler avlidna än födda.

Folkmängden i Nacka uppgick till 113 728 personer vid utgången av år 2025. Nacka har haft en stadig befolkningsökning de senaste åren. År 2010 var befolkningen 90 100 personer och sedan dess har kommunen i genomsnitt vuxit med drygt 1 600 personer per år. Under år 2026 väntas folkmängden i Nacka att uppgå till 115

205 personer vid årets slut. Det innebär att under första prognosåret beräknas kommunen växa med knappt 1480 personer år 2026. Därefter förväntas befolkningsökningen uppgå till i snitt 1 150 personer fram till år 2040. Ökningstakten varierar mellan ca 860-1 390 personer där enskilda år sticker ut.

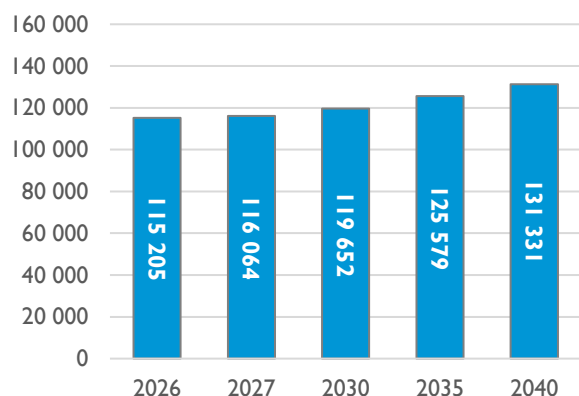

Diagram 6 Prognostiserat invånarantal 2026, 2027, 2030, 2035 och 2040

Inflyttningen beräknas vara den demografiska komponent som främst bidrar till folkökningen under hela prognosperioden. Även födelsenettet bidrar till kommunens befolkningstillväxt, vilket också till viss del förklaras av bostadsbyggandet som bidrar till en inflyttning av personer i barnafödande åldrar.

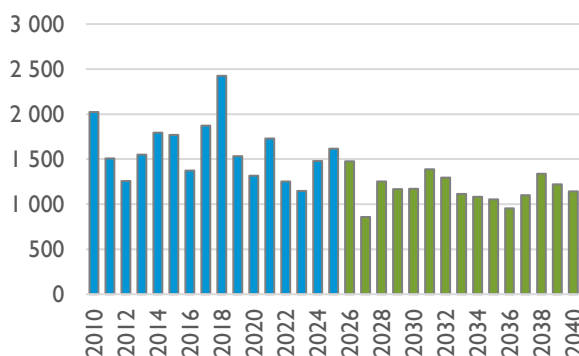

Diagram 7 Årlig befolkningstillväxt. Utfall 2010–2025 och prognos

2026–2040

Befolkning – Delområden

	2026	2030	2040
Sicklaön	44 760	46 953	55 024
Boo	37 719	39 826	42 036
Fisksätra/Saltsjöbaden	18 727	18 540	18 090
Älta	13 726	14 061	15 908
På kommunen skrivna	273	273	273
Totalt	115 205	119 652	131 331

Tabell 8 Befolkning per område. Prognosticerat utfall 2026 och prognos 2030 samt 2040

Befolkningsökningen beräknas vara som störst på västra Sicklaön, vilket förklaras av att många av de planerade bostäderna byggs där. Fram till år 2030 beräknas folkmängden öka med knappt 2 200 personer på Sicklaön och motsvarande för år 2040 är en ökning med omkring 10 300 personer. Näst störst folkökning i absoluta tal förväntas

ske i Boo. Här beräknas folkmängden öka med cirka 2 100 fram till år 2030 och med cirka 4 300 personer fram till år 2040.

I Fisksätra/Saltsjöbaden förväntas en svag folkminskning. År 2026 bedöms delområdet ha knappt 18 730 invånare och jämfört med år 2026 beräknas befolkningen minska med cirka 200 personer fram till 2030 och därefter fortsätta minska från 2030 års nivå med cirka 450 till år 2040. För Älta kommer befolkningsökningen främst efter år 2030. Älta beräknas öka med omkring 330 till år 2030 och med knappt 2 200 fram till år 2040.

Befolkning- Åldersgrupper 2025-2029

Ålder	Utfall	Prognos			
	2025	2026	2027	2028	2029
0-5 år	8 006	8 043	7 904	7 966	8 047
6-9 år	5 978	6 048	6 099	6 015	5 962
10-12 år	4 615	4 508	4 525	4 552	4 606
13-15 år	4 645	4 636	4 631	4 651	4 566
16-18 år	4 894	4 876	4 792	4 705	4 718
19-24 år	6 899	7 382	7 349	7 412	7 408
25-64 år	58 878	59 383	59 900	60 527	60 987
65-84 år	17 135	17 460	17 701	17 996	18 370
85- år	2 678	2 870	3 162	3 492	3 819
Totalt	113 728	115 205	116 064	117 316	118 483

Tabell 9 Folkmängd per ålder. Utfall 2025 och prognos 2026- 2029

Nackas totala befolkning växer med 3 278 medborgare vilket motsvarar 2,8 procent under planperioden. Barn i förskoleålder är näst intill oförändrat. Antalet barn i grundskoleålder minskar svagt med 58 barn medan antalet i gymnasieålder minskar med 158 personer motsvarande -3,3 procent. Personer i arbetsförålder, 19-64 år, ökar med knappt 1 630, motsvarande 2,4 procent under prognosperioden medan de yngre pensionärerna ökar med 911 personer motsvarande 5,0 procent. Personer i åldersgruppen 85 år eller äldre är den grupp som procentuellt väntas öka mest genom hela prognosperioden, med 949 personer motsvarande 24,9 procent.

Kommunens utgångsläge - prognos 2026

Ekonomisk uppföljning januari-augusti 2026

Resultatet exklusive jämförelsestörande poster uppgår till 334,7 miljoner kronor, vilket innebär en positiv avvikelse motsvarande 165,9 miljoner kronor jämfört med budgeterat resultatmål. Periodens resultat inklusive jämförelsestörande poster uppgår till 359,6 miljoner kronor, vilket är 163,1 högre än budget. Balanskravsresultatet för perioden enligt det lagstadgade balanskravet blev 359,5 miljoner kronor.

Nettoinvesteringarna i kommunen uppgår till 515,5 miljoner kronor för perioden, vilket är 76,3 miljoner kronor lägre än samma period förra året. Periodens utfall utgör 52 procent av årets budget om 983,7 miljoner kronor.

Kommunens låneskuld uppgick den 31 augusti 2026 till 3 440 miljoner kronor, varav 1 930 miljoner kronor avser kommunens egen del och 1 510 miljoner kronor avser vidareutlåning till bolagen. Tillsammans med bolagens upplåning i eget namn uppgår koncernens låneskuld till 4 130 miljoner kronor.

Helårsprognos och budgetavvikelser

Årsprognosen för kommunens resultat exklusive jämförelsestörande poster, som är ett av kommunens tre finansiella mål, uppgår till 192,2 miljoner kronor. Det ger en positiv budgetavvikelse på 42,2 miljoner kronor. De största avvikelserna avser främst lägre skatteintäkter, lägre finansiella kostnader samt att nämnderna prognostiserar en positiv avvikelse totalt sett. Prognosen för resultat exklusive jämförelsestörande poster uppgår till 2,6 procent av

skattenettot och är följaktligen över målet om 2,0 procent. Resultatet inklusive jämförelsestörande poster prognostiseras för helåret till 479,8 miljoner kronor och avviker därmed negativt från budget med 31,2 miljoner kronor. Det beror bland annat på förskjutningar i tid av övertagandet av allmänna anläggningar och försäljning av exploateringsmark. Prognosen för årets balanskravsresultat är 479,6 miljoner kronor.

Nämnderna prognostiserar sammantaget en positiv budgetavvikelse på 25,7 miljoner kronor för helåret. Natur- och trafikenämnden, kommunstyrelsen och kulturnämnden prognosticerar underskott jämfört med budget. Övriga nämnder prognostiserar överskott eller nollresultat för 2026.

Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag prognostiseras till 57,0 miljoner kronor lägre än budgeterat. Detta beror främst på sämre slutavräkningar för skatteintäkterna för 2025-2026 till följd av en sämre utveckling av konjunkturen än prognosen när budgeten beslutades samt på lägre kostnadsutjämningsbidrag och högre inkomstutjämningsavgift än budgeterat.

Den summerade årsprognosen för investeringar uppgår till 828,4 miljoner kronor, vilket ger en budgetavvikelse på 155,3 miljoner kronor. Den sänkta prognosen jämfört med budget beror främst på tidsförskjutningar inom stadsutveckling, fastighetsenheten samt inom natur- och trafikenämnden. Kommunens sammantagna låneskuld vid årets slut prognosticeras till 3 440 miljoner kronor, varav 2 130 miljoner kronor avser kommunens upplåning för egen del och 1 310 miljoner är vidareutlåning till bolagen. Tillsammans med bolagens upplåning i eget namn prognostiseras koncernens låneskuld till 4 443 miljoner kronor vid årets slut.

Prognosen för soliditeten vid årets slut uppgår till 43,3 procent och överstiger därmed kommunens finansiella mål att överskrida 40 procent. Prognosen för soliditeten, inklusive ansvarsförbindelser, uppgår till 35,9 procent. Även det finansiella målet att självfinansieringsgraden av investeringar ska uppgå till minst 70 procent uppnås enligt årsprognosen. Bedömningen är således att kommunens alla tre finansiella mål uppnås under året.

Tekniska förutsättningar

Pris- och lönekomensation

SKR bedömer att inflationen under 2026 kommer att uppgå till 1,4 procent (KPIF) och arbetskraftskostnader bedöms enligt SKR öka med 3,0 procent.

Personalomkostnadspålägg

Personalomkostnadspålägget (PO-pålägget) är en procentsats som läggs på varje lönekrona. Syftet är att täcka kostnaderna för lagstadgade arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar samt pensionskostnader. Arbetsgivaravgifter och avtalsförsäkringar har samma procentuella påslag oavsett lönenivå. Pensionskostnaden som regleras via kollektivavtal, är däremot högre för de som tjänar över 7,5 inkomstbasbelopp (IBB).

I Nacka kommun tillämpas sedan 2019 ett differentierat PO-pålägg i syfte att öka konkurrensneutraliteten så att delar inom organisationen med lägre lönenivåer inte subventionerar andra delar med högre lönenivåer. PO-pålägget differentieras i tre delar; välfärd samhällsservice, välfärd skola samt övriga. En översyn över PO-pålägget har gjort inför 2027 för att nivån ska vara så rättvisande som möjligt. För åldersgruppen 24-66 år innebär det oförändrat PO-pålägg för välfärd samhällsservice och en sänkning med 2 procentenheter för grupperna välfärd skola och övriga jämfört med 2026.

PO-pålägg 2027	-23 år	24-66 år	67- år
Välfärd samhällsservice	28,47%	39,43%	15,81%
Välfärd skola	28,47%	41,80%	15,81%
Övriga	28,47%	45,34%	15,81%

Tabell 10 PO-pålägg 2027 i procent för olika ålderskategorier i olika verksamheter

De lagstadgade arbetsgivaravgifterna skiljer sig åt för åldersgrupperna 19-66 år respektive de som fyllt 67 år. PO-pålägget är anpassat efter arbetsgivaravgifterna inom respektive grupp. Inför 2026 beslutade regeringen beslutat om en nedsättning av PO-pålägget för unga 19-23 år fram till september 2027. Enligt rekommendation från SKR sätts detta till 28,47 procent. Nacka kommun har beslutat att använda det nedsatta PO-pålägget för samtliga ungdomar upp till och med 23 år.

Finansiell leasing

Enligt Rådet för kommunal redovisning (RKR) R5 Leasing finns två typer av leasingavtal, operationella och finansiella leasingavtal. Ett finansiellt leasingavtal innebär att de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt ligger på hyrestagaren (leasetagaren). Finansiella leasingavtal redovisas som anläggningstillgång och förpliktelsen att betala framtida leasingavgifter redovisas som skuld i balansräkningen. För 2027 har en ny prognos tagits fram som indikerar att nettoeffekten på årets resultat minskar med 6,1 miljoner kronor till 7,2 miljoner kronor vilket påförs fastighetsenheten. Summan är beroende på vilka leasingavtal som har tillkommit och avgått sedan förra beräkningen.

Projektrelaterade driftposter

Vissa intäkter och kostnader som hör samman med investeringar så som exploateringsersättningar, gatukostnadsersättningar, rivningskostnader och plankostnader ska enligt rekommenderade redovisningsregler bokföras som driftkostnader. En del av dessa bokförs under respektive verksamhet medan de som är av mer kommunövergripande karaktär bokförs under övergripande verksamhet.

Internränta

Internräntan ska spegla en långsiktig finansieringsnivå för kommunen i sin helhet. Kommunens internränta är oförändrad på 2,75 procent. Det är i nivå med SKR:s rekommendation för 2027 från februari 2026.

Internhyresmodell

Den internhyresmodell som tillämpas bygger på kostnadshyra och möjliggör en rättvis och ändamålsenlig hyresfördelning där kostnaden belastar den verksamhet som nyttjar respektive lokal. Modellen infördes 2021, en revidering skedde i februari 2025 och ett förändrat regelverk trädde i kraft 1 januari 2026. Modellen gäller oförändrat för 2027.

Internhyran för lokaler sänks i genomsnitt med 2 procent för jämförbara objekt, medan internhyran för bostäder höjs med i genomsnitt 1 procent. Inom både lokal- och bostadsbeståndet förekommer dock både hyreshöjningar och hyressänkningar för enskilda objekt. Förändringarna beror främst på ökade eller minskade avskrivningskostnader. Två nya avtal får helårseffekt till 2027, Nacka bollhall och Näckenbadet, vilket ger ökade volymer både för intäkter och kostnader.

Enligt hyresmodellen halveras instegshyror från 22,0 miljoner kronor till 11,0 miljoner kronor. Regelverket medger instegshyra för de första två åren och full hyresdebitering från och med år tre, till hösten 2027 har två år med instegshyra fortlöpt och därför avslutas rabatten vid halvårsskiftet 2027.

För särskilda fastighetsobjekt beräknas behovet av ram minska med 5,3 miljoner kronor. Detta främst tack vare lägre kostnader för Strandparkens förskola och Igelboda skola, samt att Kulingens förskola sägs upp.

Bilaga 7 God ekonomisk hushållning - Finansiella mål

Kommunallagen kräver att kommuner anger mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. I Nacka kommun innebär god ekonomisk hushållning att:

Graden av uppfyllnad av de övergripande målen är god.

Kommunens resultatöverskott och soliditet är på en långsiktigt hållbar nivå.

Kommunen ska sträva efter en hög självfinansieringsgrad av investeringar, både för stadsutveckling och för övriga investeringar.

Finansiella indikatorer

För att bättre bedöma kommunens ekonomiska ställning föreslås kommunfullmäktige besluta om tre finansiella indikatorer:

- Resultatöverskott ska uppgå till minst 2 procent av skattenettot på en rullande fyraårsperiod.
- Soliditeten ska överstiga 40 procent.
- Självfinansieringsgraden av investeringar ska uppgå till minst 60 procent.

Här följer en beskrivning av respektive indikator:

Resultatöverskott

Kommunens resultatöverskott ska ligga på en långsiktigt hållbar nivå. Resultatöverskottet uttrycks i procent där resultatet ställs i proportion till det så kallade skattenettot, vilket är en summa av skatteintäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag.

Resultatkravet mäts utifrån resultatet exklusive jämförelsestörande poster. I jämförelsestörande poster ingår intäkter och kostnader som inte hör till den löpande verksamheten. Resultat exklusive jämförelsestörande poster ger en mer rättvis bild av hur kommunen klarar att finansiera ordinarie verksamhet över tid.

Vad som är en långsiktigt hållbar nivå beror på faktorer som kommunens ekonomi i utgångsläget och de framtida planerna för tillväxt och investeringar. Det behövs en tillräckligt hög resultatnivå i budgeten för att klara svängningar i ekonomin, såsom exempelvis förändringar i skatteintäkter eller oväntade händelser i omvärlden. Resultatöverskottet behövs också för att kunna finansiera behovet av investeringar. Målnivån på resultatöverskottet är en avvägning. Dagens behov ska kunna tillgodoses utan att begränsa framtida generationers möjligheter till utveckling. Samtidigt ska investeringar som görs för framtiden inte belasta dagens invånare i Nacka.

Målet för 2026-2028 är att resultatöverskottet ska uppgå till minst 2,0 procent på en rullande fyraårsperiod. i ordinarie verksamhet, det vill säga exklusive jämförelsestörande poster.

Soliditet

Kommunens soliditet ska vara på en långsiktigt hållbar nivå. Soliditeten visar hur stor andel av kommunens tillgångar som har finansierats av eget kapital. Nyckeltalets utveckling har en stark koppling till resultatet och självfinansieringsgraden av investeringar. Målsättningen är att kommunen ska ha en soliditet exklusive ansvarsförbindelse som uppgår till minst 40 procent.

Självfinansieringsgrad av investeringar

Kommunen ska sträva efter en hög självfinansieringsgrad av investeringar, både inom ramen för stadsutveckling och för övriga investeringar. Självfinansieringsgraden visar i vilken mån kommunen finansierar sina investeringar med egna medel, det vill säga med sitt resultat, avskrivningar och försäljningar. Nacka kommun är inne i en tillväxtfas med många och stora pågående och planerade investeringar de närmsta åren. Förändringar i omvärlden, så som lågkonjunktur i byggsektorn och en lägre tillväxttakt i befolkningen har förändrat förutsättningarna för

investeringsplaneringen och ett stort arbete pågår inom kommunen med att anpassa investeringsportföljen utefter de nya förutsättningarna. Nackas ekonomiska ställning gör att självfinansieringsgraden ökat under 2026. Målsättningen 2026 är att självfinansieringsgraden ska uppgå till minst 70 procent. Till 2027 planeras den öka till 81 procent och till 85 procent 2028.

Bilaga 8 Investeringar

Nackalistans föreslagna investeringar 2027

Anlägga Sickla idrottspark inklusive en 11-spelar fotbollsplan.	-15 miljoner 2027
Bygga nytt bibliotek med möteslokaler, kulturlokaler på Kvarnholmen, Finnboda eller i Henriksdal.	-10 miljoner 2027
Upprusta kommunala torg	-5 miljoner 2027
Bygga en hiss vid Danvikshem	-15 miljoner 2027
Vi tar bort investering för Källtorpsplanerna	11 miljoner 2027

Investeringsutrymme per nämnd, miljoner kronor

	2025	2026	2027
Nämnd/ enhet	Utfall	Budget	
Fastighetsenheten (KS)	-318,5	-197,0	-161,9
Stadsutveckling (KS)	-468,9	-580,0	-480,4
Välfärd skola (KS)	-52,9	-24,0	-27,0
Välfärd samhällsservice (KS)	-3,6	-3,0	-3,0
Övrigt (KS)	-1,1	-0,4	0,0
Summa Kommunstyrelsen	-845	-804,4	-672,3
Fritidsnämnden	-9,3	-18,1	-12,0
Kulturnämnden	-3,8	-4,5	-3,5
Natur- och trafiknämnden	-103,7	-145,0	-194,7
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-0,3	0,0	-0,3
Förändring:			-34,0
Totalt	-962	-972	-917
Självfinansieringsgrad brutto	78%	74%	78%
Låneskuld	1 940	2 130	2 960

Bilaga 9. Klimat- och miljömålen samt Agenda 2030

Klimat- och miljömål

Klimat- och miljöarbetet gör vi tillsammans, alla vi som bor, jobbar och lever i Nacka. Grunden för vårt arbete är Nackas klimat- och miljöprogram med tre inriktningsmål som visar vägen framåt. Nedan beskrivs några av de insatser som görs inom de tre målområdena.

Ett klimatpositivt och cirkulärt Nacka

Nackas växthusgasutsläpp ska minska med i snitt 12 % per år och cirkulariteten ska öka. För att nå målet är inriktningen att minska utsläppen, använda resurser mer effektivt och stärka cirkulära arbetssätt i kommunens verksamheter och stadsutveckling.

Kommunen fortsätter arbetet med att minska klimatpåverkan från samhällsbyggande, transporter, fastigheter och kommunala verksamheter. Fokus ligger på cirkulär masshantering, ökat återbruk av byggmaterial, energieffektivisering och hållbara materialval i investerings- och reinvesteringsprojekt. Klimatberäkningar i stadsbyggnadsprojekt utvecklas, samtidigt som möjligheterna att införa en klimatbudget för stadsutvecklingen utreds.

Hållbart resande främjas genom utbyggd gång- och cykelinfrastruktur, insatser för ökad cykling, bättre framkomlighet för kollektivtrafiken, utbyggnad av publik laddinfrastruktur samt tunnelbanan. Klimat- och miljökrav integreras successivt i upphandlingar och avtal. Även energieffektivisering i kommunala fastigheter och anläggningar, minskat matsvinn, mer hållbara livsmedelsinköp och digitala lösningar bidrar till minskad resursförbrukning och klimatpåverkan.

Måluppfyllelse mäts genom indikatorerna *växthusgasutsläpp från kommunens organisation och geografiska område samt cirkularitet*. Stödjande indikatorer på nämndnivå är för 2027 *Energianvändning i kommunens fastighetsbestånd, genomförande av energieffektiviseringsåtgärder, CO₂e/ kg livsmedel för välfärd samhällsservice och välfärd skola, Klimatpåverkan från byggnader*, mätt som koldioxidekvivalenter per bruttoarea (BTA) och per boende samt mätning av *antal cykelpassager*.

Ett grönnare Nacka med livskraftiga natur- och vattenmiljöer

Inriktningen är att värna och stärka naturområden och biologisk mångfald, förbättra vattenmiljöerna och säkerställa tillgång till attraktiva och tillgängliga natur- och grönområden.

Arbetet fokuserar på att bevara, skydda och utveckla Nackas natur-, park- och vattenmiljöer samt stärka den biologiska mångfalden. Naturvårdsplanen, vattenplanen och parkplanen ger stöd för prioriteringar och genomförande. Insatser omfattar naturinventeringar, trädplantering, ökad krontäckning, utveckling av ängs- och sandmiljöer, våtmarksrestaurering och andra naturvårdande åtgärder.

Kommunen fortsätter arbetet med att skydda värdefulla naturområden och förbättra vattenkvaliteten i sjöar och kustvatten. Åtgärder för bättre ekologisk status, bland annat reduktionsfiske och aluminiumfällning, kombineras med utveckling av parker, badplatser och vattennära miljöer för rekreation och friluftsliv. I stadsutvecklingen uppmärksammas grönstruktur, naturvärden och tillgången till grönområden, samtidigt som naturbaserade lösningar och ekosystemtjänster främjas.

Måluppfyllelse mäts genom indikatorerna *nackabornas tillgång till grönska och vatten, andel skyddad natur, mark och vattenanvändningens påverkan på biologisk mångfald samt kommunorganisationens påverkan på biologisk mångfald*. Nämndindikatorer som bidrar till målet är bland annat *andel ekologiska livsmedel, 3-30-300, näringshalter i Nackas sjöar samt areal mark där åtgärder genomförts för att stärka biologisk mångfald och ekosystemtjänster*.

Ett klimatanpassat och hälsosamt Nacka

För ett klimatanpassat och hälsosamt Nacka är inriktningen att minska sårbarheten för klimatförändringar och utveckla trygga och hälsosamma miljöer för Nackaborna.

Kommunen utvecklar arbetet med att förebygga och hantera klimatrelaterade risker, med särskilt fokus på skyfall och översvämningar. Arbetet med en kommunövergripande plan för skyfall fortsätter genom fördjupade utredningar och planering av åtgärder i prioriterade områden. Klimatanpassning integreras successivt i investeringar, reinvesteringar och utvecklingen av den offentliga miljön.

Samtidigt uppmärksammas buller och ljudmiljö i planering och utveckling av stadsmiljöer. Arbetet med

att stärka grönska och ekosystemtjänster bidrar också till att hantera klimatförändringarnas effekter och skapa mer motståndskraftiga livsmiljöer.

Målet följs upp genom indikatorerna *andel av kommunens byggnader och infrastruktur som riskerar att översvämmas vid skyfall, andel av kommunens yta som verkar klimatreglerande, förekomst av gifter och föroreningar samt andel invånare utsatta för buller.*

Klimat och miljömål - indikatorer

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Mål 2026	Mål 2027	Mål 2028	Mål 2029
Hålla hög takt i arbetet för att minska klimatpåverkan, möta klimatförändringarna och skydda Nackas livs- och naturmiljöer. Säkerställa att minst halva Nacka är grönt och att invånare har nära till olika grönområden och vatten.	Växthusgasutsläpp från kommunens organisation (scope 1-2)	-19%	-19%	-12%	-12%	-12%	-12%
	Växthusgasutsläpp från kommunens geografiska område	-	-5%	-12%	-12%	-12%	-12%
	Andel av kommunens byggnader och infrastruktur som riskerar översvämmas till följd av skyfall	26,0%	26,0%	25,5%	25,0%	24,5%	24,0%
	Andel av kommunens yta som verkar klimatreglerande	35,0%	42,0%	42,3%	42,5%	43,0%	43,5%
	Andel invånare med god tillgång till grönområde	89,0%	88,0%	88,5%	89,0%	89,5%	90,0%
	Skyddad natur totalt	-	25,0%	29,5%	29,8%	30,0%	-
	Mark- och vattenanvändningens påverkan på biologisk mångfald	38,0%	37,0%	37,3%	37,5%	38,0%	38,5%
	Kommunorganisationens bidrag biologisk mångfald	30,0%	31,0%	31,5%	32,0%	32,5%	33,0%

Agenda 2030

Vad är Agenda 2030?

Agenda 2030 är FN:s handlingsplan för global hållbar utveckling, med 17 mål och 169 delmål, som antogs 2015. Målen syftar bland annat till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna och säkerställa ett varaktigt skydd för planeten. Läs mer om de globala målen på www.globalamalen.se.

Den 15 juni 2020 beslutade Nackas kommunfullmäktige att implementera Agenda 2030 i kommunen (KFKS 2020/53). Syftet är att integrera hållbarhetsperspektiven i nämndernas och verksamheternas ordinarie arbete och se dem som en helhet. Varje nämnd och verksamhet identifierar vilka mål och områden de har störst möjlighet att påverka och bidra till. Samtliga mål har kopplingar till kommunal verksamhet, exempelvis skola, omsorg och samhällsplanering.

För att förenkla och tydliggöra uppföljningen och redovisningen av hållbarhetsarbetet används en Agenda 2030-modul i kommunens rapporteringssystem Stratsys. Kommunen använder

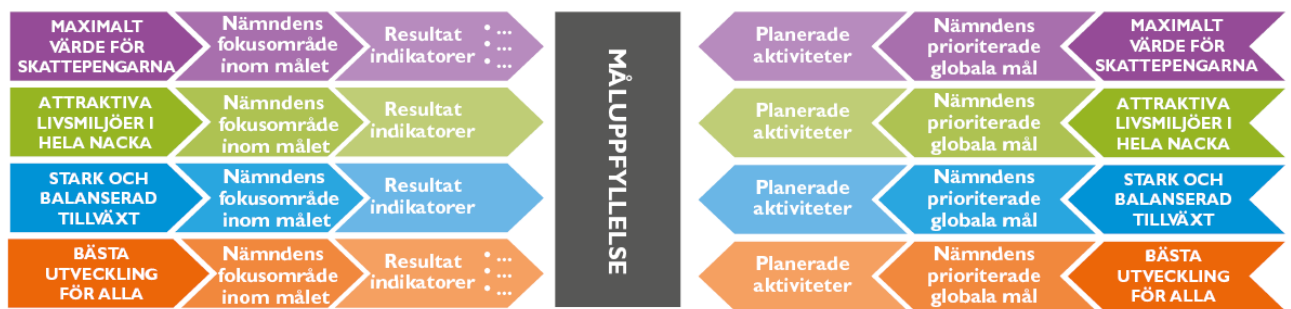
även Kolada¹ för att jämföra sina resultat med andra kommuner. Ett 50-tal nyckeltal i Kolada är kopplade till Agenda 2030.

Nämndernas och verksamheternas rapportering av Agenda 2030

Nackas nämnder och verksamheter har tagit och fortsätter ta många initiativ inom ramen för Agenda 2030. Många av de aktiviteter som planeras är kopplade till globala mål som hamnar under Nackas övergripande mål om *bästa utveckling för alla* samt *attraktiva livsmiljöer i hela Nacka*. Följande bild illustrerar hur arbetet ingår som en naturlig del i alla nämnder och enheters verksamhet och uppföljning.

I de följande avsnitten presenteras en sammanställning av planerade aktiviteter inom ramen för Agenda 2030:s globala mål under kommande år, sorterade utifrån Nackas fyra övergripande mål. Aktiviteterna som beskrivs är en sammanfattning av vad samtliga nämnder rapporterat i Stratsys, och speglar vilket globalt mål och Nacka-mål som de angett i relation till planerad aktivitet.

¹ Jämförelseverktyg med öppna data från Rådet för kommunala analyser.

1. Ingen fattigdom

Bästa utveckling för alla

Maximalt värde för skattepengarna

Arbetet fokuserar på att förebygga ekonomisk och social utsatthet och stärka Nackabornas möjligheter till självförsörjning. Det sker genom individanpassat stöd samt tidiga och förebyggande insatser för att motverka vräkningar och bostadslöshet. Särskild vikt läggs vid att stärka individers ekonomiska självständighet och skapa trygga boendeförhållanden och goda uppväxtvillkor för barn och unga.

3. God hälsa och välbefinnande

Maximalt värde för skattepengarna Bästa utveckling för alla

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Ett varierat och inkluderande kultur- och fritidsutbud står i fokus för att främja god hälsa och välbefinnande. Samt genomförande av strategiska insatser för att förbättra arbetsmiljön och öka frisktalet bland våra medarbetare.

Detta mål främjar aktiviteter som syftar till att förbättra människors hälsa och livskvalitet. Genom tidiga insatser kan hälsoproblem hos äldre, såsom fallolyckor, förebyggas. Lanseringen av informationsmaterial om förebyggande och hälsofrämjande insatser riktade till äldre, både digitalt och i tryckt format bidrar till ökad medvetenhet om hälsorisker och åtgärder som kan minska fallolyckor.

För att arbeta proaktivt med värme och inomhustemperaturer i ett förändrat klimat ska metodik för att beakta god inomhusmiljö i tidiga planeringsskeden utvecklas.

Genom utveckling och skötsel av parker och naturområden uppmuntras rekreation och trygg vistelse i naturen.

4. God utbildning för alla

Bästa utveckling för alla

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Stark och balanserad tillväxt

Arbetet fokuserar på att ge barn och unga likvärdiga möjligheter till utbildning, lärande och utveckling. Det sker genom stöd till familjehemsplacerade barns skolgång, uppföljning av skolplikt samt insatser för undervisning i hållbar utveckling. Kulturverksamhet, föreningsliv och fritidsgårdar skapar också möjligheter till kultur, fysisk aktivitet, informellt lärande och personlig utveckling. Genom kompetensutveckling för föreningar och unga ledare stärks dessutom förutsättningarna för fortsatt lärande

och framtida ledarskap. Inom skolan utvecklar nätverken PEAK och NTA undervisning för hållbar utveckling för alla grundskolor.

5. Jämställdhet

Bästa utveckling för alla

Målet fokuserar på att skapa lika rättigheter och möjligheter för alla. Genom att säkerställa likvärdigt stöd och se över boendelösningar för våldsutsatta kvinnor, bidrar kommunen till att minska våld och utnyttjande. Ett pilotprojekt med lotsfunktion byggs upp för att ge våldsutsatta praktiskt stöd att hitta ett stadigvarande boende och ge våldsutövare information och vägledning i syfte att minska risken för fortsatt våld.

Strategiska insatser för att öka andelen män på kvinnodominerade arbetsplatser och samtidigt behålla kvinnliga chefer är avgörande för att uppnå en jämn könsfördelning och skapa en mer rättvis arbetsmarknad.

7. Hållbar energi

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Stark och balanserad tillväxt

Aktiviteter under detta mål fokuserar på att minska samt optimera energianvändningen och öka användningen av förnybar energi. Kravställning i upphandlingar för förnyelsebar energi och resurseffektivitet utsläpp av växthusgaser och gör energiförbrukningen mer hållbar. Minskade fossila utsläpp och klimatoptimerad drift av nätverk och datahallar är viktiga klimatåtgärder, därför arbetar vi för så klimatneutral IT-drift som möjligt.

Vi fortsätter att utveckla arbetssätt och potentiellt ställa krav på energikartläggning och energieffektiviseringsåtgärder enligt Miljöbalken för att minska vi energiförbrukningen hos företag. Utöver det kommer energirådgivning till företag vidareutvecklas under året.

8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Maximalt värde för skattepengarna Bästa utveckling för alla

Vi arbetar aktivt med att förbättra rekryterings- och introduktionsprocesserna för nyanställda. Genom att skapa en stabil och stödjande arbetsmiljö med fokus på att fler nyanställda ska arbeta kvar efter ett år bidrar vi till en mer hållbar arbetsplats.

Här innefattas även aktiviteter som det kommunala aktivitetsansvaret för ungdomar, vilket syftar till att öka motivationen för studier och arbetstillfällen. Målinriktade insatser för unga som står långt ifrån arbetsmarknaden möjliggör snabbare inträde på arbetsmarknaden, vilket bidrar till ekonomisk tillväxt och motverkar långvarigt utanförskap.

9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Maximalt värde för skattepengarna

Vi arbetar aktivt för att öka kundnöjdheten bland Nackaborna och näringslivet. Genom att mäta Nöjd-Kund-Index (NKI) får vi värdefull feedback som hjälper oss att förbättra våra tjänster. Vi prioriterar även utbyggnad av tunnelbanan, vilket är en viktig del av vår infrastrukturutveckling samt på sikt bidrar till minskade växthusgasutsläpp från transportsektorn. Nackas arbete med ungt företagande, Draknästet och Hållbar utmaning inspirerar och lär om innovation och hållbara lösningar för framtiden. Inom programmet slut cirkeln utvecklas samverkan med Nackaföretag kring cirkulär affärsutveckling.

10. Minskad ojämlikhet

Maximalt värde för skattepengarna

Bästa utveckling för alla

Arbetet för minskad ojämlikhet fokuserar på att skapa jämlika livsvillkor genom bostadsanpassning, tydligare kommunikation, stöd till utbildning och etablering på arbetsmarknaden samt insatser för språk och integration. Samverkan mellan verksamheter och myndigheter, ökad delaktighet, digital kompetens och uppsökande verksamhet bidrar till att fler får tillgång till samhällsinformation, rättigheter och möjligheter till självförsörjning.

11. Hållbara städer och samhällen

Maximalt värde för skattepengarna

Bästa utveckling för alla

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Fokus i arbetet är att utveckla attraktiva, trygga, tillgängliga och resilienta livsmiljöer.

Arbetet omfattar både stadsutveckling och sociala insatser. Genom arbete utifrån skadelindringshierarkin integrering av grönska i stadsutveckling och planering med 3-30-300, kompensationsåtgärder och grönytefaktorer som minskar och kompenserar för exploateringens påverkan på natur- och miljövärden.

Samtidigt utvecklas kultur-, fritids- och mötesplatser som bidrar till attraktiva och levande miljöer, möten mellan människor och generationsgränser samt möjlighet till aktivitet och delaktighet. Parker, naturområden och tillgängliga anläggningar är en viktig del av detta.

Målet omfattar även trygghet och motståndskraft vid kriser. Kontinuitetsarbete, trygghetspunkter och informationssäkerhet ska stärka kommunens förmåga att förebygga, hantera och återhämta sig från samhällsstörningar.

Deltagande i Stockholm Green Innovation District, Viable Cities och Electricity är ett exempel på kommunens medverkan i nätverk som främjar hållbar och klimatsmart stadsutveckling.

12. Hållbar konsumtion och produktion

Maximalt värde för skattepengarna

Arbetet med att utveckla kommunens inköp och upphandling för att bidra till en mer hållbar konsumtion fortskrider. Genom tydligare hållbarhetskrav och att använda kommunens köpkraft kan Nacka påverka utbudet, främja mer resurseffektiva lösningar och minska klimat- och miljöpåverkan från de varor och tjänster kommunen köper.

Ett tydligt fokus finns också på att minska matsvinn inom skolor, förskolor och särskilda boenden genom regelbundna mätningar, bättre planering och anpassade inköp. Genom att synliggöra var matsvinn uppstår skapas bättre förutsättningar för riktade åtgärder. Inom programmet slut cirkeln utvecklas samverkan med Nackaföretag kring cirkulär affärsutveckling.

Nacka aktiverar nackaborna i klimatomställningen genom att synliggöra konkreta klimatinsatser och inspirera till hållbara val. Genom att lyfta exempel som återbruk och minskat matsvinn tydliggörs hur "allt vi gör räknas" och hur både kommunen och nackaborna kan bidra till en mer hållbar konsumtion.

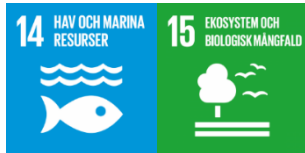

13. Bekämpa klimatförändringarna

Maximalt värde för skattepengarna Stark och balanserad tillväxt Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nacka ska minska växthusgasutsläppen med i snitt 12 procent per år. Arbetet fokuserar på att minska klimatpåverkan från samhällsbyggande, transporter, fastigheter och kommunal

verksamhet genom bland annat cirkulär masshantering, ökat återbruk, energieffektivisering, hållbara materialval och utvecklade klimatberäkningar. Hållbart resande främjas genom gång- och cykelinfrastruktur, kollektivtrafik och publik laddinfrastruktur. Även klimatkrav i upphandling, hållbara livsmedelsinköp, minskat matsvinn och ökad digitalisering bidrar till minskad klimat- och resursbelastning.

14. Hav och marina resurser **15. Ekosystem och biologisk mångfald**

Maximalt värde för skattepengarna
Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

I både skola och förskola eftersträvas en ökad andel ekologisk mat. Genom denna satsning bidrar kommunen till att bevara och stärka ekosystemen och den biologiska mångfalden, vilket är avgörande för en hållbar framtid.

Arbetet omfattar även att skydda och utveckla natur-, park- och vattenmiljöer genom bland annat naturinventeringar, trädplantering, ökad krontäckning, ängs- och sandmiljöer, våtmarksrestaurering och anläggning samt skötsel för stärkt biologisk mångfald. Kommunen arbetar också för bättre ekologisk status och vattenkvalitet i sjöar och kustvatten, bland annat genom reduktionsfiske och aluminiumfällning,

16. Fredliga och inkluderande samhällen **Maximalt värde för skattepengarna**

Arbetet omfattar bland annat lokalt brottsförebyggande arbete, trygghetsskapande insatser och samverkan med civilsamhälle och andra samhällsaktörer. Även arbetet med barn och unga, demokrati och delaktighet bidrar till att skapa inkluderande samhällen där fler ges möjlighet att vara delaktiga och påverka. Kommunen stärker samtidigt beredskap, kontinuitet och förmågan att hantera samhällsstörningar, bland annat genom trygghetspunkter och informationssäkerhet. Transparens, tillgänglighet och rättssäkra processer bidrar till ett samhälle där invånarna kan känna förtroende för kommunens verksamhet.

Sammantaget handlar arbetet om att förebygga otrygghet och brott, stärka delaktighet och tillit samt säkerställa att kommunen är robust, tillgänglig och inkluderande.